

**Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko
na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031**

Drawsko, 19.07.2024 r.

Zamawiający:

Gmina Drawsko
ul. Powstańców Wlkp. 121
64-733 Drawsko

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem
Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Martyna Ciska – Analityk

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy.....	5
1.2. Zakres merytoryczny Prognozy	5
2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały	7
3. Informacje o zawartości, głównych celach Programu i powiązaniu jej z innymi dokumentami	8
3.1 Przedmiot i główne cele Programu	8
3.2. Powiązanie Programu z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego.....	10
4. Charakterystyka ogólna gminy	29
5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	30
5.1. Jakość powietrza	30
5.2. Klimat akustyczny.....	36
5.3. Pola elektromagnetyczne	42
5.4. Wody powierzchniowe i podziemne.....	44
5.5. Gleby i zasoby geologiczne	59
5.6. Zasoby przyrodnicze	64
5.7. Zagrożenia poważnymi awariami.....	85
5.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody	86
6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu	88
7. Przewidywane znaczące oddziaływania Programu na poszczególne komponenty środowiska	88
7.1. Wprowadzenie.....	88
7.2. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	92
7.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	96
7.4. Oddziaływanie na ludzi.....	99
7.5. Oddziaływanie na zwierzęta	101
7.6. Oddziaływanie na rośliny	102
7.7. Oddziaływanie na wody.....	105
7.8. Oddziaływanie na powietrze	109
7.9. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	110
7.10. Oddziaływanie na krajobraz.....	112
7.11. Oddziaływanie na klimat.....	114
7.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne	117
7.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	119
7.14. Wpływ na środowisko realizacji zadań monitorowanych	120
7.15. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	121
8. Edukacja ekologiczna	121
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu	122
10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu	127

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy	127
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring.....	127
13. Konsultacje społeczne	131
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	131
15. Spis tabel, rysunków	137

1. Wprowadzenie

1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy

Przepisy art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) zobowiązują do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej sooś) projektów dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednym z dokumentów, dla których wymagane jest przeprowadzenie sooś, jest projekt programu ochrony środowiska.

Prognozę Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 sporządzono w celu określenia wpływu na środowisko zaplanowanych w nim działań. Przedmiotowa Prognoza przedstawia możliwe do wystąpienia skutki realizacji Programu, wskazując jednocześnie zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym oddziaływaniom oraz sposoby ich minimalizacji.

Określając cele Programu, wzięto pod uwagę postanowienia następujących dokumentów:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003);
3. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.);
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003);
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024, poz. 54 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. 2023, poz. 1336 ze zm.).

1.2. Zakres merytoryczny Prognozy

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112) prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przedmiotowa Prognoza została wykonana zgodnie z zakresem określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112) oraz zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem znak: WOO-III.410.258.2024.PW.1 z dnia 05.06.2024 r. i Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym pismem znak: DN-NS.9011.596.2024 z dnia 04.07.2024 r.

2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały

W ramach przedmiotowej Prognozy w pierwszej kolejności przeanalizowano, czy zapisy ujęte w Programie Ochrony Środowiska będą wspierały realizację celów określonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do problematyki środowiska i zrównoważonego rozwoju, zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym, w tym również regionalnym i lokalnym. Następnie dokonano oceny obecnego stanu środowiska w granicach administracyjnych gminy Drawsko oraz potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji Programu.

Zidentyfikowano również potencjalne oddziaływania planowanych działań na środowisko, co zaprezentowano w postaci macierzy – w wierszach uwzględniono działania, a w kolumnach następujące elementy:

- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Występowanie oddziaływania zaznaczono symbolem:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

3. Informacje o zawartości, głównych celach Programu i powiązaniu jej z innymi dokumentami

3.1 Przedmiot i główne cele Programu

Program Ochrony Środowiska, dla którego opracowano prognozę oddziaływania na środowisko zawiera:

- efekty realizacji dotychczasowego programu,
- ocenę stanu środowiska:
 - charakterystykę gminy pod względem: położenia administracyjnego i geograficznego, wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
 - analizę stanu środowiska w granicach administracyjnych gminy w zakresie: ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych i gleb, gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami,
- zagadnienia horyzontalne,
- cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie,
- system realizacji programu,
- spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 przeanalizowano następujące obszary interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 1. Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Obszar interwencji	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi

Źródło: Opracowanie własne

Analizując cele określone w Programie, oprócz oceny ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań przedstawionych w dokumentach krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz dokumentach na szczeblu lokalnym. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów zależy bowiem możliwość osiągnięcia celów określonych dla gminy Drawsko.

3.2. Powiązanie Programu z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego

Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 r.	<p>Cele dotyczące środowiska naturalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cel 2: Eliminacja głodu, osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego i lepszego odżywiania oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa: <ul style="list-style-type: none"> – utworzenie systemów zrównoważonej produkcji żywności oraz wdrożenie praktyk odpornego rolnictwa mające zwiększyć wydajność i produkcję, podtrzymywać ekosystemy, wzmocnić zdolność przystosowania się do zmian klimatycznych, ekstremalnych zjawisk pogodowych, suszy, powodzi i innych katastrof, a także mające stopniowo poprawiać jakość gleby i gruntów; — cel 3: Zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu: <ul style="list-style-type: none"> – znaczące obniżenie liczby zgonów i chorób spowodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby; — cel 6: Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi: <ul style="list-style-type: none"> – poprawienie jakości wody poprzez redukcję zanieczyszczeń, likwidowanie wysypisk śmieci, ograniczenie stosowania szkodliwych substancji chemicznych i innych szkodliwych materiałów; zmniejszenie o połowę ilości nieoczyszczonych ścieków oraz znaczące podniesienie poziomu recyklingu i bezpiecznego ponownego użytkowania materiałów w skali globalnej; — cel 7: Zapewnienie wszystkim dostępu do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie: <ul style="list-style-type: none"> – znaczące zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii; — cel 11: Uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— cel 13: Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom;</p> <p>cel 15: Ochrona, przywracanie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej.</p>	
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030	Opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.	Jest to unijny dokument mający na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Celem Strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. Założenia Programu Ochrony Środowiska są przede wszystkim spójne z działaniami z zakresu rozpoczęcia planu odbudowy zasobów przyrodniczych.	Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów.
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <p>— Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich;</p> <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia:</p> <p>— Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju;</p> <p>— Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej;</p> <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko:</p> <p>— Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód;</p> <p>— Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;</p> <p>— Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego;</p> <p>— Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją;</p> <p>— Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi;</p> <p>— Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami;</p> <p>Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych;</p> <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody;</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej;</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <p>— Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu;</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów;</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa. <p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p>	<p>Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.</p>	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
<p>Polityka energetyczna Polski do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)</p>	<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	
<p>Polityka energetyczna Polski do 2040 roku</p>	<p>Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)</p>	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.
<p>Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030</p>	<p>Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"</p>	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <p>Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami; — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych; — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi; — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	<ul style="list-style-type: none"> Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<ul style="list-style-type: none"> Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmocnienie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2025 (z perspektywą do 2030 oraz do 2024 r.)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stan wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	<p>Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Odry jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego, wymaganych RDW.</p>	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania	<p>Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi, — Cel szczegółowy: zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP. 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	<p>Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi, — Cel szczegółowy: redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP, — Cel szczegółowy: redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP. <p>Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, — Cel szczegółowy: wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększenie jego skuteczności, — Cel szczegółowy: wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel szczegółowy: zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. 	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030	Uchwała nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”	<p>Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.2: Poprawa stanu oraz ochrony środowiska przyrodniczego Wielkopolski — Cel operacyjny 3.3: Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego 2020+	Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania	<p>Cele polityki przestrzennej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ochrona walorów przyrodniczych, — kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego, — ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji, — zrównoważony rozwój rolnictwa, — rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej, — zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
<p>Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030</p>	<p>Uchwała nr 2826 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 października 2020 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030</p>	<p>Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach 1.2. Adaptacja do zmian klimatu; 1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych; <p>2. Zagrożenie hałasem – cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu; 2.2. Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas; <p>4. Gospodarowanie wodami – cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa; 4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody; 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy; 4.4. Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód; <p>5. Gospodarka wodno-ściekowa, - cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Poprawa jakości wody; 5.2. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich; <p>8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych; 8.2. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; 8.3. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami; <p>9. Zasoby przyrodnicze – cel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9.1. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych; 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej; <p>10. Zagrożenie poważnymi awariami – cel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10.1. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej	Uchwała XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej	Głównym celem sporządzania i wdrażania Programów Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepszą jakość życia w strefie. Programy Ochrony Powietrza wpływają na poprawę jakości powietrza i zwracają uwagę na przekroczenie poziomów dopuszczalnych różnych substancji w województwie.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ ; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.
Uchwała Antysmogowa	Uchwała nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw	Celem uchwały jest zapobieżenie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko emisji zanieczyszczeń z nieekologicznych źródeł ciepła. Celem wprowadzenia uchwał antysmogowych jest obniżenie emisji CO ₂ oraz pozostałych zanieczyszczeń do środowiska oraz poprawa stanu jakości powietrza.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ ; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.
Plan gospodarki odpadami województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym	Uchwała nr XXXI/810/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym Uchwała Nr IV/63/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym, w zakresie wyznaczenia miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów	Cele: — zmniejszenie ilości powstających odpadów, — zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, — doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów, — zaprzestanie nielegalnego składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych oraz zbieranych nieselektywnie, które nie mogą być składowane od dnia 1 stycznia 2016 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach, — likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych, — wdrażanie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych,	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — monitorowanie i kontrola zgodnie z istniejącymi instrumentami prawnymi postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12) zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych. 	
Aktualizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego	Uchwała nr XXXVII/889/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 października 2017 r. w sprawie aktualizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego	<p>Głównym celem Programu, jest określenie działań prowadzących do całkowitego usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest z terenu województwa wielkopolskiego poprzez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie.</p> <p>Pozostałe cele Programu to:</p> <ul style="list-style-type: none"> — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Strategia rozwoju powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego na lata 2021-2030	Uchwała nr XXXII/209/2021 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2030	<p>Cel strategiczny 1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej Powiatu</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Modernizacja sieci drogowej 1.2. Poprawa stanu technicznego i jakości pracy służby drogowej 1.3. Rozwój komunikacji publicznej <p>Cel strategiczny 2. Przygotowanie absolwentów szkół powiatowych do startu na rynku pracy</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Poprawa stanu bazy oświatowej 2.2. Zapewnienie wsparcia uczniom placówek powiatowych 2.3. Lepsze dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy 2.4. Poprawa efektywności kosztowej i organizacyjnej oświaty <p>Cel strategiczny 3. Wsparcie najbardziej potrzebujących mieszkańców Powiatu</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Realizacja zapisów powiatowych programów, dotyczących pomocy społecznej 3.2. Poprawa stanu bazy lokalowej pomocy społecznej <p>Cel strategiczny 4. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców</p> <p>Cele operacyjne:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>4.1. Poprawa jakości i zwiększenie oferty usług świadczonych przez Szpitale Powiatowe</p> <p>4.2. Promocja zdrowego stylu życia</p> <p>4.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom</p> <p>Cel strategiczny 5. Skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>5.1. Realizacja zadań publicznych służb zatrudnienia</p> <p>5.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Cel strategiczny 6. Zapewnienie wysokiego bezpieczeństwa publicznego na terenie Powiatu</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>6.1. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa na terenie Powiatu</p> <p>Cel strategiczny 7. Rozwój oferty spędzania wolnego czasu oraz integracja społeczności Powiatu</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>7.1. Rozwój oferty spędzania wolnego czasu</p> <p>7.2. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Cel strategiczny 8. Sprawna organizacja i zarządzanie Powiatem</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>8.1. Integracyjna i inspiracyjna rola Powiatu w ramach współpracy z gminami</p> <p>8.2. Poprawa warunków i organizacji pracy Starostwa i jednostek Powiatu</p>	<p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <p>— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.</p>
<p>Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku</p>	<p>Uchwała nr XXXII/210/2021 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku</p>	<p>Cele Programu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm; 2. Adaptacja do zmian klimatu; 3. Dobry stan klimatu akustycznego; 4. Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych; 5. Zwiększenie retencji wodnej powiatu; 6. Ochrona mieszkańców przed powodzią i suszą; 7. Poprawa jakości wody; 8. Ograniczanie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopaliny; 9. Konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych;</p> <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>10. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;</p> <p>11. Zachowanie różnorodności biologicznej;</p> <p>12. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii;</p> <p>13. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <p>14. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.</p>	<p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody;</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej;</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej;</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami;</p> <p>— Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu;</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów;</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.</p>
<p>Strategia Rozwoju Gminy Drawsko na lata 2016-2024</p>	<p>Uchwała nr XV/98/2015 Rady Gminy Drawsko z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Drawsko na lata 2016-2024</p>	<p>Cel strategiczny 1. Zapewnienie dogodnych warunków życia i wypoczynku na terenie Gminy</p> <p>Program 1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej</p> <p>Projekt 1.1. Opracowanie i wdrażanie planu rozbudowy gminnej infrastruktury drogowej</p> <p>Projekt 1.2. Podejmowanie działań na rzecz poprawy infrastruktury innych zarządców dróg</p> <p>Program 2. Rozbudowa pozostałej infrastruktury technicznej</p> <p>Projekt 2.1. Dalsza budowa sieci kanalizacji sanitarnej</p> <p>Projekt 2.2. Budowa sieci światłowodowej na terenie Gminy</p> <p>Program 3. Zagospodarowanie przestrzenne i ochrona środowiska</p> <p>Projekt 3.1. Podejmowanie działań na rzecz drożności jezior i rzek</p> <p>Projekt 3.2. Poprawa ład i estetyki w Gminie</p> <p>Projekt 3.3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz działania, wykorzystujące odnawialne źródła energii</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE;</p> <p>— Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej;</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych;</p> <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody;</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej;</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <p>— Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu;</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Projekt 3.4. Edukacja ekologiczna mieszkańców i wspieranie wykorzystania alternatywnych źródeł energii</p> <p>Cel strategiczny 2. Zapewnienie dobrych warunków rozwoju turystyki i innych dziedzin działalności gospodarczej</p> <p>Program 4. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Projekt 4.1. Organizacja terenów pod inwestycje</p> <p>Projekt 4.2. Orientacja Gminy na inwestorów</p> <p>Program 5. Wspieranie rozwoju turystyki</p> <p>Projekt 5.1. Budowa oraz rozwój infrastruktury i oferty turystycznej</p> <p>Projekt 5.2. Wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarstw agroturystycznych</p> <p>Projekt 5.3. Promocja turystyczna Gminy</p> <p>Cel strategiczny 3. Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych</p> <p>Program 6. Oświata, kultura, sport, rekreacja</p> <p>Projekt 6.1. Poprawa infrastruktury i wyposażenia placówek oświatowych</p> <p>Projekt 6.2. Poprawa poziomu nauczania w szkołach. Zwiększenie liczby zajęć dodatkowych</p> <p>Projekt 6.3. Uatrakcyjnienie oferty kultury i rozrywki</p> <p>Projekt 6.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej</p> <p>Program 7. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo</p> <p>Projekt 7.1. Poprawa dostępności i jakości usług medycznych na terenie Gminy</p> <p>Projekt 7.2. Promowanie zdrowego trybu życia</p> <p>Projekt 7.3. Zwiększenie pomocy dla najbardziej potrzebujących mieszkańców</p> <p>Projekt 7.4. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego</p> <p>Program 8. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą</p> <p>Projekt 8.1. Aktywizacja mieszkańców, wspieranie aktywności i integracji społecznej</p> <p>Projekt 8.2. Sprawne zarządzanie Gminą</p>	<p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Drawsko do roku 2026	Uchwała nr XLIV/291/2022 Rady Gminy Drawsko z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Drawsko do roku 2026”	<p>Cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska naturalnego Gminy Drawsko dzięki działaniom na rzecz redukcji emisji dwutlenku węgla</p> <p>Cel operacyjny 1: Wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii na terenie gminy oraz poprawa efektywności energetycznej obiektów gminnych;</p> <p>Cel operacyjny 2: Modernizacja źródeł ciepła oraz wzrost zastosowania OZE w produkcji energii użytkowej w sektorze mieszkalnym;</p> <p>Cel operacyjny 3: Zmniejszenie emisji wywołanej transportem;</p> <p>Cel operacyjny 4: Poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost świadomości ekologicznej w sektorze usługowym i przemysłowym;</p> <p>Cel operacyjny 5: Promocja i edukacja interesariuszy Planu w zakresie idei proekologicznych, a także uwzględnienie gospodarki niskoemisyjnej w dokumentach strategicznych.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Drawsko	Uchwała nr L/326/2023 Rady Gminy Drawsko z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Usuwania Wyrobów zawierających azbest dla Gminy Drawsko	Celem przedmiotowego Programu jest stopniowa eliminacja wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Drawsko oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie.	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Drawsko	Uchwała nr XX/138/2000 z dnia 26 kwietnia 2000 roku w sprawie przyjęcia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Drawsko	Celem podstawowym rozwoju gminy Drawsko jest wielofunkcyjny rozwój gospodarczy wyrażony przez równorzędny rozwój gospodarki rolnej i leśnej, osadnictwa, działalności produkcyjnej i turystyki przy zachowaniu równowagi w środowisku przyrodniczym.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂; — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE; — Kierunek interwencji: Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>— Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami;</p> <p>— Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wzmocnienie istniejących ekosystemów; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi;</p> <p>— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.</p>

Źródło: Opracowanie własne

4. Charakterystyka ogólna gminy

Gmina Drawsko jest gminą wiejską zlokalizowaną na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckim i województwa wielkopolskiego. W Gminie Drawsko jest 12 sołectw: Drawsko, Drawski Młyn, Pęckowo, Piłka, Pełcza, Kwiejce, Kawczyn, Kamiennik, Chełst, Moczydła, Kwiejce Nowe oraz Marylin. Gminę Drawsko w 2022 r. zamieszkiwało 5 606 osób, a jej powierzchnia wynosiła 16 305 ha. Gmina Drawsko znajduje się ok. 65 km od Gorzowa Wielkopolskiego oraz ok. 100 km od Poznania.

Rysunek 1. Lokalizacja Gminy Drawsko na tle powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego i województwa wielkopolskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://gminy.pl/> (dostęp: 16.04.2024 r.)

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski terytorium gminy Drawsko położone jest na obszarze mezoregionu Kotlina Gorzowska. Tak zróżnicowany krajobraz niesie ze sobą różnorodne wyzwania i zagrożenia dla środowiska naturalnego.

Tabela 3. Położenie gminy Drawsko wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

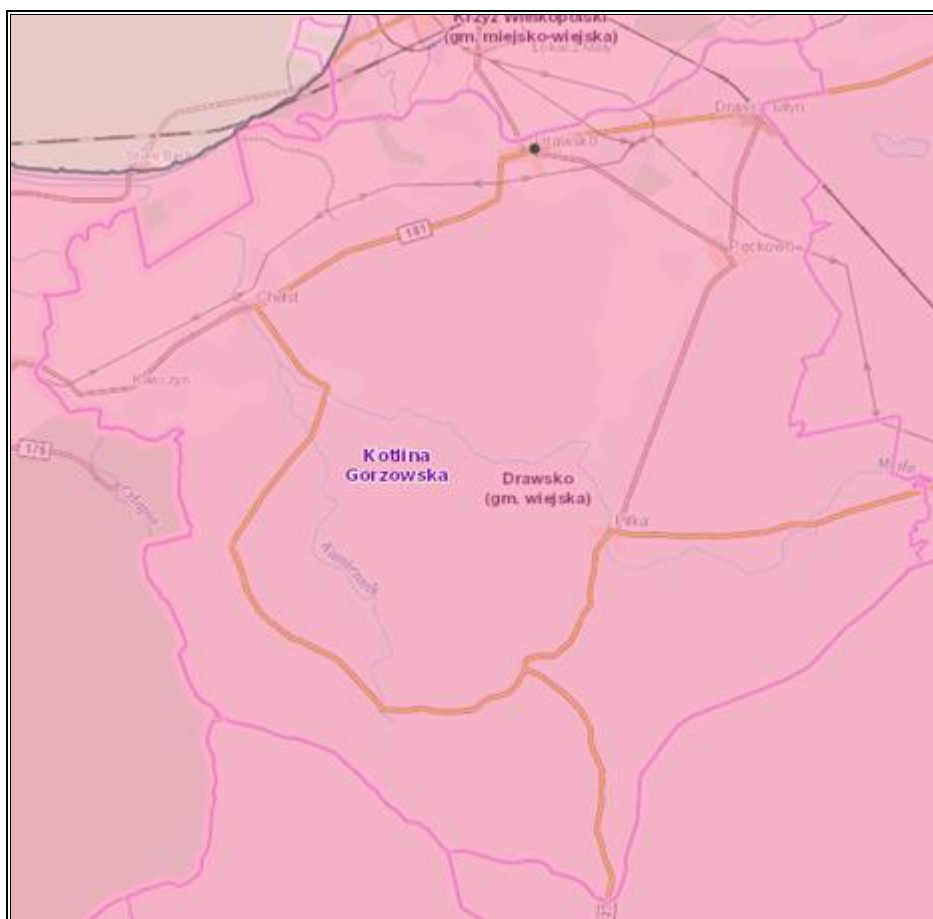
Wyszczególnienie	Gmina Drawsko
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie
Makroregion	Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka
Mezoregion	Kotlina Gorzowska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia; <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 03.04.2024 r.)

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Położenie gminy Drawsko wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Drawsko

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 16.04.2024 r.)

5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

5.1. Jakość powietrza

Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze jest bardzo skomplikowany i nie zawsze w sposób właściwy można określić strefy skażenia. Jest jednak pewne, że jakość powietrza w jednym rejonie jest ściśle uzależniona od zanieczyszczeń na innych obszarach. Zanieczyszczenia bowiem, w określonych warunkach transportowane są na dalekie odległości, wpływając bezpośrednio na stan jakości powietrza na tych terenach (duży udział w ogólnym tle zanieczyszczeń).

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego są:

- energetyka (kopalnie, szyby wiertnicze, paliwa kopalne),
- przemysł (przemysł ciężki, metalurgiczny, farmaceutyczny),
- komunikacja (transport lądowy i wodny),

— działalność komunalno-bytowa (paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, gromadzenie i utylizacja odpadów)¹.

Jednym z największych źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest tzw. „niska emisja”, czyli emisja pochodząca ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej czterdziestu metrów wysokości. Zjawisko to jest obserwowalne na terenach zwartej zabudowy, charakteryzującej się brakiem możliwości przewietrzania. Elementem składowym „niskiej emisji” są zanieczyszczenia emitowane podczas ogrzewania budynków mieszkalnych. W budownictwie jednorodzinnym, pomimo dużego zainteresowania ekologicznymi paliwami, wciąż wykorzystuje się głównie nieekologiczne paliwa stałe (węgiel, miął węglowy, koks). Zjawisko „niskiej emisji” nasila się szczególnie w okresie grzewczym, co może powodować wyraźne okresowe pogorszenie stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Ta sytuacja jest szczególnie uciążliwa także dla mieszkańców terenów o słabych warunkach przewietrzania.

Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od:

- spalania węgla o różnej kaloryczności,
- opalania mieszkań drewnem,
- spalanie w domowych piecach części odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych).

Kolejnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na opisywanym terenie są środki komunikacyjne. Największe zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów zdiagnozowano przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Główną przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim ich zły stan techniczny, nieodpowiednia eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu, a także zbyt mała przepustowość dróg lokalnych.

Sieć dróg w obszarze gminy Drawsko, chociaż kluczowa dla komunikacji i rozwoju, może przyczyniać się do zanieczyszczeń powietrza poprzez emisję gazów i pyłów z pojazdów silnikowych. Intensywny ruch na drogach wojewódzkich (nr: 133, 135 oraz 181) i lokalnych może generować duże ilości dwutlenku węgla, tlenków azotu, cząstek stałych oraz innych substancji szkodliwych dla zdrowia i środowiska.

W przypadku ogrzewania, stosowanie tradycyjnych kotłów węglowych w lokalnych kotłowniach może być kolejnym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza. Spalanie paliw kopalnych powoduje uwalnianie się do atmosfery substancji takich jak siarka, azot oraz pyły zawieszane, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców.

Stan jakości powietrza w województwie wielkopolskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania

¹ Kraszewski D., Grześnińska D.; *Jesteś tym, czym oddychasz*, Kompendium wiedzy na temat niskiej emisji.

matematycznego. Województwo wielkopolskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina Drawsko należy do strefy wielkopolskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM₁₀, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM_{2,5}.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny						Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni		O ₃
Faza I	Faza II														
Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂		NO _x			
Strefa wielkopolska	PL3003	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023

Roczna ocena jakości powietrza za 2023 r. w strefie wielkopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

— pod kątem ochrony zdrowia:

- dla poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM10,
- dla poziomu celu długoterminowego ozonu,

— pod kątem ochrony roślin:

- dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy wielkopolskiej były dotrzymane. Gmina Drawsko znalazła się w obszarze przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu zarówno pod kątem ochrony zdrowia, jak i ochrony roślin.

W Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej przyjętym uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. zostały określone działania naprawcze dla strefy wielkopolskiej. Są to takie działania jak:

1. Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej;
2. Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej;
3. Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin;
4. Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych;
5. Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
6. Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich;
7. Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej;
8. Edukacja ekologiczna;
9. Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego.

Spalanie złej jakości paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także na stan środowiska naturalnego. Dlatego na obszarze województwa wprowadzono uchwałę antysmogową. Uchwała antysmogowa województwa wielkopolskiego określa instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Uchwałę stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2024 poz. 266 t.j.).

Na terenie gminy realizowany jest program Czyste Powietrze, z którego jest możliwość otrzymania wsparcia na docieplenie ścian, dachu, wymianę okien i drzwi, zainstalowanie wentylacji z odzyskiem ciepła oraz wymianę starego pieca na paliwo stałe na nowe, efektywne źródło ciepła, które zużywa

mniej energii, a przy tym emituje mniej zanieczyszczeń do powietrza. W Urzędzie Gminy zlokalizowany jest także punkt konsultacyjno-informacyjny programu Czyste Powietrze, gdzie można uzyskać wsparcie w przygotowaniu i złożeniu wniosku do programu².

5.2. Klimat akustyczny

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównym źródłem emisji hałasu w gminie Drawsko są szlaki komunikacyjne:

- droga wojewódzka nr 133 relacja Chełst – Chrzypsko Wielkie,
- droga wojewódzka nr 135 relacji Wieleń – Borzysko-Młyn,
- droga wojewódzka nr 181 relacji Drezdenko – Czarnków.

Hałas stanowi zagrożenie dla zdrowia i ma wpływ na jakość życia mieszkańców, a także oddziałuje negatywnie na zwierzęta. Długotrwała ekspozycja na hałas może m.in. powodować znaczne zaburzenia snu, chorobę niedokrwienną serca, spadek koncentracji, czy rozdrażnienie.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężenia hałasu jest także monitoring.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

² <https://gminadrawsko.pl/informacje/czyste-powietrze> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112 t.j.). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ³⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie średniejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytaniem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez straty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska

z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Wyniki pomiarów hałasu w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził na terenie gminy Drawsko pomiarów poziomu hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz nie zostały przekazane do GIOŚ wyniki badań w zakresie hałasu komunikacyjnego wykonanych przez inne podmioty.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Ze względu na natężenie ruchu pojazdów poniżej 3 mln pojazdów rocznie, odcinki dróg wojewódzkich nr: 181, 133, 135 przebiegające przez teren gminy nie zostały objęte obowiązkiem sporządzenia strategicznych map hałasu.

W prowadzonym przez GIOŚ rejestrze danych o stanie akustycznym środowiska, znajdują się wyniki pomiarów okresowych hałasu przemysłowego wykonanych przez Zarządzającego w latach: 2019, 2022, 2023 w otoczeniu zakładu produkcyjnego zlokalizowanego w Drawskim Młynie. W żadnym przypadku nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku. Rejestr nie obejmuje jednak wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez gminę Drawsko.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg wojewódzkich, które przebiegają przez teren gminy Drawsko, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Drawsko

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
133	CHEŁST /DW181/ - BORZYSKO MŁYN /DW135/	540
135	WIELEŃ /UL. CZARNKOWSKA (DW181)/ - BORZYSKO MŁYN /DW133/	882
181	TUCZĘPY /GR. WOJ./ - CHEŁST /DW133/	2 127
	CHEŁST /DW133/ - WIELEŃ /GR. MIASTA/	3 505

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 05.04.2024 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Drawsko nie został przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem.

Na podstawie występujących źródeł hałasu można stwierdzić, iż na terenie gminy Drawsko stan klimatu akustycznego jest zadowalający. Wynika to z braku przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, jeśli chodzi o hałas przemysłowy oraz z braku przekroczenia średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich ogółem.

5.3. Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy Drawsko, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Systemem elektroenergetycznym na terenie gminy Drawsko zarządza ENEA Operator Sp. z o.o. Gmina należy do Wałeckiej Grupy Zakupowej, która jest odpowiedzialna za przetargi na dostawcę energii elektrycznej do budynków publicznych zlokalizowanych na terenie gminy³.

Przez teren gminy Drawsko przebiegają linie wysokiego napięcia, dla których istnieje strefa ograniczonego użytkowania:

³ Program ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 przyjęty uchwałą nr L/352/2018 z dnia 26 września 2018 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

- linia 110 kV Drawski Młyn – Drezdenko,
- linia 110 kV Drawski Młyn – Dobiegniew,
- linia 110 kV Drawski Młyn – Wronki⁴.

Głównym Punktem Zasilającym zlokalizowanym na terenie gminy Drawsko jest GPZ Drawski Młyn, z którego energia elektryczna jest dostarczana liniami średnich napięć 15 kV⁵.

Na terenie gminy Drawsko prowadzono pomiary promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2020 r. Punkt pomiarowy PEM zlokalizowano

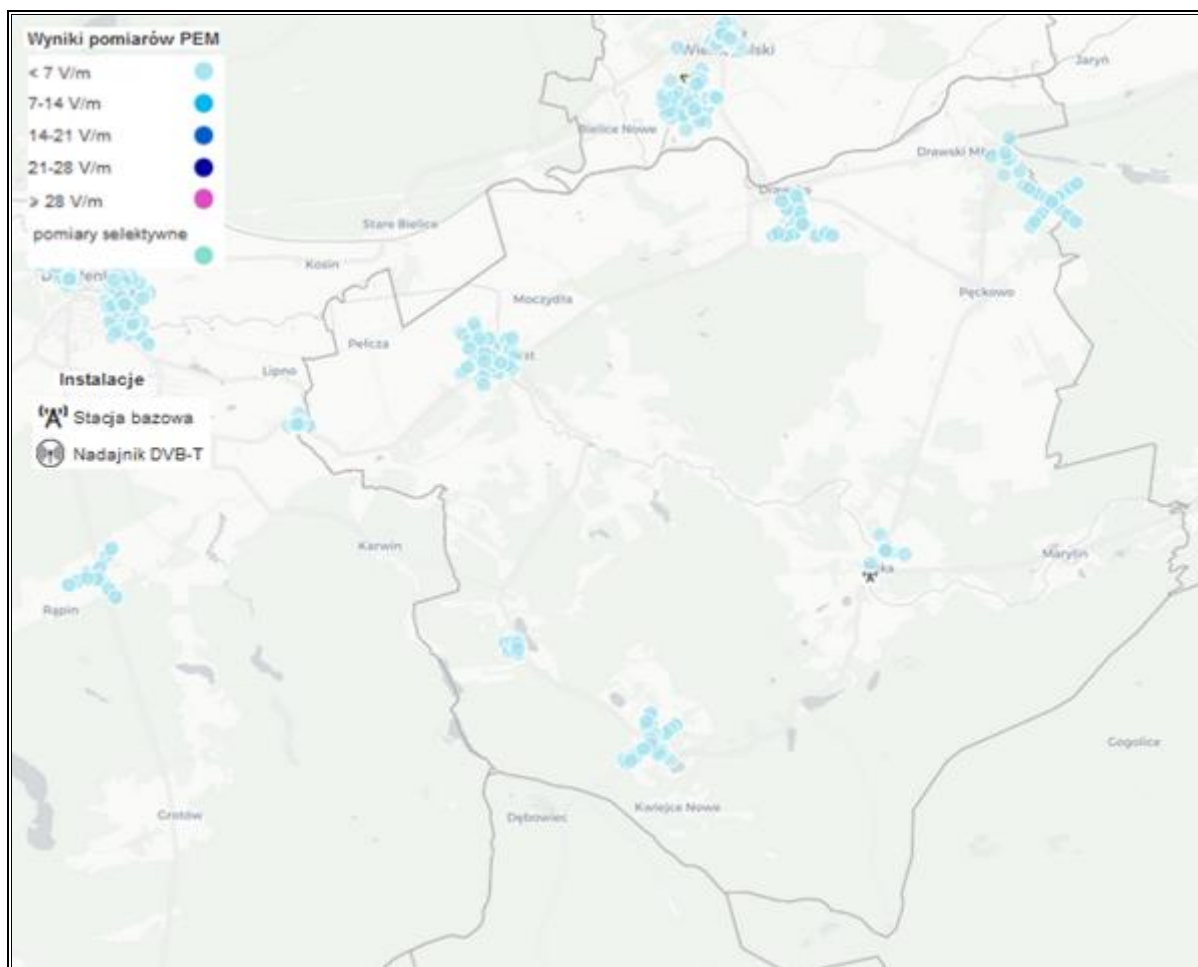
w miejscowości Drawski Młyn (współrzędne geograficzne: 16,092333; 52,860556). W opomiarowanym punkcie poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniósł 0,59 V/m, tj. nie została przekroczona norma, która wynosi 7 V/m. Na rok 2024 planowane jest wykonanie pomiarów poziomu PEM w gminie Drawsko, w ramach monitoringu badawczego, w miejscowości Piłka. W trakcie badań monitoringowych PEM do roku 2022 na obszarze całej Wielkopolski nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego poziomu PEM.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

⁴ Program ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 przyjęty uchwałą nr L/352/2018 z dnia 26 września 2018 r.

⁵ Program ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 przyjęty uchwałą nr L/352/2018 z dnia 26 września 2018 r.

Rysunek 3. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Drawsko

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Istniejące urządzenia na terenie gminy Drawsko nie stanowią większego zagrożenia. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym należy jednak uwzględniać następujące działania: wprowadzać zakazy lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych, a także ograniczać lokalizowanie stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

5.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Drawsko pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Noteci.

Główną rzeką w sieci hydrograficznej Gminy Drawsko jest Miałka, często określana jako Miałka. Przepływa ona przez środkową część gminy, a jej zlewnia zajmuje prawie całą jej powierzchnię. Rudawa jest drugim większym dopływem Noteci na tym terenie, płynąc głównie wzdłuż zachodniej granicy gminy przez obszary leśne. Rzeka Noteć przepływa wzdłuż

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

północnej granicy gminy na odcinku od Moczydeł do Drawskiego Młyna. Odgrywa ona kluczową rolę w kształtowaniu stosunków wodnych w północnej części. W gminie Drawsko jest 13 jezior o powierzchni ponad 1 ha, głównie małe, nieprzekraczające 10 ha, z wyjątkiem jeziora Piast i Długie, które mają odpowiednio 15 ha. W północnej części znajduje się jedno jezioro, Moczydło, które sąsiaduje z dużym torfowiskiem oraz zbiornik wodny na rzece Miała w Kamienniku (jezioro Kamiennik). Największe zarastanie brzegów obserwuje się przy jeziorach Rakówko i Długie. Średnia głębokość większości jezior wynosi mniej niż 5 m. Jeziora Piast w miejscowości Kwiejce, Moczydło w Marylinie⁶.

Zgodnie z wykazem JCWP obowiązującym w latach 2016-2021 do jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie znajdowały się na obszarze gminy Drawsko należały:

- RW600017188922 – Miała do Dopływu z Pęckowa;
- RW600017188924 – Kamiennik;
- RW600017188926 – Człapia;
- RW600020188929 – Miała od Dopływu z Pęckowa do ujścia;
- RW60002118877 – Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki;
- RW60002118879 – Noteć od Bukówki do Drawy;
- RW600021188931 – Noteć od Drawy do Rudawy.

Od dnia 24 lutego 2023 obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry. Poniżej zostały przedstawione JCWP na terenie gminy Drawsko wg nowego planu:

- RW60001218879 – Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy;
- RW600011188929 – Miała;
- RW600010188924 – Kamiennik;
- RW600012188931 – Noteć od Drawy do Rudawy.

W poprzednim cyklu gospodarowania wodami, tj. w latach 2016–2021 badaniami monitoringowymi objęto następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP), przepływające przez teren gminy Drawsko:

- Człapia – badania prowadzone były przez RWMS⁶ w Zielonej Górze w roku 2018 oraz w latach 2020–2021, w punkcie reprezentatywnym Człapia – m. Lipno (gmina Drezdenko, powiat strzelecko-drezdenecki, województwo lubuskie),
- Kamiennik – badania prowadzono w roku 2019 i 2021 w punkcie reprezentatywnym Kamiennik – Kamiennik (gmina Drawsko, powiat czarnkowsko-trzcianecki),

⁶ Program ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 przyjęty uchwałą nr L/352/2018 z dnia 26 września 2018 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

- Miąta do Dopływu z Pęckowa – badania prowadzono w roku 2016 oraz w latach 2018–2021 w punkcie reprezentatywnym Miąta – Marylin (gmina Drawsko, powiat czarnkowsko-trzcianecki),
- Miąta od Dopływu z Pęckowa do ujścia – badania prowadzone były przez RWMS w Zielonej Górze w latach 2016–2020, w punkcie reprezentatywnym Miąta – m. Drezdenko (miasto Drezdenko, powiat strzelecko-drezdenecki, województwo lubuskie),
- Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki – badania prowadzono w latach 2016–2021 w punkcie reprezentatywnym Noteć – Drawski Młyn (gmina Drawsko, powiat czarnkowsko-trzcianecki),
- Noteć od Bukówki do Drawy – badania prowadzono w latach 2016–2021 w punkcie reprezentatywnym Noteć – poniżej Drawska (gmina Drawsko, powiat czarnkowsko-trzcianecki),
- Noteć od Drawy do Rudawy – badania prowadzone były przez RWMS w Zielonej Górze w latach 2016–2021 w punkcie reprezentatywnym Noteć – m. Drezdenko (miasto Drezdenko, powiat strzelecko-drezdenecki, województwo lubuskie).

Ocena stanu JCWP badanych w latach 2016–2021 uwzględnia tzw. zasadę dziedziczenia, co oznacza, że do jej wykonania posłużyły najnowsze wyniki badań spośród uzyskanych w latach 2016-2021.

Wyniki oceny stanu JCWP na podstawie badań monitoringowych wykonanych w latach 2016-2021:

- Człapia – stan ekologiczny sklasyfikowano jako umiarkowany, ze względu na klasę elementu biologicznego – makrofitów. Spośród elementów fizykochemicznych przekroczenia wartości granicznych II klasy stwierdzono dla odczynu. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej stanu dobrego, ze względu na przekroczenie środowiskowych norm jakości odnotowane dla difenylesterów bromowanych i heptachloru – oznaczonych w biocie. Stan wód oceniono jako zły.
- Kamiennik – stan ekologiczny sklasyfikowano jako zły ze względu na klasę elementu biologicznego – ichtiofauny. Stan chemiczny sklasyfikowano jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenie środowiskowych norm jakości odnotowane dla benzo(a)pirenu. Stan wód oceniono jako zły.
- Miąta do Dopływu z Pęckowa – potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako zły, ze względu na klasę elementu biologicznego – ichtiofauny; elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w I klasie. Spośród elementów fizykochemicznych przekroczenia wartości granicznych II klasy stwierdzono dla wskaźników takich jak: BZT5 i azot Kjeldahla. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej stanu dobrego, ze względu na przekroczenie

środowiskowych norm jakości odnotowane dla difenylesterów bromowanych (oznaczanych w biocie) oraz benzo(a)pirenu. Stan wód oceniono jako zły.

- Miała od Dopływu z Pęckowa do ujścia – potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako słaby, ze względu na klasę elementu biologicznego – ichtiofauny. Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w I klasie. Spośród elementów fizykochemicznych przekroczenia wartości granicznych II klasy stwierdzono dla wskaźników takich jak: ChZT-Cr i fosfor fosforanowy (V). Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej stanu dobrego, ze względu na przekroczenie środowiskowych norm jakości odnotowane dla difenylesterów bromowanych, rtęci i jej związków oraz heptachloru – oznaczonych w biocie. Stan wód oceniono jako zły.
- Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki – potencjał ekologiczny sklasyfikowano słaby, o czym zdecydowała klasyfikacja elementów biologicznych: ichtiofauna (IV klasa). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w II klasie. Stan chemiczny sklasyfikowano jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenie środowiskowych norm jakości odnotowane dla difenylesterów bromowanych – oznaczonych w biocie oraz benzo(a)pirenu. Stan wód oceniono jako zły.
- Noteć od Bukówki do Drawy – potencjał ekologiczny sklasyfikowano słaby, o czym zdecydowała klasyfikacja elementów biologicznych: ichtiofauna (IV klasa). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w III klasie. Stan chemiczny sklasyfikowano jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenie środowiskowych norm jakości odnotowane dla benzo(a)pirenu. Stan wód oceniono jako zły.
- Noteć od Drawy do Rudawy – potencjał ekologiczny sklasyfikowano umiarkowany, o czym zdecydowała klasyfikacja elementów biologicznych: fitoplankton (III klasa). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w I klasie. Stan chemiczny sklasyfikowano jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenie środowiskowych norm jakości odnotowane dla difenylesterów bromowanych, rtęci i jej związków oraz heptachloru – oznaczonych w biocie. Stan wód oceniono jako zły.

W obecnym cyklu gospodarowania wodami, obejmującym lata 2022-2027, nastąpiły zmiany w wykazie JCWP.

W latach 2022–2023 badaniami monitoringowymi objęto następujące jednolite części wód powierzchniowych, przepływające przez teren gminy Drawsko:

- Kamiennik – badania prowadzono w latach 2022-2023 w punkcie reprezentatywnym Kamiennik – Kamiennik (gmina Drawsko, powiat czarnkowsko-trzcianiecki),
- Miała – badania prowadzone były przez RWMS w Zielonej Górze w latach 2022-2023, w punkcie reprezentatywnym Miała – m. Drezdenko (miasto Drezdenko, powiat strzelecko-drezdenecki, województwo lubuskie),

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

- Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy – badania prowadzono w latach 2022-2023 w punkcie reprezentatywnym Noteć – poniżej Drawska (gmina Drawsko, powiat czarnkowsko-trzcianecki),
- Noteć od Drawy do Rudawy – badania prowadzone były przez RWMŚ w Zielonej Górze w latach 2022-2023 w punkcie reprezentatywnym Noteć – m. Trzebicz (gmina Drezdenko, powiat strzelecko-drezdenecki, województwo lubuskie).

Dla JCWP badanych w roku 2022 nie wykonano oceny stanu wód. Wyniki klasyfikacji poszczególnych grup elementów badanych w 2022 r.:

- Kamiennik – stwierdzono przekroczenia norm stanu dobrego dla elementów fizykochemicznych i chemicznych, nie stwierdzono przekroczeń dla elementów biologicznych,
- Miałą – nie stwierdzono przekroczeń dla elementów chemicznych,
- Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy – stwierdzono przekroczenia norm stanu dobrego dla elementów biologicznych (III klasa) i chemicznych, nie stwierdzono przekroczeń dla elementów fizykochemicznych,
- Noteć od Drawy do Rudawy – stwierdzono przekroczenia dla elementów chemicznych.

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki badań dotyczące zlewni obowiązujących w latach 2016-2021 oraz w 2023 roku.

Tabela 11. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Drawsko w latach 2016-2021

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Miała do Dopływu z Pęckowa	RW600017188922	MD, MO, MD/MO	5 (2019)	1 (2019)	>2 (2019)	2 (2016)	5 Zły potencjał ekologiczny (2019)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)
Kamiennik	RW600017188924	MD, MO, MD/MO	5 (2019)	1 (2019)	2 (2019)	2 (2019)	5 Zły stan ekologiczny (2019)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)
Człapia	RW600017188926	MD, MO, MD/MO	3 (2021)	1 (2018)	>2 (2021)	2 (2018)	3 Umiarkowany stan ekologiczny (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Miała od Dopływu z Pęckowa do ujścia	RW600020188929	MD, MO, MD/MO	4 (2020)	1 (2017)	>2 (2020)	2 (2017)	4 Słaby potencjał ekologiczny (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Zły stan wód (2020)
Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki	RW60002118877	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	2 (2019)	2 (2019)	2 (2019)	4 Słaby potencjał ekologiczny (2019)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)
Noteć od Bukówki do Drawy	RW60002118879	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	3 (2019)	2 (2019)	1 (2019)	4 Słaby potencjał ekologiczny (2019)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Noteć od Drawy do Rudawy	RW60002118931	MD, MO, MD/MO	3 (2020)	1 (2017)	2 (2020)	2 (2017)	3 Umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Zły stan wód (2020)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Tabela 12. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Drawsko za rok 2023

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy	RW60001218879	-	-	1 (2023)	-	-	-	-
Miała	RW600011188929	4 (2023)	2 (2023)	2 (2023)	1 (2023)	-	-	-
Kamiennik	RW600010188924	-	-	1 (2023)	-	-	-	-

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Noteć od Drawy do Rudawy	RW600012188931	3 (2023)	5 (2023)	1 (2023)	2 (2023)	-	-	-

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Cele środowiskowe JCWP na terenie gminy Drawsko:

— RW60001218879 – Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy;

Stan/potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Noteć w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Noteć w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej oraz węgorza europejskiego)
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

— RW600011188929 – Miała;

Stan/potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylowy(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

— RW600010188924 – Kamiennik;

Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MMI, EFl+PL/ IBL_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

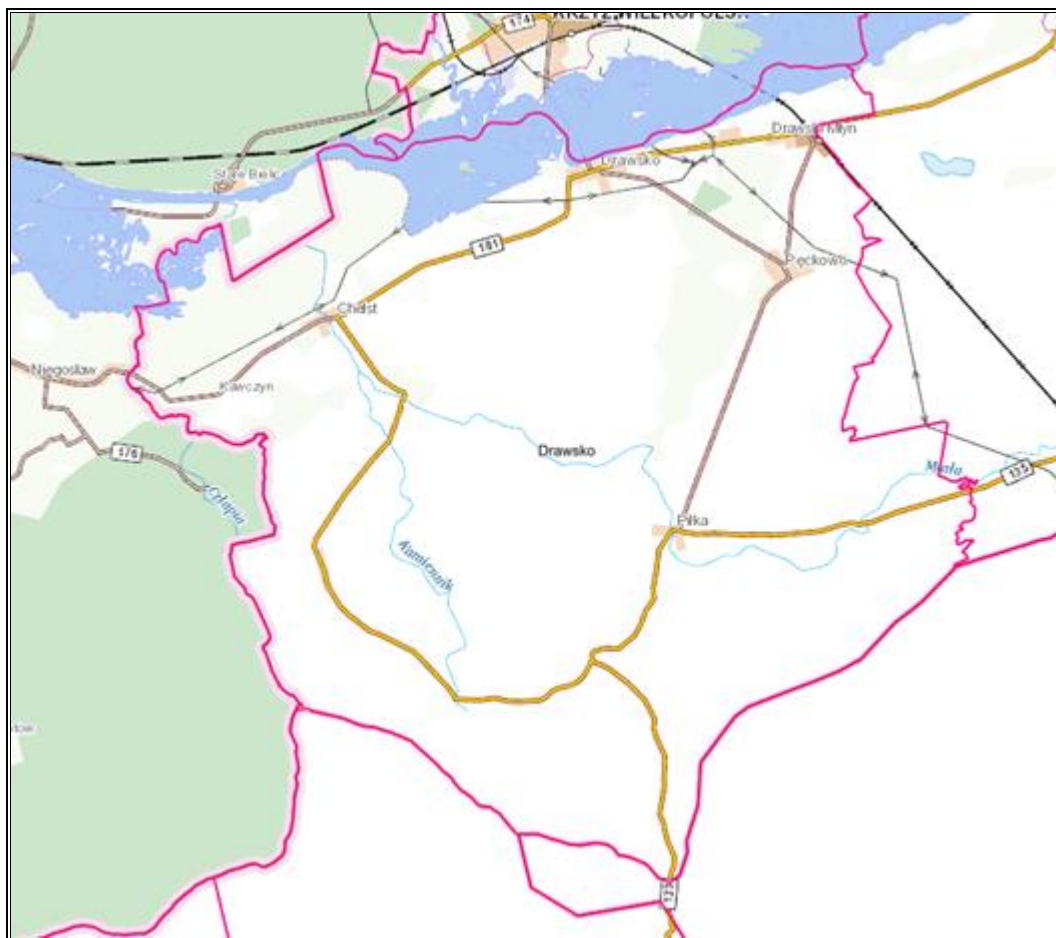
— RW600012188931 – Noteć od Drawy do Rudawy.

Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IFPL, EFl+PL/ IBL_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Noteć w obrębie JCWP (dla jesiota); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Noteć w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej oraz węgorza europejskiego)
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylowy(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi⁷. Na terenie gminy Drawsko w jej północnej części występuje zagrożenie powodziowe. Opisaną sytuację przedstawiono na poniższej mapie.

⁷ https://powodz.gov.pl/pl/o_mapach (dostęp: 16.07.2024 r.)

Rysunek 4. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie gminy Drawsko

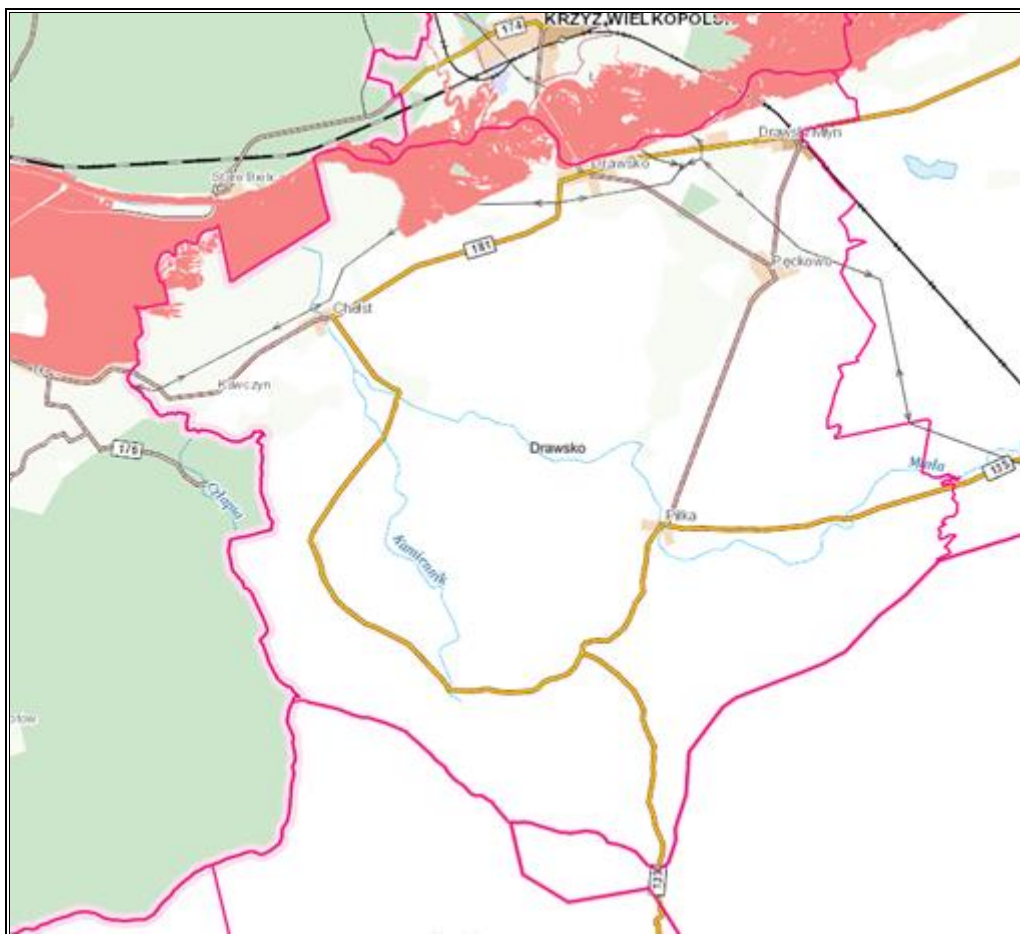
Legenda:

 - teren zagrożenia powodziowego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie gminy Drawsko występuje ryzyko powodziowe, którego lokalizację wskazano na poniższej mapie.

Rysunek 5. Mapa ryzyka powodziowego w obrębie gminy Drawsko

Legenda:

- teren ryzyka powodziowego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/> (dostęp: 17.04.2024 r.)

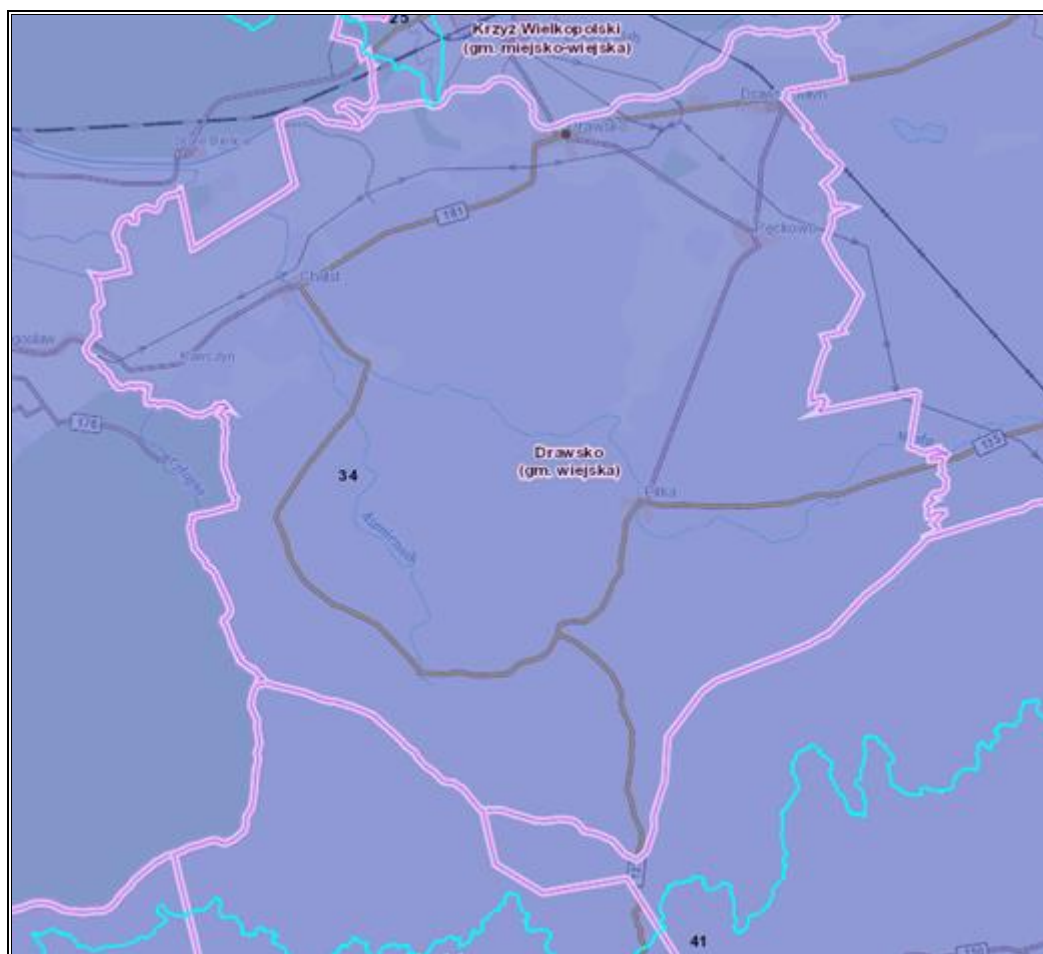
Powodzie mogą prowadzić do wzmożonego zanieczyszczenia wód, ponieważ woda może przenosić różnego rodzaju substancje chemiczne, odpady, czy też inne zanieczyszczenia z obszarów zalanych. To może negatywnie wpływać na jakość wód gruntowych i powierzchniowych oraz prowadzić do utraty różnorodności biologicznej. Ponadto mogą przyczynić się do erozji gleby, zmniejszenia zdolności do utrzymania roślinności. Erozja gleby może prowadzić do transportu substancji odżywczych do wód, co prowadzi do zakwitów sinic i innych problemów ekosystemowych. Powodzie mogą powodować także utratę siedlisk, co wpływa na faunę i florę danego obszaru. Zwierzęta i rośliny dostosowane do konkretnych warunków mogą mieć trudności w przetrwaniu w przypadku nagłych zmian spowodowanych powodzią. Zniszczenia infrastruktury, takiej jak drogi, mosty, budynki spowodowane powodzią z kolei generują dodatkowe odpady i wymagać to może intensywnych prac remontowych, co jest obciążeniem dla środowiska. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem powodziowym i odpowiednia prewencja są kluczowe dla ochrony środowiska. Działania te obejmują budowę i utrzymanie infrastruktury przeciwpowodziowej, monitorowanie stanu środowiska, edukację

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

społeczności lokalnych w zakresie postępowania w przypadku powodzi oraz rozwijanie strategii dostosowawczych, które pomagają ekosystemom przystosować się do zmieniających się warunków.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Drawsko leży na obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 34 (PLGW600034), co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 6. JCWPd na obszarze gminy Drawsko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia, <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Na terenie gminy nie prowadzono badań wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Najbliżej zlokalizowany punkt pomiarowy znajduje się w gminie Wieleń, w miejscowości Bęglewo (numer JCWPd: 34, numer punktu pomiarowego wg MONBADA – 224). W 2022 roku w punkcie tym określono II klasę jakości wody.

Cele środowiskowe dla JCWPd nr 34:

- dobry stan chemiczny,
- dobry stan ilościowy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

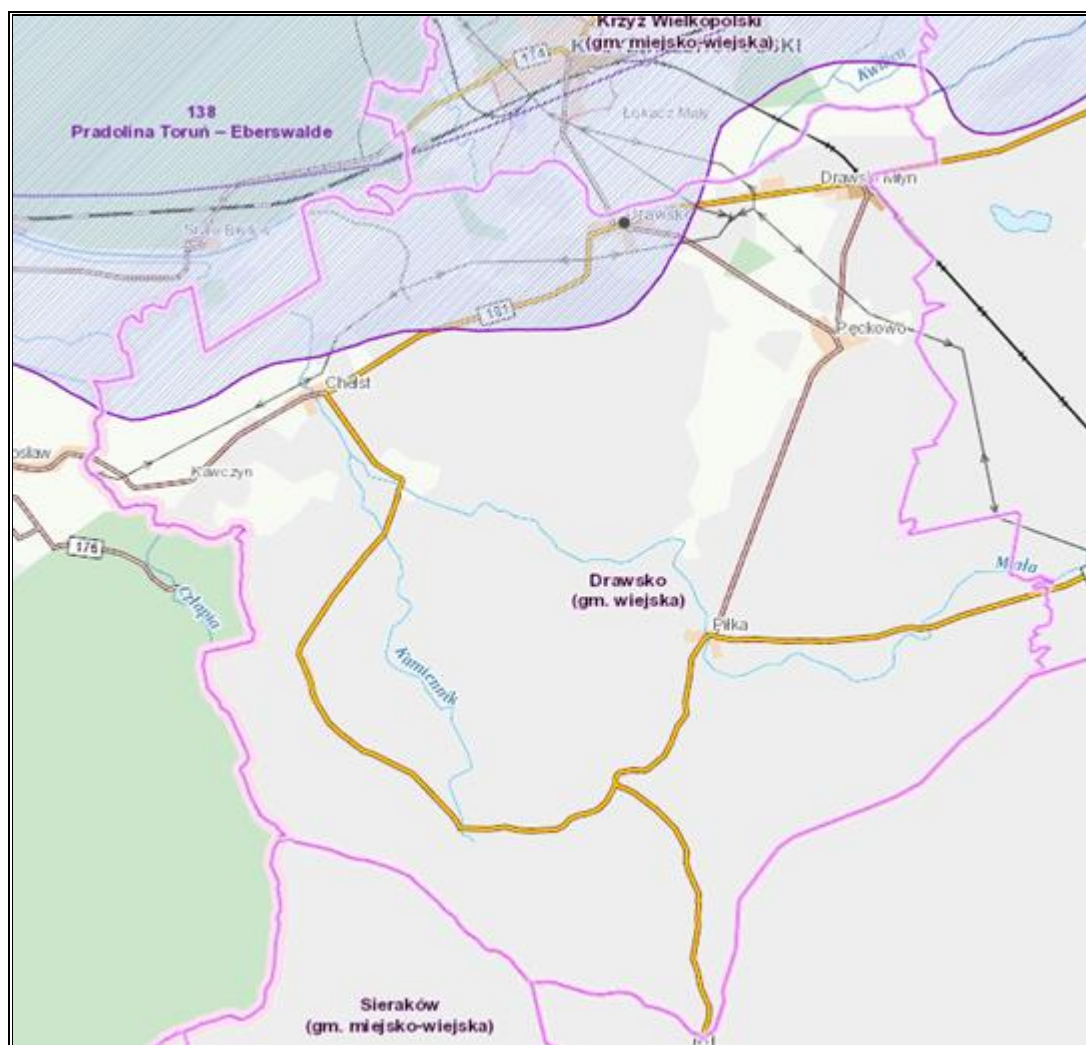
Na terenie gminy Drawsko zlokalizowany jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 138, tj. Pradolina Toruń – Eberswalde. Powierzchnia zbiornika wynosi 1 862,8 km², natomiast proponowany obszar ochronny 1 201,9 km². Leży on w obrębie RZGW Poznań oraz RZGW Gdańsk. Charakterystykę zbiornika przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Charakterystyka GZWP 138 Pradolina Toruń - Eberswalde

Typ zbiornika	Porowy
Stratygrafia	Czwartorzęd
Klasa jakości wody	Na przeważającym obszarze II, III, lokalnie IV, V
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m³/d]	192 720
Podatność zbiornika na antropopresję	Bardzo podatny, podatny

Źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

Rysunek 7. GZWP na terenie gminy Drawsko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia, <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

5.5. Gleby i zasoby geologiczne

Gmina zlokalizowana jest w obszarze Synklinorium Szczecińskim, zwanym geosynkliną Czarnków-Oborniki, która biegnie od północnego zachodu do południowego wschodu. Dolina ta jest wypełniona osadami z górnej kredy. Grubość mezozoicznych warstw skał waha się od 60 do 160 m ppm.

Powierzchnia kredowa to głównie utwory trzeciorzędowe reprezentowane przez ility, mułki i ilowce o miąższości ponad 150 m w północnej części gminy. Drobnodziarniste piaski kwarcowe to wąski pas na południe od wsi Piłka zorientowane północny zachód – południowy wschód oraz na wschód od wsi Drawski Młyn.

W powyższych utworach piaszczystych obserwowane są cienkie warstwy węgla brunatnego. Strop osadów trzeciorzędowych w rejonie Drawska znajduje się na głębokości od 36 do 54 m ppt (5 - 10 m npm), w rejonie Drawskiego Młyna 64 m ppt (-19 m npm) i 60 m ppt. w okolicach Chełstu.

Utwory plejstoceny tworzą pokrywę o miąższości od 25 do 55 m. Największą powierzchnię obejmują osady lodowcowe i wodno-lodowcowe, tj. piaski gliniaste, piaski luźne oraz żwiry. Budują one między innymi terasę nadzalewową, gdzie występują również w postaci izolowanych powierzchni, gliny lodowcowe (okolice Drawska i Pęckowo). Na pozostałym terenie gliny występują pod warstwą piasków i żwirów na głębokości 5-15 m. Podobna jest budowa terasy wysokiej, w obrębie której poziom glin występuje na większych głębokościach 10 - 20 m ppt. Ze schyłku plejstocenu pochodzą wały i powierzchnie wydmore zbudowane

z piasków luźnych, których miąższość wynosi w niektórych miejscach ponad 20 m.

Ponadto obecne są małe wydmy w obrębie terasy zalewowej doliny Noteci, w rejonie Pelcza. U podnóża wydmy i na powierzchniach międzywydmowych występują piaski i żwiry pochodzenia rzeczno-jeziernego. W rejonie Kwiejc stwierdzono obecność iłówarwowych

o miąższości 2 m. Utwory holoceny zajmują całą powierzchnię terasy zalewowej doliny Noteci oraz równinę zastoiskową między miejscowościami Piłka i Pęckowo. Utwory te na znacznie mniejszych powierzchniach występują również w obrębie dna doliny rzeki Miały i jej licznych dopływów oraz wzdłuż rzeki Człapi, a także w sąsiedztwie jezior, w ich strefie zarastania, gdzie znacznie obniżył się poziom wód gruntowych. Osady holoceny reprezentowane są głównie przez piaski rzeczne luźne i próchniczne oraz torfy (mżyto-trzciniowo-turzycowe) i gytie, najczęściej dobrze rozłożone bez domieszek osadów mineralnych. W wymienionych utworach występują również przewarstwienia mułków, które reprezentują fację powodziową. Miąższość osadów organicznych nie przekracza najczęściej 2 - 3 m.

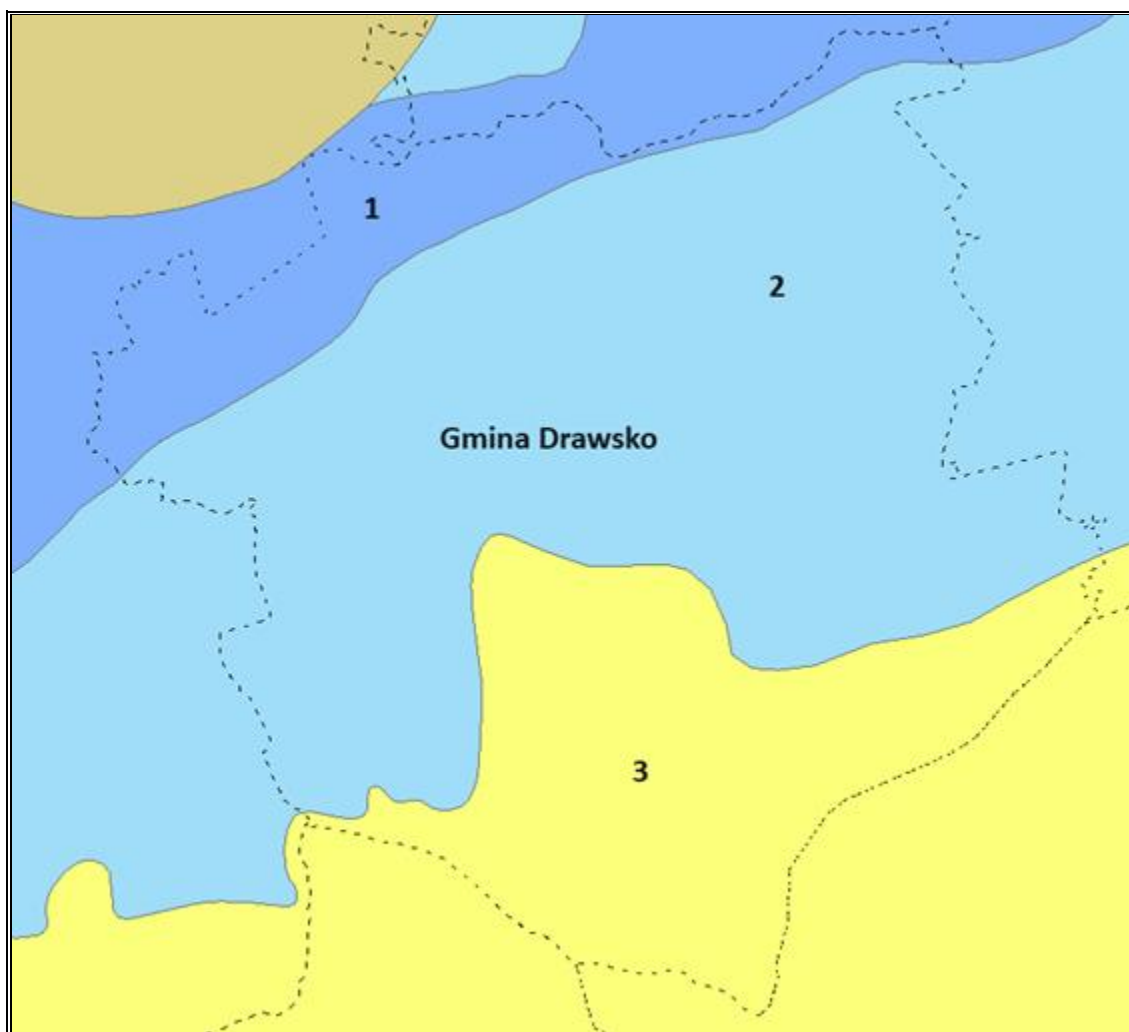
Utwory przypowierzchniowe to materiały geologiczne i osady, które znajdują się na powierzchni ziemi lub tuż pod nią, w strefie bezpośrednio wpływającej na kształtowanie powierzchni terenu. Są to osady, które zostały wytworzone i odkładane w ciągu milionów lat, na skutek różnych procesów

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

geologicznych i klimatycznych. Utwory przypowierzchniowe stanowią ważny element geologii powierzchniowej i wpływają na charakterystykę terenu oraz warunki życia na danym obszarze.

Rozmieszczenie głównych utworów przypowierzchniowych występujących na terenie gminy Drawsko przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 8. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Drawsko

Legenda:

1. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.
2. Piaski, żwiry i mułki rzeczne
3. Piaski eoliczne, lokalnie w wydmach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <http://bdl.lasy.gov.pl/mapy> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Obszary górnicze i złoża kopalin

Na obszarze gminy Drawsko zlokalizowanych jest 11 złóż kopalin oraz 2 aktualne przestrzenie górnicze. Część ze złóż została skreślona jednak z bilansu zasobów. Ogólną charakterystykę obszaru złóż i obszarów górniczych przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 14. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Drawsko

Nr złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
KN 18425	Chełst – Zachód	0,494	Złoże rozpoznane szczegółowo
KN 4957	Chełst – Zachód II	0,993	Eksploatacja złoża zaniechana
KN 3653	Chełst – Wschód	-	Złoże skreślone z bilansu zasobów
KN 3670	Drawski Młyn II	1,357	Złoże rozpoznane szczegółowo
PB 2662	Drawsko	37,375	PIASKI KWARCOWE D/P BETONÓW KOMÓRKOWYCH - złoże rozpoznane wstępnie
KN 3652	Drawsko	0,150	Eksploatacja złoża zaniechana
KN 5479	Drawsko	8,150	Złoże rozpoznane wstępnie
NR 10254	Grotów	1 534,000	ROPY NAFTOWE - złożo zagospodarowane
KN 5869	Kawczyn	29,300	PIASKI I ŻWIRY - złożo rozpoznane wstępnie
KN 9943	Kawczyn I	11,487	PIASKI I ŻWIRY - złożo zagospodarowane
KR 5204	Kwiejce-Zbiornik D	5,512	KREDY - złożo rozpoznane szczegółowo

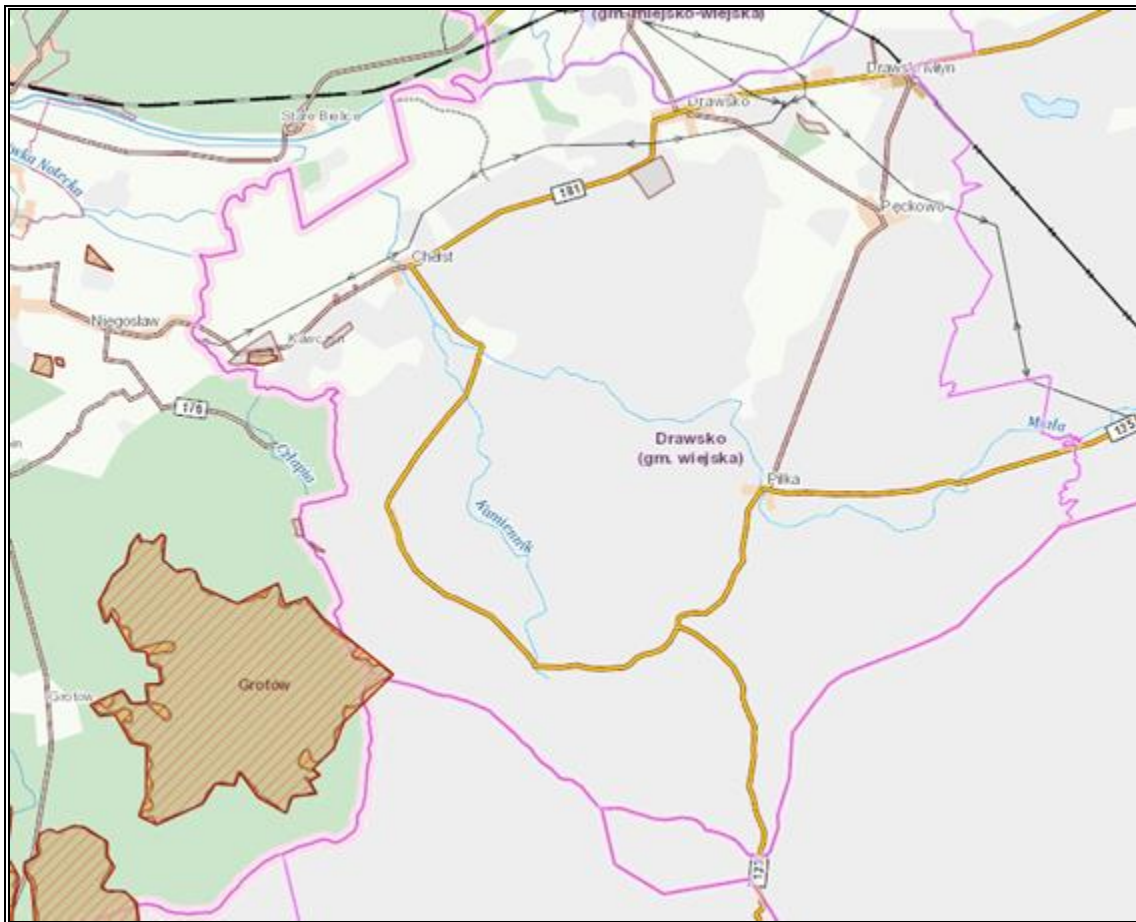
Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 16.07.2024 r.)

Tabela 15. Aktualne przestrzenie górnicze na obszarze gminy Drawsko

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Położenie
Grotów	OG	2/2/259	m.i gm. Sieraków, gm. Drawsko, m. i gm. Drezdenko
Kawczyn I-I	OG	10-15/11/1002	Kawczyn, część dz. 210/5

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 16.07.2024 r.)

Rysunek 9. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie gminy Drawsko

Legenda:

- - granice złóż kopalni
- - obszary górnicze
- - tereny górnicze

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBDG oraz PIG-PIB, <http://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwierzeliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO), na terenie gminy nie były prowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki

korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieuszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalni lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi

(np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Gleby w gminie Drawsko są uporządkowane w strefach. Na obszarach, gdzie występują gleby brunatne z glin zwałowych, są to gleby III klasy bonitacji i kompleksu pszennego dobrego.

W miejscach, gdzie gliny są pokryte przez piaski terasowe, gleby są III i IV klasy bonitacji, należące do kompleksów żytniego dobrego i bardzo dobrego. Na terenach z terasowymi piaskami luźnymi i gliniastymi dominują gleby rdzawe. Zwykle są one mniej przydatne rolniczo, klasyfikowane jako gleby V i VI klasy bonitacji oraz najsłabszych kompleksów.

Większość obszaru gminy to tereny leśne, głównie bory świeże i wilgotne. Na powierzchniach wydmowych gleby to gleby bielcowe i bielice oraz gleby rdzawe z piasków luźnych, z przekształconymi warstwami powierzchniowymi. Na stokach i w obniżeniach wydm spotyka się gleby bielcowe i bielice, charakteryzujące się ubogimi siedliskami borów suchych.

Główny obszar upraw rolnych to dno Pradoliny Noteci, gdzie występują gleby hydrogeniczne. Gleby te można spotkać także wzdłuż rzek Człapi i Miały oraz w okolicach jezior. W miejscach, gdzie woda długo zalega na powierzchni, tworzą się gleby torfowe. Są też niewielkie obszary mad rzecznych z piasków i mułków, które mogą być wykorzystywane do uprawy roślin ze względu na ich klasyfikację jako IV klasy bonitacji i kompleks żytni dobry.

Obniżenie poziomu wód gruntowych w ostatnich latach prowadzi do rozwoju gleb murszastych z wietrzenia gleb torfowych. Na wyżej położonych terenach, w okolicy terasy nadzalewowej i wału przeciwpowodziowego, obok gleb torfowych znajdują się niewielkie obszary gleb murszastych powstałych z wietrzenia torfów .

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.).

Na obszarze gminy Drawsko nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

Historyczne zanieczyszczenia ziemi

Na terenie gminy Drawsko nie są zlokalizowane historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

5.6. Zasoby przyrodnicze

Tereny leśne gminy Drawsko zarządzane są przez Nadleśnictwo Potrzebowice.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Gmina Drawsko to teren równinny, z dużym udziałem lasów w ogólnej powierzchni gminy. Występuje tutaj także jeziora oraz bogata flora i fauna, co powoduje, że obszar ten jest ważny pod względem przyrodniczym.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy Drawsko zgodnie z danymi GUS na koniec 2022 r. wynosiła 10 363,72 ha. Lesistość na terenie gminy wynosi 61,80%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

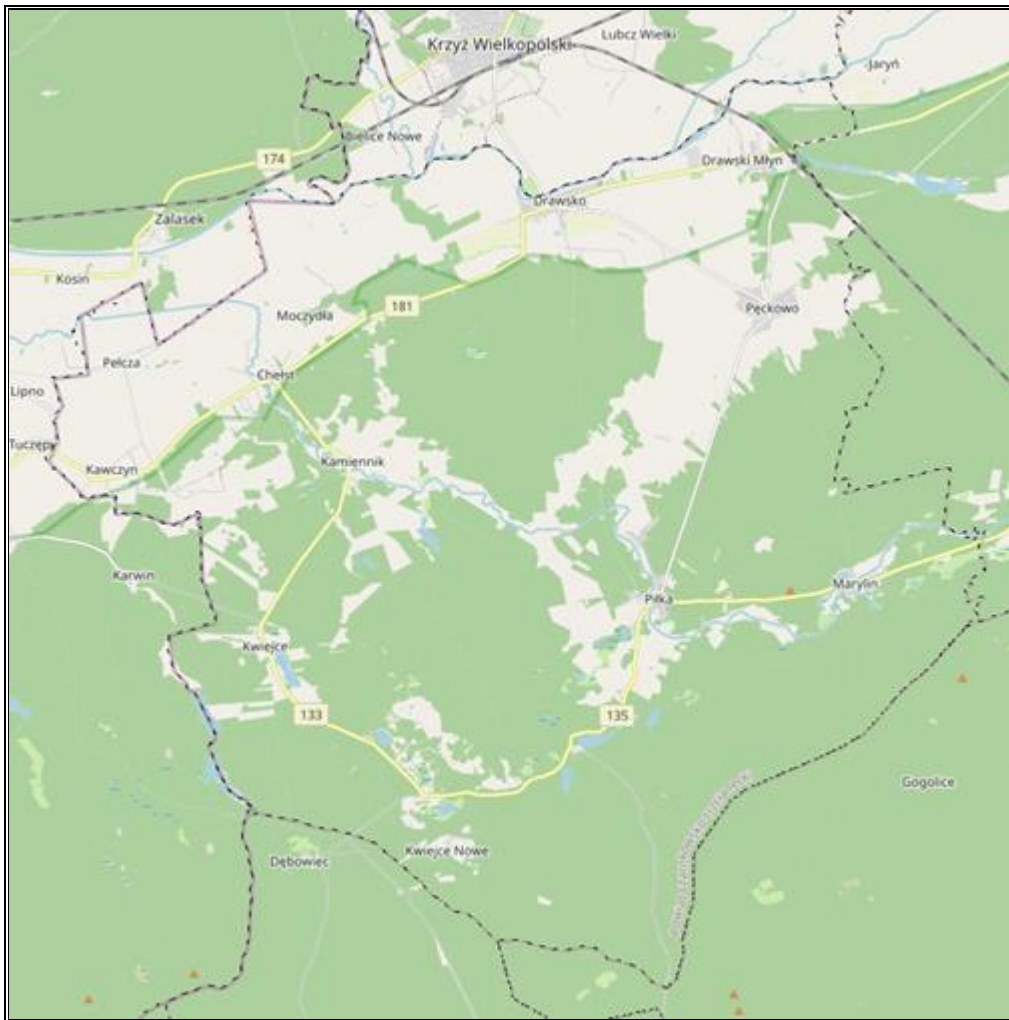
Tabela 16. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Drawsko

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2022
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	10 363,72
Lesistość w %	%	61,8
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	8 517,72
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	8 474,29
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	8 470,38
Grunty leśne prywatne	ha	1 846,00
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	10 078,41
Lasy publiczne ogółem	ha	8 256,99
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	8 213,56
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	8 209,65
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	3,91
Lasy publiczne gminne	ha	43,43
Lasy prywatne ogółem	ha	1 821,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp 16.07.2024 r.)

Na rysunku poniżej zaprezentowano mapę obszarów leśnych w gminie Drawsko.

Rysunek 10. Mapa obszarów leśnych w gminie Drawsko

Legenda:

- obszary leśne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Zadrzewienia i obszary leśne są ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią gleby przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

Flora i fauna

Na podstawie projektu Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033 określono florę i faunę na obszarze gminy Drawsko.

W poniższej tabeli wskazano listę chronionych mchów i grzybów o znanych stanowiskach w Nadleśnictwie Potrzebowice.

Tabela 17. Lista chronionych mchów i grzybów o znanych stanowiskach w Nadleśnictwie Potrzebowice

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Polska Czerwona Lista
1.	Bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>	OC	
2.	Błotniszek wełnisty	<i>Helodium blandowii</i>	OS	
3.	Brązownicza brzozowa	<i>Tuckermannopsis chlorophylla</i>	OC	VU
4.	Brodaczka kępkowa*	<i>Usnea hirta</i>	OC	VU
5.	Brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	OC	
6.	Chrobotek leśny	<i>Cladonia arbuscula</i>	OC	
7.	Chrobotek reniferowy	<i>Cladonia rangiferina</i>	OC	
8.	Drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>	OC	
9.	Dzióbkwiec bruzdowany	<i>Eurhynchium striatum</i>	OC	NT
10.	Fałdownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	OC	
11.	Fałdownik szeleszczący	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	OC	
12.	Gajnik łśniący	<i>Hylocomium splendens</i>	OC	
13.	Głowiak Loitlesbergera	<i>Cephalozia loitlesbergeri</i>	OS	
14.	Haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	OS	
15.	Krzywoszczeć torfowa	<i>Campylopus pyriformis</i>	OC	
16.	Krzywoszyj korzeniowy	<i>Amblystegium radicale</i>	OC	
17.	Mokradłozka zaostrowana	<i>Calliergonella cuspidata</i>	OC	
18.	Mszar nastroszony	<i>Paludella squarrosa</i>	OS	E
19.	Nastroszek Brucha	<i>Ulota bruchii</i>	OC	VU
20.	Nastroszek kędzierzawy	<i>Ulota crispa</i>	OC	VU
21.	Piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castrensis</i>	OC	
22.	Płonnik cienki	<i>Polytrichum strictum</i>	OC	
23.	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	OC	
24.	Plucnica islandzka	<i>Cetraria islandica</i>	OC	
25.	Plucnica płotowa	<i>Cetraria sepincola</i>	OS	EN
26.	Próchniczek błotny	<i>Aulacomnium palustre</i>	OC	
27.	Ramienica delikatna	<i>Chara delicatula</i>		VU

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Polska Czerwona Lista
28.	Ramienica krucha	<i>Chara globularis</i>		VU
29.	Rokietnik pospolity*	<i>Pleurozium schreberi</i>	OC	
30.	Rzęsiak pospolity	<i>Ptilidium ciliare</i>	OC	
31.	Torfowiec	<i>Sphagnum sp.</i>	OC	
32.	Torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>	OC	
33.	Torfowiec brunatny	<i>Sphagnum fuscum</i>	OC	VU
34.	Torfowiec czerwony	<i>Sphagnum rubellum</i>	OC	
35.	Torfowiec frędzlowaty	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	OC	
36.	Torfowiec kończysty	<i>Sphagnum fallax</i>	OC	
37.	Torfowiec magellański	<i>Sphagnum magellanicum</i>	OC	
38.	Torfowiec nastroszony	<i>Sphagnum squarrosum</i>	OC	
39.	Torfowiec obły	<i>Sphagnum teres</i>	OC	
40.	Torfowiec okazały	<i>Sphagnum riparium</i>	OC	
41.	Torfowiec ostrolistny	<i>Sphagnum capillifolium</i>	OC	
42.	Torfowiec ostrolistny	<i>Sphagnum nemoreum</i>	OC	
43.	Torfowiec pierzasty	<i>Sphagnum subnitens</i>	OC	
44.	Torfowiec skrocony	<i>Sphagnum contortum</i>	OC	
45.	Torfowiec spiczastolistny	<i>Sphagnum cuspidatum</i>	OC	
46.	Torfowiec Warnstorfa	<i>Sphagnum warnstorffii</i>	OC	
47.	Torfowiec wąskolistny	<i>Sphagnum angustifolium</i>	OC	
48.	Tujowiec delikatny	<i>Thuidium delicatulum</i>	OC	
49.	Tujowiec tamaryszkowaty	<i>Thuidium tamariscinum</i>	OC	
50.	Wabnica kielichowata	<i>Pleurosticta acetabulum</i>	OC	EN
51.	Widłóżab kędzierzawy*	<i>Dicranum polysetum</i>	OC	
52.	Widłóżab miotłowy*	<i>Dicranum scoparium</i>	OC	
53.	Złotlinka jaskrawa	<i>Vulpicida pinastri</i>	OC	
54.	Moczara włoskowata	<i>Dichelyma capillaceum</i>	OS	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

W poniższej tabeli opisano listę chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych stwierdzonych w Nadleśnictwie Potrzebowice.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochrony	Czerwona Lista Wielkopolski	Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (2016)
1.	Bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	OC		
2.	Bukwica zwyczajna	<i>Betonica officinalis</i>	OC	VU	
3.	Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	OC	LC	
4.	Bagniczka pływająca	<i>Cladopodiella fluitans</i>	OC		VU
5.	Bagno zwyczajne	<i>Rhododendron tomentosum</i>	OC	VU	VU
6.	Fiołek przedziwny	<i>Viola mirabilis</i>		LC	
7.	Grąźel żółty	<i>Nuphar lutea</i>	OC		
8.	Gruszyca mniejsza	<i>Pyrola minor</i>	OC		
9.	Grzybień białe	<i>Nymphaea alba</i>	OC		
10.	Jaskier wielki	<i>Ranunculus lingua</i>	OC		
11.	Jeżogłówka najmniejsza	<i>Sparganium minimum</i>	OC	VU	
12.	Kłoc wiechowata	<i>Cladium mariscus</i>	OS	LC	NT
13.	Kocanki piaskowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	OC		
14.	Konietlica łąkowa	<i>Trisetum flavescens</i>		VU	
15.	Kozłek dwupienny	<i>Valeriana dioica</i>		LC	

16.	Modrzewnica zwyczajna	<i>Andromeda polifolia</i>	OC	VU	
17.	Nerecznica grzebienista	<i>Dryopteris cristata</i>		VU	
18.	Oman wierzbolistny	<i>Inula salicina</i>		LC	LC
19.	Ostnica Jana	<i>Stipa joannis</i>	OC	EN	
20.	Pięciornik norweski	<i>Potentilla norvegica</i>		LC	
21.	Pływacz średni	<i>Utricularia intermedia</i>	OS	EN	EN
22.	Pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	OC	LC	
23.	Pustułka rurkowata	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	OC		NT
24.	Rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>	OS	LC	NT
25.	Sit sztywny	<i>Juncus squarrosus</i>		VU	
26.	Trzcinnik prosty	<i>Calamagrostis stricta</i>		VU	NT
27.	Turzyca bagienna	<i>Carex limosa</i>	OC	VU	NT
28.	Turzyca piaskowa	<i>Carex arenaria</i>	OC		
29.	Welnianka pochwowata	<i>Eriophorum vaginatum</i>		VU	
30.	Widlicz spłaszczony	<i>Diphysastrum complanatum</i>	OC	VU	
31.	Widłak – rodzaj	<i>Lycopodium sp.</i>	OS		
32.	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	OS	LC	
33.	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	OS	VU	
34.	Żurawina błotna	<i>Oxycoccus palustris</i>		VU	
35.	Bagnica torfowa	<i>Scheuchzeria palustris</i>	OS	EN	VU

Legenda: OC – ochrona częściowa, OS – ochrona ścisła, Czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych: EN – takson zagrożony, NT – takson bliski zagrożenia, VU – takson narażony, LC – takson najmniejszej wagi. Czerwona lista Wielkopolski: EN – takson zagrożony, LC – takson najmniejszej wagi, VU – takson narażony.

Źródło: projekt Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033

W poniższej tabeli wskazano zestawienie gatunków bezkręgowców występujących na terenie Nadleśnictwa Potrzebowice.

Tabela 18. Zestawienie gatunków bezkręgowców występujących na terenie Nadleśnictwa Potrzebowice

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria		Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej
			Ochronności	Zagrożenia	
1.	<i>Agriope bruennichi</i>	Tygrzyk paskowany			
2.	<i>Bombus pascuorum</i>	Trzmiel rudy	OS		
3.	<i>Bombus sylvarum</i>	Trzmiel leśny	OS		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria		Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej
			Ochronności	Zagrożenia	
4.	<i>Bombus terrestris</i>	Trzmieł ziemny	OS		
5.	<i>Calosoma inquisitor</i>	Tęcznik mniejszy	OS		
6.	<i>Calosoma sycophanta</i>	Tęcznik liszkarz	OS		
7.	<i>Carabus cancellatus</i>	Biegacz wręgaty	OS		
8.	<i>Carabus coriaceus</i>	Biegacz skórzasty	OS		
9.	<i>Carabus glabratus</i>	Biegacz gładki	OS		
10.	<i>Carabus hortensis</i>	Biegacz ogrodowy	OS		
11.	<i>Carabus sylvestris</i>	Biegacz leśny	OS		
12.	<i>Carabus violaceus</i>	Biegacz fioletowy	OS		
13.	<i>Hirudo medicinalis</i>	Pijawka lekarska	OS		
14.	<i>Helix pomatia</i>	Ślimak winniczek	OC		
15.	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	OS		•
16.	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	OS	LC	•
17.	<i>Lycaena helle</i>	Czerwończyk fioletek	OS		

Legenda: Zagrożenie wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): VU – gatunek narażony, LC – gatunek najmniejszej troski.

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona częściowa

Źródło: projekt Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033

W poniższej tabeli wskazano zestawienie stanowisk cennych gatunków ryb w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice.

Tabela 19. Zestawienie stanowisk cennych gatunków ryb w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria		Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej
			Ochronności	Zagrożenia	
1.	<i>Misgurnus fossiliss</i>	Piskorz	OS	NT	•
2.	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy	OS		•

Legenda: Zagrożenie wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): NT – gatunki bliskie zagrożenia.

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła.

Źródło: projekt Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie gatunków płazów występujących na terenie Nadleśnictwa Potrzebowice.

Tabela 20. Zestawienie gatunków płazów występujących na terenie Nadleśnictwa Potrzebowice

Lp.	Nazwa gatunkowa		Kategoria	
	polska	łacińska	ochronności	zagrożenia
1.	Traszka zwyczajna	<i>Triturus vulgaris</i>	OC	LC
2.	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	OS	LC
3.	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	OS	HD
4.	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	OC	
5.	Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>	OS	HD
6.	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>	OS	LC
7.	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	OC	
8.	Żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae</i>	OC	LC
9.	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	OS	HD
10.	Żaba wodna	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	OC	LC

Legenda: Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): HD – gatunki figurujące w Dyrektywie Siedliskowej, LC – gatunek najmniejszej troski

Kategoria ochronności: OS – ochrona ścisła, OC – ochrona częściowa

Źródło: projekt Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie gatunków gadów występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice.

Tabela 21. Zestawienie gatunków gadów występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice

Lp.	Nazwa gatunkowa		Kategoria	
	polska	łacińska	ochronności	zagrożenia
1.	Jaszczurka żyworodna	<i>Zootoca vivipara</i>	OC	
2.	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	OC	
3.	Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>	OC	
4.	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	OS	
5.	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>	OC	
6.	Gniewosz plamisty	<i>Coronella austriaca</i>	OS	VU

Legenda: Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2022): EN – gatunki silnie zagrożone, VU – gatunki narażone na wyginięcie
Kategoria ochronności: OS – ochrona ścisła

Źródło: projekt Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie gatunków ptaków występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice.

Tabela 22. Zestawienie gatunków ptaków występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kat. ochr.	Kat. zagr.	Zał. I Dyrektywa Ptasia	Status		
						L	PL	Z
1.	Batalion	<i>Calidris pugnax</i>	OS		•			Z
2.	Bazant	<i>Phasianus colchicus</i>	Ł			L		
3.	Bączek	<i>Exobrychus minutus</i>	OS		•		PL	
4.	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	OS		•	L		
5.	Białorzotka	<i>Oenanthe oenanthe</i>	OS	LC		L		
6.	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	OS	LC	•	L		
7.	Błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>	OS		•			Z
8.	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	OS		•	L		
9.	Błotniak zbożowy	<i>Circus cyaneus</i>	OS		•			Z
10.	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	OS		•	L		
11.	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	OS		•			Z
12.	Brzeczka	<i>Locustella luscinioides</i>	OS			L		
13.	Cierniówka	<i>Curruca communis</i>	OS			L		
14.	Cyraneczka	<i>Anas cracca</i>	Ł				PL	
15.	Cyranka	<i>Spatula querquedula</i>	OS			L		
16.	Czajka	<i>Vanellus vanellus</i>	OS			L		
17.	Czapla biała	<i>Ardea alba</i>	OS		•			Z
19.	Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	OC			L		
20.	Czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	OS			L		
21.	Czeczotka	<i>Acanthis flammea</i>	OS	LC				Z
22.	Czyż	<i>Spinus spinus</i>	OS	LC		L		
23.	Derkacz	<i>Crex crex</i>	OS	DD	•		PL	
24.	Drożdżik	<i>Turdus iliacus</i>	OS	EN				Z
25.	Drzemlik	<i>Falco columbarius</i>	OS					Z
26.	Dubelt	<i>Gallinago media</i>	OS		•		PL	
27.	Dudek	<i>Upupa epops</i>	OS	DD		L		
28.	Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>	OS			L		
29.	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	OS		•	L		
30.	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	OS			L		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kat. ochr.	Kat. zagr.	Zał. I Dyrektywa Ptasia	Status		
						L	PL	Z
31.	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	OS		•	L		
32.	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	OS			L		
33.	Dzięciołek	<i>Dryobates minor</i>	OS			L		
34.	Dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>	OS				PL	
35.	Dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>	OS			L		
36.	Gajówka	<i>Sylvia borin</i>	OS			L		
37.	Gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	OC			L		
38.	Gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	OS			L		
39.	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	OS		•	L		
40.	Gęgawa	<i>Anser anser</i>	Ł			L		
41.	Gęś białoczelna	<i>Anser albifrons</i>	Ł					Z
42.	Gęś zbożowa	<i>Anser fabalis</i>	Ł					Z
43.	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	OS			L		
44.	Głowienka	<i>Aythya ferina</i>		VU			PL	
45.	Grubodziób	<i>Coccythraustes coccythraustes</i>	OS			L		
46.	Grzywacz	<i>Columba palumbus</i>	Ł	LC		L		
47.	Jarzębatka	<i>Curruca nisoria</i>	OS		•		PL	
48.	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	OS			L		
49.	Jemiołuszka	<i>Bombycilla garrulus</i>	OS					Z
50.	Jer	<i>Fringilla montifringilla</i>	OS					Z
51.	Jerzyk	<i>Apus apus</i>	OS			L		
52.	Kania czarna	<i>Mihvus migrans</i>	OS	NT	•	L		
53.	Kania ruda	<i>Mihvus mihvus</i>	OS	NT	•	L		
54.	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	OS			L		
55.	Kawka	<i>Corvus monedula</i>	OS			L		
56.	Kłaskawka	<i>Saxicola rubicola</i>	OS			L		
57.	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	OS	LC			PL	
58.	Kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>	OS			L		
59.	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	OC			L		
60.	Kormoran zwyczajny	<i>Phalacrocorax carbo</i>	OC			L		
61.	Kos	<i>Turdus merula</i>	OS			L		
62.	Kowalik	<i>Sitta europaea</i>	OS			L		
63.	Krakwa	<i>Anas strepera</i>	OS					Z
64.	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	OS			L		
65.	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	OS			L		
66.	Kruk	<i>Corvus corax</i>	OC			L		
67.	Krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>	OS				PL	
68.	Krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia curvirostra</i>	OS	LC				Z
69.	Krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>	Ł			L		
70.	Kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>	OS			L		
71.	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	OS			L		
72.	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	OS	LC		L		
73.	Kulik wielki	<i>Nunenijs arquata</i>	OS				PL	
74.	Kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>	OS			L		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kat. ochr.	Kat. zagr.	Zał. I Dyrektywa Ptasia	Status		
						L	PL	Z
75.	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	OS		•	L		
76.	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	OS		•	L		
77.	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	OS		•			Z
78.	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	OS			L		
79.	Łęczak	<i>Tringa glareola</i>	OS		•			Z
80.	Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	OS				PL	
81.	Łyska	<i>Fulica atra</i>	Ł			L		
82.	Makolągwa	<i>Linaria cannabina</i>	OS			L		
83.	Mandarynka	<i>Aix galericulata</i>		LC				Z
84.	Mazurek	<i>Passer montanus</i>	OS			L		
85.	Mucholówka mała	<i>Ficedula parva</i>	OS		•		PL	
86.	Mucholówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	OS			L		
87.	Mucholówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	OS				PL	
88.	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	OS				PL	
89.	Myszolów	<i>Buteo buteo</i>	OS			L		
90.	Myszolów włochaty	<i>Buteo lagopus</i>	OS					Z
91.	Nur czarnoszyi	<i>Gavia arctica</i>	OS		•			Z
92.	Nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	OS					Z
93.	Oknówka	<i>Delichon urbicum</i>	OS			L		
94.	Orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina</i>	OS	LC	•			Z
95.	Ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	OS				PL	
96.	Orzechówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	OS					Z
97.	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>	OS			L		
98.	Pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	OS			L		
99.	Pelzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>	OS			L		
100.	Perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>	OS			L		
101.	Perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	OS			L		
102.	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	OS			L		
103.	Piegiża	<i>Curruca curruca</i>	OS			L		
104.	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	OS			L		
105.	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	OS			L		
106.	Pliszka góraska	<i>Motacilla cinerea</i>	OS	LC			PL	
107.	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	OS			L		
108.	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>	OS			L		
109.	Płaskonos	<i>Spatula clypeata</i>	OS				PL	
110.	Płomykówka	<i>Tyto alba</i>	OS			L		
111.	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>	OS		•		PL	
112.	Pokląskwa	<i>Saxicola rubetra</i>	OS			L		
113.	Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	OS				PL	
114.	Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>	OS			L		
115.	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	OS			L		
116.	Pójdźka	<i>Athene noctua</i>	OS				PL	
117.	Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>	OS	DD			PL	
118.	Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	OS			L		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kat. ochr.	Kat. zagr.	Zał. I Dyrektywa Ptasia	Status		
						L	PL	Z
119.	Puszczyk	<i>Strix aluco</i>	OS			L		
120.	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	OS			L		
121.	Remiz	<i>Remiz pendulinus</i>	OS			L		
122.	Rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	OS	LC		L		
123.	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	OS			L		
124.	Rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i>	OS		•			Z
125.	Rybolów	<i>Pandion haliaetus</i>	OS	VU	•	L		
126.	Rycyk	<i>Limosa limosa</i>	OS				PL	
127.	Samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	OS				PL	
128.	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	OS			L		
129.	Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>	OS	LC				Z
130.	Bogatka	<i>Parus major</i>	OS			L		
131.	Czarnogłówna	<i>Poecile montanus</i>	OS			L		
132.	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	OS			L		
133.	Moraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	OS			L		
134.	Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	OS			L		
135.	Siniak	<i>Columba oenas</i>	OS			L		
136.	Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>	OS			L		
137.	Słonka	<i>Scolopax rusticola</i>	Ł	DD		L		
138.	Słwik rdzawy	<i>Luscinia megarhynchos</i>	OS	LC			PL	
139.	Słwik szary	<i>Luscinia luscinia</i>	OS					Z
140.	Sosnówka	<i>Periparus ater</i>	OS			L		
141.	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	OS			L		
142.	Sroka	<i>Pica pica</i>	OC			L		
143.	Srokosz	<i>Lanius excubitor</i>	OS			L		
144.	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>	OS					Z
145.	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	OS			L		
146.	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	OS			L		
147.	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	OS			L		
148.	Śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	OS			L		
149.	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	OS			L		
150.	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	OS			L		
151.	Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>	OS				PL	
152.	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	OS		•		PL	
153.	Świerszczak	<i>Locustella naevia</i>	OS				PL	
154.	Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	OS			L		
155.	Trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	OS			L		
156.	Trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	OS			L		
157.	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	OS		•			Z
158.	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	OS			L		
159.	Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>	OS	VU			PL	
160.	Uszatka	<i>Asio otus</i>	OS			L		
161.	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	OS			L		
162.	Wodnik	<i>Rallus aquaticus</i>	OS			L		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kat. ochr.	Kat. zagr.	Zał. I Dyrektywa Ptasia	Status		
						L	PL	Z
163.	Wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>	OC			L		
164.	Wróbel	<i>Passer domesticus</i>	OS			L		
165.	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	OS			L		
166.	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	OS			L		
167.	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	OS		•	L		
168.	Zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>	OS			L		
169.	Żuraw	<i>Grus grus</i>	OS		•	L		

Legenda: Zagrożenie wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): EN – gatunek zagrożony, VU – gatunek narażony, NT – gatunek niższego ryzyka, LC – gatunek najmniejszej troski, DD – gatunki o słabo rozpoznanym statusie. Czcionką pogrubioną zaznaczono gatunki z wyznaczonymi strefami ochronnymi.

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa, L – łowny
Status: L – lęgowy, PL – prawdopodobnie lęgowy, Z – zalatujący

Źródło: projekt Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie gatunków ssaków występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice.

Lp.	Nazwa gatunkowa		Kategoria ochronności
	polska	łacińska	
1.	Badyłarka	<i>Micromys minutus</i>	OC
2.	Borowiaczek	<i>Nyctalus leiseri</i>	OS

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Nazwa gatunkowa		Kategoria ochronności
	polska	łacińska	
3.	Borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>	OS
4.	Borowiec – rodzaj	<i>Nyctalus spp.</i>	OS
5.	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	OC
6.	Borsuk	<i>Meles meles</i>	OC
7.	Dzik	<i>Sus scrofa</i>	Ł
8.	Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>	OS
9.	Gacek – rodzaj	<i>Plecotus spp.</i>	OS
10.	Jeleń	<i>Cervus elaphus</i>	Ł
11.	Jenot	<i>Nyctereutes procyonoides</i>	Ł
12.	Jeż zachodni	<i>Erinaceus europaeus</i>	OC
13.	Karlik drobny	<i>Pipistrellus pigmaeus</i>	OS
14.	Karlik malutki	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	OS
15.	Karlik większy	<i>Pipistrellus nathusii</i>	OS
16.	Kret	<i>Talpa europaea</i>	OC
17.	Kuna domowa	<i>Martes foina</i>	Ł
18.	Kuna leśna	<i>Martes martes</i>	Ł
19.	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>	OC
20.	Lis	<i>Vulpes vulpes</i>	Ł
21.	Mopek	<i>Barbastella barbastellus</i>	OS
22.	Mroczek posrebrzany	<i>Vespertilio murinus</i>	OS
23.	Mroczek pozłocisty	<i>Eptesicus nilssonii</i>	OS
24.	Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>	OS
25.	Mysz domowa	<i>Mus musculus</i>	-
26.	Mysz leśna	<i>Apodemus flavicollis</i>	-
27.	Mysz polna	<i>Apodemus agrarius</i>	-
28.	Mysz zarosłowa	<i>Apodemus sylvaticus</i>	OC
29.	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	OS
30.	Nocek Natterera	<i>Myotis nattereri</i>	OS
31.	Nocek – rodzaj	<i>Myotis spp.</i>	OS
32.	Nocek rudy	<i>Myotis daubentoni</i>	OS
33.	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i>	Ł
34.	Normica ruda	<i>Clethrionomys glareolus</i>	-
35.	Normik zwyczajny	<i>Microtus arvalis</i>	-
36.	Normik północny	<i>Microtus oeconomus</i>	-
37.	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>	OC
38.	Ryś	<i>Lynx lynx</i>	OS
39.	Sarna	<i>Capreolus capreolus</i>	Ł
40.	Szczur wędrowny	<i>Rattus norvegicus</i>	-
41.	Wiewiórka	<i>Sciurus vulgaris</i>	OC
42.	Wilk szary	<i>Canis lupus</i>	OS
43.	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	OC
44.	Zając	<i>Lepus capensis</i>	Ł
45.	Zubr	<i>Bison bonasus</i>	OS

Legenda:

Kategorie ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa, Inne oznaczenia: Ł – gatunek łowny, Ł* – gatunek łowny z całorocznym okresem ochronnym

Źródło: projekt Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Potrzebowice na lata 2024-2033

Na terenie gminy Drawsko znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka,
- 8 pomników przyrody,
- 2 użytki ekologiczne.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

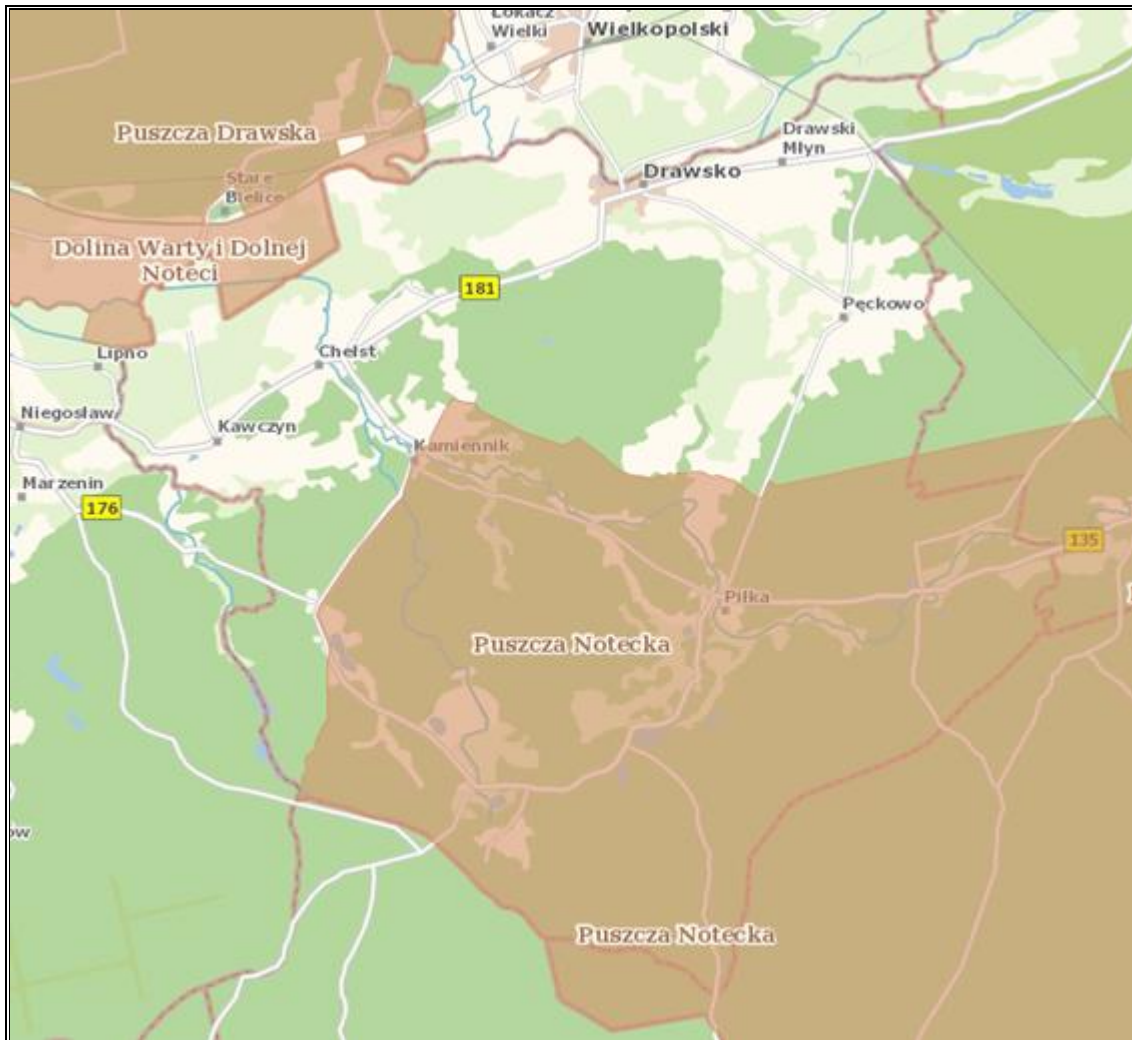
Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka – obszar o powierzchni 58 170,0000 ha. Został wyznaczony uchwałą nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim. Pozostałe akty prawne dotyczące Obszaru to: rozporządzenie nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 roku zmieniające uchwałę Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim oraz rozporządzenie nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim. Obszar ten obejmuje część Pojezierza Poznańskiego i Kotliny Gorzowskiej, w skład obszaru wchodzi znaczna część Puszczy Noteckiej, która stanowi jeden z większych kompleksów leśnych kraju.

Są to tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach oraz tereny wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Przeważnie są to tereny użytkowane gospodarczo. Dodatkowo stanowią ważne obszary migracji organizmów żywych, w szczególności zwierząt⁸.

Ustalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 nie będą naruszać przepisów zawartych w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących zakazów na terenie obszarów chronionego krajobrazu.

⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 przyjęty uchwałą nr L/352/2018 Rady Gminy Drawsko z dnia 26 września 2018 r.

Rysunek 11. Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka – obszar o powierzchni 178 255,7600 ha. Został on wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

Obszar ten to zwarte, jednolite kompleksy leśne położone w międzyrzeczu Noteci i Warty, będące częścią pradoliny Eberswaldzko-Toruńskiej, która jest równiną akumulacyjną przekształconą przez działalność wiatru. Jest to największy w Polsce obszar wydmy śródlądowych, których wysokość wynosi przeważnie 20-30 m, a maksymalnie sięga 98 m n.p.m. W centralnej części wydmy tworzą wały o południkowym układzie, oddalone od siebie o 500-600 m, natomiast we wschodniej części mają one kształt paraboliczny. Wydmy porasta monotonna, jednowiekowa warstwa lasu, w większości sosnowego (92%), który został zasadzony po wielkiej klęsce wywołanej przez szkodniki owadzie w okresie międzywojennym. Resztki naturalnych drzewostanów chronione są w rezerwach, takich jak Cegliniec. Na terenie tym znajduje się ponad 50 płytkich jezior pochodzenia

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

wytopiskowego, zazwyczaj z grubą warstwą mułu i częstymi zakwitami glonów. W zagłębieniach oraz na brzegach jezior występują torfowiska, zazwyczaj częściowo zmienione. Na obszarze tym gniazduje co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 11 gatunków wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Podczas okresu lęgowego teren zasiedla ponad 2% krajowej populacji bielika (PCK), kani czarnej (PCK) i kani rudej (PCK), a także przynajmniej 1% krajowej populacji bąka (PCK), podgorzałki (PCK), puchacza (PCK), rybołowa (PCK), trzmielojada, gągoła oraz nurogęsi. W stosunkowo dużej liczebności występują tu bocian czarny, błotniak stawowy, ortolan i żuraw. Zimą teren ten zamieszkuje co najmniej 1% populacji bielika wędrującego.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3 marca 2014 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB3000015⁹.

Cele działań ochronnych przedstawiono w poniższej tabeli.

⁹ Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku.

Tabela 23. Cele działań ochronnych Obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	A094 Rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	Przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez zapewnienie dostępności odpowiednich miejsc lęgowych i poprawę jakości siedlisk prowadzące do wzrostu liczebności populacji.
2.	A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez poprawę jakości siedlisk, ograniczenie antropopresji i zwiększenie dostępności pożywienia w wybranych fragmentach obszaru Natura 2000.
3.	A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>	Przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez zwiększenie dostępności odpowiednich miejsc lęgowych, tj. dojrzałych drzewostanów w pobliżu cieków i zbiorników oraz wykrotów.
4.	A060 Podgorzalka <i>Aythya nyroca</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony. Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
5.	A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i> A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i> A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A127 Żuraw <i>Grus grus</i> A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i> A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> A236 Dzieciol czarny <i>Dryocopus martius</i> A238 Dzieciol średni <i>Dendrocopos medius</i> A320 Mucholówka mała <i>Ficedula parva</i> A246 Lerka <i>Lullula arborea</i> A307 Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i> A338 Gąsiorek <i>Lanius collurio</i> A036 Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i> A039 Gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i> A041 Gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i> A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 poprzez zapewnienie odpowiednich miejsc lęgowych i poprawę jakości siedlisk, obejmujące: pozostawianie grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozkładu, ograniczenie turystyki motorowej, ograniczenie polowań, wzrost pozyskania drapieżników czworonożnych, ograniczenie płoszenia ptaków wskutek prowadzonej gospodarki rybackiej, wyłączanie fragmentów lasów z cięć rębnych, pozostawianie wykrotów i drzew dziuplastych, utrzymywanie powierzchni otwartych.

Źródło: Zarządzenie RDOŚ w Poznaniu oraz RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3 marca 2014 r.

Zgodnie z przepisami art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wprowadza się następujące zakazy: podejmowanie działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Ustalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 nie będą łamać wskazanych powyżej zakazów.

Pomniki przyrody – pojedynczy twór przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Celem ochrony ustanowionego użytku ekologicznego jest zachowanie unikatowych zasobów genowych.

Ustalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 nie będą naruszać zakazów uwzględnionych w art. 45 ust. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących zakazów związanych z pomnikami przyrody, stanowiskami dokumentacyjnymi, użytkami ekologicznymi i zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi.

Na terenie gminy Drawsko zlokalizowanych jest 8 pomników przyrody oraz 2 użytki ekologiczne. Szczegóły dotyczące pomników przyrody oraz użytków ekologicznych prezentują poniższe tabele.

Tabela 24. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Drawsko

Typ pomnika	Rodzaj tworu	Akt prawny o utworzeniu
Jednoobiektowy	głaz narzutowy	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Jednoobiektowy	głaz narzutowy	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Jednoobiektowy	głaz narzutowy	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Jednoobiektowy	głaz narzutowy	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Jednoobiektowy	głaz narzutowy	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Jednoobiektowy	Drzewo Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 29 sierpnia 1956 r. o uznaniu za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	Grupa drzew 3 x Dąb szypułkowy - Quercus robur	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Jednoobiektowy	głaz narzutowy	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Tabela 25. Wykaz użytków ekologicznych znajdujących się na terenie gminy Drawsko

Rodzaj użytku	Nazwa	Akt prawny o utworzeniu
śródlądne oczko wodne	Jezioro Perskie	Uchwała nr XXVII/182/2021 Rady Gminy Drawsko z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Rodzaj użytku	Nazwa	Akt prawny o utworzeniu
		ustanowienia użytku ekologicznego „Jezioro Perskie”
śródleśne oczko wodne	Jezioro Zgniłe	Uchwała nr XXVII/183/2021 Rady Gminy Drawsko z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Jezioro Zgniłe”

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Szczególnym celem ustanowienia użytku ekologicznego „Jezioro Perskie” oraz użytku ekologicznego „Jezioro Zgniłe” jest ochrona śródleśnego zbiornika wodnego z otaczającymi go siedliskami i rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt.

W poniższych tabelach przedstawiono rośliny i zwierzęta objęte ochroną gatunkową występujące w obszarze tych użytków ekologicznych.

Tabela 26. Wykaz gatunków objętych ochroną gatunkową występujących w obszarze projektowanego użytku ekologicznego „Jezioro Perskie”

Nr	Nazwa gatunkowa	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa	Kategoria z czerwonej listy
ROŚLINY				
1	Drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>	Częściowa	
2	Gajnik Isniący	<i>Hylocomium splendens</i>	Częściowa	
3	Torfowiec błotny	<i>Spagnum palustre</i>	Częściowa	
4	Torfowiec brunatny	<i>Sphagnum fuscum</i>	Częściowa	
5	Torfowiec frędzlowaty	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Częściowa	
6	Torfowiec kończysty	<i>Sphagnum fallax</i>	Częściowa	
7	Torfowiec magellański	<i>Sphagnum magellanicum</i>	Częściowa	
8	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	Częściowa	
9	Próchniczek błotny	<i>Aulacomnium palustre</i>	Częściowa	
10	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	Częściowa	
11	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	Częściowa	NT -
12	Nasieźrzał pospolity	<i>Ophioglossum vulgatum</i>	Ścisła	VU
13	Rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>	Ścisła	NT
14	Bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Częściowa	
15	Pływacz drobny	<i>Utricularia minor</i>	Ścisła	NT
16	Pływacz zachodni	<i>Utricularia australis</i>	Ścisła	NT
17	Grzybień białe	<i>Nymphaea alba</i>	Częściowa	
18	Jaskier wielki	<i>Ranunculus lingua</i>	Częściowa	
19	Kocanki piaskowe	<i>Heliochrysum arenarium</i>	Częściowa	
20	Kruszczyk błotny	<i>Epipactis palustre</i>	Ścisła	NT
21	Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	Częściowa	
ZWIERZĘTA				
1	Traszka zwyczajna	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Częściowa	
2	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	Ścisła	
3	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	Częściowa	
4	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	Ścisła	
5	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	Częściowa	
6	Żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae</i>	Częściowa	
7	Żaba wodna	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Częściowa	
8	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	Częściowa	
9	Żuraw	<i>Grus grus</i>	Ścisła	
10	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	Częściowa	

Źródło: Załącznik nr 3 do uchwały nr XXVII/182/2021 Rady Gminy Drawsko z dnia 28 kwietnia 2021 r.

Tabela 27. Wykaz gatunków objętych ochroną gatunkową występujących w obszarze projektowanego użytku ekologicznego „Jezioro Zgniłe”

Nr	Nazwa gatunkowa	Nazwa łacińska	Ochrona gatunkowa	Kategoria z czerwonej listy
ROŚLINY				
1	Drabik drzewkowy	<i>Climacium dendroides</i>	Częściowa	
2	Gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>	Częściowa	
3	Torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>	Częściowa	
4	Torfowiec brunatny	<i>Sphagnum fuscum</i>	Częściowa	
5	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	Częściowa	
6	Próchniczek błotny	<i>Aulacomnium palustre</i>	Częściowa	
7	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	Częściowa	
8	Rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>	Ścisła	NT
9	Bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Częściowa	
10	Jaskier wielki	<i>Ranunculus lingua</i>	Częściowa	
11	Grzybienie białe	<i>Nymphaea alba</i>	Częściowa	
12	Kocanki piaskowe	<i>Heliochrysum arenarium</i>	Częściowa	
13	Kukułka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Częściowa	
ZWIERZĘTA				
1	Traszka zwyczajna	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Częściowa	
2	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	Częściowa	
3	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	Ścisła	
4	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	Częściowa	
5	Żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae</i>	Częściowa	
6	Żaba wodna	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Częściowa	
7	Żuraw	<i>Grus grus</i>	Ścisła	
8	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	Częściowa	
9	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix Natrix</i>	Częściowa	

Źródło: Załącznik nr 3 do uchwały nr XXVII/183/2021 Rady Gminy Drawsko z dnia 28 kwietnia 2021 r.

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 na terenie gminy Drawsko zlokalizowany jest korytarz ekologiczny Zachodnia Puszcza Notecka (GKPnC-7C).

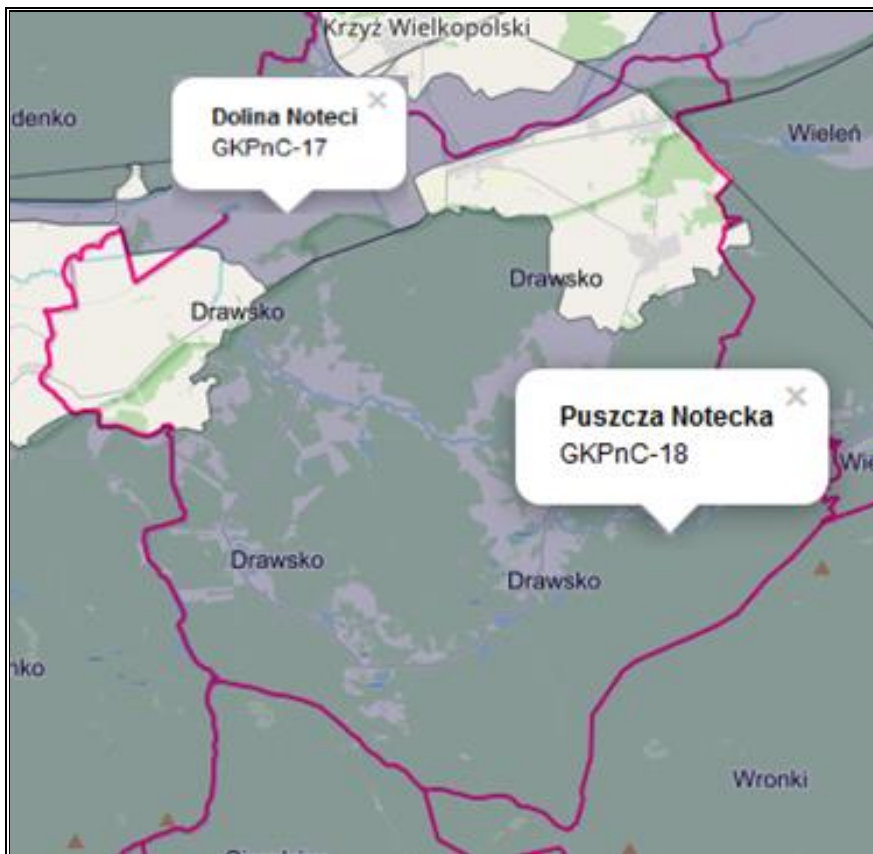
Rysunek 12. Korytarz ekologiczny 2005 na terenie gminy Drawsko

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 16.07.2024 r.)

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 na terenie gminy Drawsko zlokalizowane są korytarze ekologiczne: Puszcza Notecka (GKPnC-18) oraz Dolina Noteci (GKPnC-17).

Rysunek 13. Korytarze ekologiczne 2012 na terenie gminy Drawsko

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 18.04.2024 r.)

W celu skutecznej ochrony środowiska naturalnego w gminie Drawsko, ważne jest zwiększanie świadomości mieszkańców na temat przyrody i konieczności jej ochrony. Organizacja działań edukacyjnych i promocyjnych może przyczynić się do zaangażowania społeczności lokalnej. Istniejące formy ochrony przyrody, stanowią ważny instrument ochrony przyrody. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów i dążyć do ich wzmocnienia tam, gdzie to konieczne. Istotne jest zachowanie i rozwijanie zadrzewień oraz obszarów leśnych w celu zapewnienia zrównoważonego zasobami przyrody.

5.7. Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zagrożenie poważną awarią może wynikać z przewożenia substancji niebezpiecznych. W efekcie awarii autocystern skażeniu może ulec teren przyległy do drogi, a przy większej skali substancje niebezpieczne mogą dostać się do wód powierzchniowych lub infiltrować w głąb podłoża.

Nadzór nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych sprawuje wojewoda. Szczegółowe przepisy dotyczące przewozu substancji niebezpiecznych zawarte są w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2024 poz. 643 t.j.). Na terenie gminy Drawsko największe zagrożenie dla środowiska w tym zakresie stanowią drogi wojewódzkie przebiegające przez teren gminy.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na obszarze gminy Drawsko nie funkcjonują takie zakłady.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

W ostatnich latach na terenie gminy Drawsko nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

5.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie gminy Drawsko w poszczególnych obszarach interwencji:

Ochrona klimatu i jakości powietrza:

Istotnym problem w zakresie zanieczyszczeń powietrza jest: przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu pod kątem zdrowia oraz pod kątem roślin oraz korzystanie z nieekologicznych paliw stałych do ogrzewania budynków.

Zagrożenia hałasem:

Do istniejących problemów środowiska w zakresie hałasu na terenie gminy należy przede wszystkim: brak prowadzonych badań hałasu komunikacyjnego.

Pola elektromagnetyczne:

Problemy środowiska w zakresie pól elektromagnetycznych występujące na terenie gminy to: występowanie na terenie miasta napowietrznych linii energetycznych.

Gospodarowanie wodami:

Do istniejących problemów w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych na tym terenie należy: zły stan wód powierzchniowych, silne zagrożenie suszą na terenie gminy, występowanie zbiorników bezodpływowych znajdujące się na terenie gminy, występowanie ryzyka i zagrożenia powodziowego na terenie gminy oraz brak prowadzenia badań wód podziemnych.

Gospodarka wodno-ściekowa:

Do głównych problemów z zakresu infrastruktury wodno-ściekowej należą: niewystarczający stopień skanalizowania gminy oraz korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych.

Zasoby geologiczne i gleby:

Z zakresu zasobów geologicznych i gleb na obszarze gminy zdiagnozowano takie problemy, jak: brak prowadzonych badań w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych oraz brak stałych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu gleb na obszarze gminy.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

Do istniejących problemów w zakresie stanu powierzchni ziemi oraz gospodarki odpadami na terenie gminy są: niewystarczający stopień usunięcia wyrobów azbestowych na terenie gminy.

Zasoby przyrodnicze:

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, należą problemy w dotykające obszary objęte ochroną. Zdiagnozowane istniejące problemy w zakresie zasobów przyrody na terenie gminy to: oraz podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska.

Obszary objęte ochroną przyrody, takie jak Puszcza Notecka czy użytki ekologiczne „Jezioro Perskie” i „Jezioro Zgniłe”, są narażone na degradację swoich siedlisk. Czynniki takie jak niekontrolowana eksploatacja, zmiany w użytkowaniu ziemi, czy nieodpowiednie zarządzanie wodami mogą prowadzić do utraty siedlisk, zmniejszenia bioróżnorodności oraz zaburzenia naturalnych procesów ekologicznych.

Rozwój infrastruktury, w tym budowa dróg, ścieżek rowerowych i innych obiektów, może prowadzić do fragmentacji siedlisk, co utrudnia migrację zwierząt oraz wymianę genów między populacjami.

Fragmentacja może prowadzić do izolacji populacji oraz zwiększenia ryzyka wyginięcia niektórych gatunków.

Zagrożenie poważnymi awariami:

Do istniejących problemów w zakresie zagrożenia poważnymi awariami na tym terenie należą: zagrożenie poważną awarią związane z transportem drogowym i kolejowym ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych).

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu

Brak realizacji zaplanowanych w ramach Programu działań może skutkować stopniowym pogarszaniem się stanu środowiska przyrodniczego, wpływając na:

- pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego poprzez pogłębienie problemu niskiej emisji,
- pogorszenie klimatu akustycznego i zwiększenie liczby mieszkańców narażonych na zwiększone natężenie dźwięku,
- narażenie mieszkańców na ponadnormatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych,
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie gleb ściekami komunalnymi,
- degradację środowiska poprzez nieefektywne gospodarowanie odpadami,
- zaniedbanie obszarów i terenów zielonych,
- pogorszenie zdrowia i jakości życia mieszkańców.

Analizując powyższe podpunkty, można stwierdzić, iż brak podjęcia zaplanowanych działań może powodować negatywną presję na środowisko przyrodnicze, a w konsekwencji jego degradację.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania Programu na poszczególne komponenty środowiska

7.1. Wprowadzenie

W stosunku do każdego przedsięwzięcia ujętego w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Należy jednak zwrócić uwagę, że dokładne oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań będzie można określić dopiero w oparciu o sprecyzowane dane projektowe na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Przedmiotowy Program jest dokumentem zawierającym ogólne ramy planowanych do realizacji przedsięwzięć i w chwili jego opracowania nie są znane szczegółowe parametry techniczne i lokalizacyjne wszystkich działań.

Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdza o konieczności lub nie, przeprowadzenia pełnej procedury środowiskowej, w tym o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływania na środowisko. Zakres raportu określa art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Celem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydawane są dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ocenę oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tzw. macierzy skutków środowiskowych. W zbiorczej tabeli przedstawiającej przewidywane znaczące oddziaływania zastosowano następujące oznaczenia:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Tabela 28. Wpływ zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra materialne

Lp.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska											
		Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	-/0	0	+/-	-/0	-/0	0	+/-	-/0	-/0	+/-	0	-/0
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	-/0	0	+/-	-/0	-/0	0	+/-	-/0	-/0	+/-	0	-/0
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	-/0	0	+/-	-/0	-/0	0	+/-	-/0	-/0	+/-	0	-/0
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	0	0	+	0	0	0	0	+/0	0	0	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska											
		Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	-/0	0	+/-	-/0	-/0	+	0	-/0	0	0	0	+/-
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcławie	-/0	0	+/-	-/0	-/0	+	0	-/0	0	0	0	+/-
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	0	0	+	0	0	0	+/0	0	+/0	0	0	+/0
17.	Nasadzenia roślinności	0	+/0	+	+	+	0	+	+	+	+	+	0
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	+/0	0	+	+/0	+/0	0	0	+/0	0	0	+/0	+/0

Źródło: Opracowanie własne

W celu minimalizacji uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi, należy ustalić harmonogram prac związanych z realizacją poszczególnych zadań oraz na bieżąco informować zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów infrastruktury technicznej) o zamiarze wykonania danej inwestycji. Korzystne dla środowiska oraz zdrowia i jakości życia mieszkańców jest także łączenie realizacji poszczególnych prac w obrębie tych samych obiektów przez różnych administratorów w tym samym czasie – np. podczas budowy odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace w ramach infrastruktury liniowej (np. sieci wodno-kanalizacyjnej), zlokalizowanej w pasie drogowym.

7.2. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Na terenie gminy Drawsko znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka,
- 8 pomników przyrody,
- 2 użytki ekologiczne.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska na terenie gminy Drawsko, po odpowiednim zaplanowaniu i zastosowaniu środków minimalizujących potencjalne oddziaływania, nie będzie mieć negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka (PLB300015), obszaru chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych „Jezioro Perskie” i „Jezioro Zgniłe”, a także na chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt oraz różnorodność biologiczną. Przeprowadzenie tych inwestycji, przy zachowaniu odpowiednich standardów środowiskowych, jest zgodne z zasadami ochrony środowiska oraz nie powoduje istotnych zagrożeń dla gatunków chronionych czy ekosystemów. Podczas realizacji projektów budowlanych, takich jak termomodernizacja czy budowa infrastruktury drogowej, mogą pojawić się chwilowe zakłócenia związane z hałasem, wzrostem emisji spalin oraz pyleniem. Jednak te oddziaływania są krótkotrwałe i lokalne. Odpowiednie zastosowanie technologii minimalizujących hałas, takich jak prace w określonych godzinach, oraz użycie sprzętu spełniającego normy emisji spalin, pozwoli na ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko w trakcie realizacji. Prace budowlane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów chronionych będą realizowane poza sezonami lęgowymi ptaków oraz w godzinach, które najmniej zakłócają dzienny cykl życia zwierząt. Podczas wymiany źródeł ogrzewania, termomodernizacji czy rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, istotne będzie właściwe zarządzanie odpadami budowlanymi oraz minimalizacja emisji zanieczyszczeń do gleby i wód. Przy odpowiednich środkach zapobiegawczych, takich jak stosowanie mat zabezpieczających i odprowadzanie ścieków budowlanych zgodnie z przepisami, nie przewiduje się zanieczyszczenia obszarów chronionych czy zagrożenia dla lokalnej fauny i flory. Podczas realizacji rozbudowy oświetlenia ulicznego, kluczowe jest zastosowanie odpowiednich technologii, takich jak oświetlenie LED, które ogranicza emisję światła rozproszonego. Światło

skierowane tylko na drogi i obiekty ogranicza zanieczyszczenie świetlne, które mogłoby negatywnie wpływać na faunę nocną, w tym ptaki. Zastosowanie takich środków podczas instalacji oświetlenia zminimalizuje wpływ na ekosystemy nocne, zarówno na etapie budowy, jak i późniejszej eksploatacji. Podczas realizacji prac drogowych, związanych z budową i modernizacją infrastruktury drogowej, należy zwrócić uwagę na minimalizowanie naruszenia gleby i erozji, szczególnie w obszarach wrażliwych przyrodniczo, jak w okolicy użytków ekologicznych „Jezioro Perskie” i „Jezioro Zgniłe”. Wykorzystanie odpowiednich technologii budowlanych, np. tymczasowych barier erozyjnych, pozwoli na uniknięcie zanieczyszczenia gleb i wód powierzchniowych, co zapewni ochronę tych ekosystemów.

Planowane działania w większości nie będą wpływały na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Eksploatacja przedsięwzięć nie wiąże się z ryzykiem wystąpienia poważnej awarii ani nadmiernym wykorzystaniem zasobów naturalnych. Inwestycje liniowe zlokalizowane będą w pasach istniejących dróg i nie wiąże się to z wycinką drzew ani krzewów. Otoczenie planowanych inwestycji stanowi zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa oraz grunty użytkowane rolniczo.

Planowane zadania prowadzone będą w taki sposób, aby nie naruszać integralności, drożności, korytarzy ekologicznych oraz nie będą powodowały fragmentacji tych połączeń między obszarami chronionymi, będącymi szlakami migracji zwierząt i roślin. Wszelkie inwestycje na terenach związanych z kompleksami leśnymi, dolinami rzek, czyli siedliskami fauny i flory, powinny być każdorazowo przeanalizowane pod kątem ich wpływu na bioróżnorodność w ujęciu lokalnym i regionalnym.

Planowane zadania będą realizowane poza siedliskami gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony. Ich realizacja nie wiąże się również z wykonywaniem czynności zabronionych w rezerwach przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Realizacja inwestycji ani etap eksploatacji powstałej w wyniku planowanych zadań infrastruktury nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, w szczególności na siedliska przyrodnicze, gatunki zwierząt i roślin oraz ich siedliska występujące w rezerwach przyrody oraz na obszarach Natura 2000, ani pogorszenia integralności obszarów Natura 2000 lub powiązania z innymi obszarami.

Program ochrony środowiska uwzględnia cele ochrony środowiska. Realizacja ustaleń Programu nie będzie powodować naruszeń zakazów obowiązujących dla obszarów chronionych określonych w ustawie o ochronie przyrody, ustaleń obowiązujących planów ochrony rezerwatów i parków krajobrazowych oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

W celu zapobiegania, ograniczania i kompensacji ewentualnych negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony obszarów chronionych, w tym obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka, oraz na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, a także na różnorodność biologiczną, zastosowane zostaną następujące rozwiązania:

1. Planowanie i odpowiednia lokalizacja działań;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

2. Ochrona siedlisk podczas realizacji inwestycji;
3. Ograniczenie wpływu na dziką faunę i florę;
4. Współpraca z lokalną społecznością;
5. Technologie przyjazne środowisku;
6. Szybka reakcja na ewentualne skutki i wprowadzanie niezbędnych zmian.

Zastosowanie powyższych rozwiązań pozwala na minimalizowanie i kompensowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań realizowanych inwestycji na cele ochrony obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, oraz na gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową. Kluczowe jest odpowiednie planowanie, monitorowanie oraz wdrażanie działań ochronnych i kompensacyjnych, co zapewni integralność i spójność sieci obszarów chronionych oraz utrzymanie różnorodności biologicznej.

Tabela 29. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Realizacja zadań takich jak wymiana źródeł ogrzewania, termomodernizacja, rozbudowa oświetlenia ulicznego, montaż instalacji odnawialnych źródeł energii, budowa sieci dróg dla rowerów oraz działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Drawsko ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie efektywności energetycznej i zrównoważonego rozwoju regionu. Wszystkie te projekty są realizowane z poszanowaniem zasad ochrony środowiska, w tym ochrony obszarów chronionych, takich jak obszary Natura 2000. Nowoczesne systemy ogrzewania są bardziej efektywne energetycznie i emitują mniej zanieczyszczeń, co przyczynia się do poprawy jakości powietrza w regionie. Prace związane z wymianą ogrzewania odbywają się w istniejących budynkach i nie mają bezpośredniego wpływu na obszary chronione. Termomodernizacja, w tym remont elewacji, prowadzi do zmniejszenia zużycia energii, co jest korzystne dla środowiska. Działania te są przeprowadzane na istniejących budynkach, nie ingerując w obszary przyrodniczo cenne. Nowoczesne oświetlenie uliczne, takie jak LED, jest bardziej efektywne i przyjazne dla środowiska. Rozbudowa oświetlenia również odbywa się w ramach istniejącej infrastruktury drogowej. Instalacje OZE, takie jak panele fotowoltaiczne, przyczyniają się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Montaż paneli fotowoltaicznych odbywa się na dachach budynków lub na specjalnie wyznaczonych terenach, nie wpływając na obszary chronione. Promowanie transportu rowerowego zmniejsza zanieczyszczenie powietrza i hałas. Ścieżki rowerowe są projektowane w sposób, który minimalizuje wpływ na lokalne środowisko i nie narusza obszarów chronionych. Edukacja i promocja gospodarki niskoemisyjnej zwiększa świadomość ekologiczną mieszkańców. Tego typu działania mają charakter informacyjny i nie mają wpływu na środowisko naturalne. Wszystkie wymienione zadania realizowane w Gminie Drawsko są zaprojektowane tak, aby minimalizować wpływ na środowisko naturalne. Działania te nie wpływają w sposób zauważalny na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Realizacja tych projektów przyczynia się do zrównoważonego rozwoju gminy, poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony środowiska.
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000
		poprawa klimatu akustycznego i jakości życia mieszkańców, przeważają nad potencjalnymi krótkotrwałymi negatywnymi skutkami dla środowiska.
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych w Gminie Drawsko to administracyjne działanie mające na celu monitorowanie i zarządzanie infrastrukturą służącą do gromadzenia nieczystości płynnych. Działanie to nie wymaga fizycznych prac terenowych ani ingerencji w środowisko naturalne, dlatego nie będzie miało wpływu na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko, w tym wykonanie nowych przyłączy i rozbudowa sieci, to działania mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie lepszego dostępu do czystej wody oraz dostępu do systemu oczyszczania ścieków. Prace związane z wykopywaniem i układaniem nowych rur mogą prowadzić do krótkotrwałych zakłóceń w lokalnych ekosystemach, takich jak zakłócenia siedlisk roślinnych i zwierzęcych, hałas oraz emisja pyłów. Proces budowy kanalizacji sanitarnej może prowadzić do podobnych zakłóceń jak w przypadku rozbudowy wodociągów. W większości przypadków prace te będą prowadzone w istniejących pasach drogowych lub na terenach już zurbanizowanych, co ogranicza ich wpływ na obszary Natura 2000.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcowie	Dodatkowo, zastosowanie odpowiednich środków zaradczych, takich jak bariery ochronne i odpowiednie zarządzanie odpadami budowlanymi, może znacznie zmniejszyć potencjalne negatywne skutki. Aby zminimalizować potencjalny wpływ na obszary chronione, podjęte zostaną następujące działania: zostanie przeprowadzona dokładna ocena potencjalnych skutków środowiskowych przez rozpoczęciem prac budowlanych, regularne monitorowanie prac, aby szybko identyfikować i łagodzić wszelkie negatywne skutki, użycie fizycznych barier, stosowanie nowoczesnych maszyn budowlanych oraz metod pracy ograniczających emisję hałasu i pyłów. Rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Drawsko to działania niezbędne dla poprawy jakości życia mieszkańców. Choć mogą one wiązać się z krótkotrwałymi zakłóceniami środowiskowymi, odpowiednie planowanie, monitorowanie i zarządzanie pracami budowlanymi pozwoli zminimalizować wpływ na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. W długoterminowej perspektywie, poprawa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej przyczyni się do lepszej ochrony środowiska poprzez bardziej efektywne zarządzanie zasobami wodnymi i ściekami.
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, takich jak odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest, jest kluczowym działaniem na rzecz poprawy zdrowia publicznego oraz ochrony środowiska. Działania te, będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami bezpieczeństwa, zatem nie będą miały wpływu na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Odbiór wyrobów zawierających azbest odbywa się zgodnie z określonymi procedurami bezpieczeństwa, które minimalizują ryzyko uwolnienia włókien azbestu do środowiska. Pracownicy odpowiedzialni za odbiór są odpowiednio przeszkoleni i wyposażeni w specjalistyczny sprzęt ochronny. Transport odbywa się specjalnie przystosowanymi pojazdami, które spełniają wymagania dotyczące przewozu materiałów niebezpiecznych. Usuwanie wyrobów zawierających azbest przyczynia się do poprawy jakości środowiska, redukując ryzyko zanieczyszczenia i negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i ekosystemy.
17.	Nasadzenia roślinności	Nasadzenia roślinności na terenie gminy Drawsko to działanie proekologiczne, które ma na celu poprawę estetyki, jakości powietrza oraz bioróżnorodności. Przeprowadzone będą zgodnie z odpowiednimi praktykami, nie będą miały negatywnego wpływu na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. W rzeczywistości, mogą one przyczynić się do poprawy lokalnych ekosystemów i stworzenia dodatkowych siedlisk dla lokalnej fauny. Nasadzenia obejmują różnorodne gatunki roślin, które są wybierane na podstawie ich zgodności z lokalnym klimatem i glebą.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) w Gminie Drawsko to działanie, które ma na celu poprawę efektywności i bezpieczeństwa działań ratowniczo-gaśniczych. Takie inicjatywy mogą mieć pozytywny wpływ na ochronę środowiska i bezpieczeństwo mieszkańców. Przy odpowiednim przeprowadzeniu, działanie to nie będzie miało wpływu na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, a może nawet przyczynić się do ich ochrony poprzez lepsze zarządzanie sytuacjami awaryjnymi. Lepsze zarządzanie sytuacjami awaryjnymi, takimi jak np. pożary lasów, ogranicza ryzyko rozprzestrzeniania się ognia na obszary Natura 2000 i inne cenne przyrodniczo tereny. Szybka reakcja na pożary i inne zagrożenia środowiskowe pomagają chronić siedliska wielu gatunków roślin i zwierząt. Nowoczesny sprzęt umożliwia lepsze radzenie sobie z wyciekami chemikaliów i innymi

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000
		zagrożeniami, które mogłyby negatywnie wpłynąć na wody powierzchniowe i gleby, w tym te znajdujące się na obszarach chronionych. Wyposażenie jednostek OSP nie wymaga fizycznych prac terenowych ani budowlanych, co oznacza brak bezpośredniej ingerencji w naturalne ekosystemy.

Źródło: Opracowanie własne

7.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków przed przystąpieniem do realizacji zadań należy dokonać obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych. Dla złagodzenia ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym zwierząt. Powinno się również umożliwić ptakom gniazdowanie, np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd.

Montaż odnawialnych źródeł energii, takich jak panele fotowoltaiczne, powinien być dokładnie lokalizowany w sposób minimalizujący wpływ na korytarz ekologiczny. Znaczenie ma to, aby unikać zakłócania szlaków migracyjnych zwierząt oraz zachować istniejące siedliska przyrodnicze. Należy przeprowadzić dokładne badania terenowe w celu znalezienia lokalizacji, która minimalizuje zakłócenia dla istniejących siedlisk przyrodniczych oraz szlaków migracyjnych zwierząt i unikać przy tym obszary o dużej wartości przyrodniczej, takich jak obszary ochrony przyrody, ważne lęgowniska ptaków, czy siedliska rzadkich gatunków. Farmy fotowoltaiczne powinny być projektowane w taki sposób, aby zmniejszyć fragmentację siedlisk i utrzymać spójność przyrodniczą na obszarze korytarza ekologicznego. Należy unikać podziału siedlisk na mniejsze fragmenty, co mogłoby utrudnić przemieszczanie się zwierząt.

Budowa lub montaż pojedynczych instalacji w budynkach oraz na dachach budynków nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Ewentualne zagrożenie może wystąpić dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. nietoperze, jerzyki, jaskółki, wróble).

Negatywne oddziaływanie paneli fotowoltaicznych na dziko żyjące gatunki zwierząt, szczególnie na ptaki i owady ma miejsce, gdy montowana jest ona na terenach rolniczych lub innych wolnych przestrzeniach, wcześniej niezagospodarowanych. Mogą one być nawet przyczyną utraty lub fragmentacji siedlisk, która może prowadzić do opuszczenia miejsc gniazdowania ptaków, w wyniku kolizji przy lądowaniu. Ma to miejsce na skutek odbicia lustrzanego imitującego tafłę wody, tj. odbijanie na zasadzie lustra elementów otoczenia, np.: chmur (podobnie jak w przypadku okien). Problem odbicia dotyczy również owadów składających jaja w wodzie (np. jętki, widelnice), które mogą traktować panele jako obiekty wodne i składać na nich jaja, co w efekcie może oznaczać znaczny spadek sukcesu rozrodczego owadów oraz ograniczenie zasobów pokarmowych dla ptaków. Problem ten można wyeliminować poprzez stosowanie paneli posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych.

W związku z tym przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków, na podstawie której sporządzana jest następnie ekspertyza przyrodnicza. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków.

W przypadku realizowania zadań: termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach mieszkalnych, zarządca budynku powinien zlecić przeprowadzenie inwentaryzacji pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych i rozrodczych oraz okresu hibernacji.

W celu zminimalizowania wpływu na faunę i główne szlaki migracyjne, konieczne jest przeprowadzenie szczegółowych badań przed rozpoczęciem prac. Badania te powinny obejmować identyfikację gatunków występujących w korytarzu ekologicznym oraz ich szlaków migracyjnych. Należy również monitorować zmiany w zachowaniach zwierząt oraz ich populacjach w odpowiedzi na wprowadzone zmiany infrastrukturalne i rozwijane odnawialne źródła energii. W razie konieczności, powinny być wprowadzone środki ochrony, takie jak dodatkowe korytarze ekologiczne, aby umożliwić zwierzętom bezpieczną migrację.

Tabela 30. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Realizacja zadań takich jak wymiana źródeł ogrzewania, termomodernizacja budynków, rozbudowa oświetlenia ulicznego, montaż instalacji odnawialnych źródeł energii, budowa ścieżek rowerowych oraz działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Drawsko, została zaplanowana w sposób, który minimalizuje wpływ na różnorodność biologiczną. Działania te mają na celu poprawę efektywności energetycznej, zwiększenie bezpieczeństwa publicznego oraz promocję zrównoważonego rozwoju, bez negatywnego oddziaływania na lokalne ekosystemy i różnorodność biologiczną. Działania będą prowadzone na terenach już istniejących, bez potrzeby wycinania drzew, czy niszczenia siedlisk. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii, a także odpowiedniemu planowaniu i przestrzeganiu standardów ochrony środowiska, działania te przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju, poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony lokalnych ekosystemów. Działania te nie będą miały zauważalnego wpływu na różnorodność biologiczną.
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	Realizacja zadań związanych z przebudową infrastruktury drogowej w Gminie Drawsko, obejmujących przebudowę ulic i poprawę stanu nawierzchni, została zaplanowana w sposób, który minimalizuje wpływ na różnorodność biologiczną. Prace te są skoncentrowane na już istniejących infrastrukturach drogowych, co oznacza, że nie wymagają znaczącej ingerencji w naturalne siedliska ani obszary cenne przyrodniczo. Działania dotyczą wyłącznie istniejących dróg i infrastruktury, co oznacza, że prace są prowadzone na terenach już przekształconych przez działalność człowieka. Prace drogowe, takie jak utwardzenie nawierzchni czy modernizacja ulic, są przeprowadzane z użyciem technologii minimalizujących emisję hałasu, pyłów i innych zanieczyszczeń. Wykorzystanie ekologicznych materiałów i technologii pozwala na ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko. W trakcie realizacji projektów przestrzegane są wszystkie obowiązujące przepisy dotyczące ochrony środowiska, co zapewnia minimalizację negatywnego wpływu na otoczenie.
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych w Gminie Drawsko to działanie, które ma na celu monitorowanie i zarządzanie instalacjami służącymi do gromadzenia ścieków. Ewidencja zbiorników bezodpływowych polega na zbieraniu danych o istniejących instalacjach, co nie wymaga przeprowadzania prac budowlanych ani ingerencji w środowisko naturalne. Działanie to nie wiąże się z wprowadzaniem nowych obiektów ani modyfikacją istniejących, co minimalizuje jakiegokolwiek oddziaływania na ekosystemy.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko, obejmująca wykonanie nowych przyłączy i rozbudowę sieci, to działania, które nie mają wpływu na różnorodność biologiczną. Prace są prowadzone na terenach już przekształconych, co oznacza, że nie wymagają one naruszenia naturalnych siedlisk ani obszarów cennych przyrodniczo. Wykonywane przyłącza i rozbudowa sieci są planowane w sposób, który minimalizuje potrzebę wycinki roślinności lub ingerencji w ekosystemy. Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przyczynia się do poprawy jakości zarządzania wodami i ściekami, co z kolei wpływa na ochronę wód gruntowych i powierzchniowych. Lepsze gospodarowanie wodami oraz odprowadzanie ścieków zmniejsza ryzyko zanieczyszczenia środowiska, co sprzyja ochronie lokalnych ekosystemów. Działania te są realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska, co zapewnia, że wszelkie prace są prowadzone z uwzględnieniem zasad minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację wyrobów azbestowych, nie ma wpływu na różnorodność biologiczną. Działania te koncentrują się na eliminacji materiałów zawierających azbest, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska. Usunięcie tych materiałów poprawia jakość środowiska, co jest korzystne dla lokalnych ekosystemów. Utylizacja wyrobów azbestowych odbywa się zgodnie z rygorystycznymi normami ochrony środowiska, co zapewnia, że nie nastąpią żadne niekontrolowane uwolnienia włókien azbestowych do otoczenia. Transport i utylizacja są planowane i realizowane w sposób minimalizujący ryzyko zanieczyszczenia środowiska. Realizacja zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest nie wpływa negatywnie na różnorodność biologiczną. Przeciwnie, skuteczne usunięcie azbestu przyczynia się do ochrony zdrowia publicznego oraz środowiska naturalnego, co pozytywnie wpływa na stan lokalnych ekosystemów.
17.	Nasadzenia roślinności	Nasadzenia roślinności mogą mieć pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną w Gminie Drawsko. Wprowadzenie nowych roślin, zwłaszcza rodzimych gatunków, sprzyja: zwiększeniu bioróżnorodności, poprawie jakości siedlisk, ochronie gleby i wód oraz wzbogaceniu krajobrazu. Wprowadzenie nasadzeń roślinności to działanie, które może przyczynić się do wzmocnienia różnorodności biologicznej, poprawiając stan lokalnych ekosystemów i wspierając zrównoważony rozwój Gminy Drawsko.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) to działanie, które nie ma wpływu na różnorodność biologiczną. Zakup sprzętu dla straży pożarnej koncentruje się na poprawie zdolności reagowania na sytuacje kryzysowe, takie jak pożary czy klęski żywiołowe, co nie wiąże się z ingerencją w naturalne siedliska czy ekosystemy. Lepsze wyposażenie jednostek straży pożarnej pozwala na skuteczniejsze działania w zakresie ochrony środowiska, w tym szybsze i bardziej efektywne gaszenie pożarów, co może zapobiec rozprzestrzenieniu się ognia w obszarach cennych przyrodniczo. Inwestycje w sprzęt pożarniczy przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony mienia, co pośrednio sprzyja zachowaniu lokalnych ekosystemów poprzez ograniczenie zagrożeń.

7.4. Oddziaływanie na ludzi

Wszystkie planowane do realizacji zadania będą mieć bezpośredni i pośredni, długoterminowy i stały pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi. Przejściowe uciążliwości mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji niektórych inwestycji. Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zdrowie ludzi związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji niektórych inwestycji. Należy jednak wskazać, że prace wykonawcze w rejonie terenów podlegających ochronie akustycznej prowadzone będą wyłącznie w porze dnia, od godziny 6:00 do godziny 22:00. Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie bezpieczeństwa ruchu w rejonach prowadzonych prac. Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter to roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego, tj. piły, zagęszczarki, młoty. W czasie realizacji robót może wystąpić ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi związane z wykonywaniem prac pod lub w pobliżu linii elektroenergetycznych. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki.

Tabela 31. Oddziaływanie na ludzi

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na ludzi	
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	<p>Realizacja zadań związanych z wymianą źródeł ogrzewania, termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej, rozbudową oświetlenia ulicznego, montażem odnawialnych źródeł energii oraz budową ścieżek rowerowych w Gminie Drawsko przyniesie szereg korzyści dla mieszkańców. Te działania mają na celu nie tylko poprawę efektywności energetycznej, ale również zwiększenie komfortu życia w społeczności lokalnej. Wymiana źródeł ogrzewania oraz termomodernizacja budynków przyczynią się do redukcji kosztów energii oraz poprawy jakości powietrza, co korzystnie wpłynie na zdrowie mieszkańców. Oświetlenie LED zwiększa bezpieczeństwo na drogach i w przestrzeniach publicznych dzięki lepszej widoczności. Dodatkowo, lampy te emitują mniej ciepła i mają dłuższą żywotność, co ogranicza potrzebę ich częstej wymiany oraz związane z tym koszty i zakłócenia w infrastrukturze. Montaż odnawialnych źródeł energii, takich jak panele fotowoltaiczne, uzupełnia te działania, promując zrównoważony rozwój oraz zwiększając niezależność energetyczną gminy. W połączeniu z budową ścieżek rowerowych, które sprzyjają aktywnemu stylowi życia, oraz działaniami edukacyjnymi dotyczącymi gospodarki niskoemisyjnej, te inicjatywy przyczyniają się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców i ich zaangażowania w proekologiczne działania. Wszystkie te działania wspierają rozwój społeczny i ekologiczny Gminy Drawsko, prowadząc do poprawy jakości życia mieszkańców oraz korzystnego wpływu na środowisko naturalne.</p>	
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)		
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin		
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła		
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)		
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko		
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)		
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko		
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej		
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku		<p>Przebudowa dróg oraz poprawa stanu infrastruktury drogowej przyniosą szereg korzyści dla mieszkańców Gminy Drawsko. Te działania poprawiają jakość nawierzchni dróg, co zwiększa komfort podróżowania i bezpieczeństwo zarówno kierowców, jak i pieszych. Utwardzenie nawierzchni przyczynia się do zmniejszenia uciążliwości związanych z nierównymi drogami, eliminując</p>
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na ludzi
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	wstrząsą i zmniejszając ryzyko uszkodzeń pojazdów. Dodatkowo, poprawa infrastruktury drogowej ułatwia codzienne dojazdy do pracy, szkoły czy innych instytucji, co wpływa na jakość życia mieszkańców. Lepsze drogi mogą również sprzyjać rozwojowi lokalnych przedsiębiorstw poprzez zwiększenie dostępności do różnych usług i atrakcji turystycznych. Wzrost komfortu transportu ma także pozytywny wpływ na społeczność lokalną, sprzyjając integracji mieszkańców oraz zwiększając aktywność społeczną. W efekcie, modernizacja infrastruktury drogowej staje się krokiem w kierunku zrównoważonego rozwoju gminy, przynosząc korzyści zarówno w wymiarze ekologicznym, jak i społecznym. Warto również zwrócić uwagę na potencjalne negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić w trakcie realizacji tych prac. Proces budowy i modernizacji dróg wiąże się często z tymczasowym utrudnieniem w ruchu, co może prowadzić do frustracji mieszkańców i kierowców. Hałas oraz zapylenie generowane przez prace budowlane mogą wpływać na komfort życia okolicznych mieszkańców, szczególnie w fazie intensywnych robót. Dodatkowo, w trakcie budowy mogą wystąpić ograniczenia w dostępie do niektórych obiektów, co może wpłynąć na codzienne funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw oraz instytucji. Warto jednak podkreślić, że odpowiednie planowanie i komunikacja dotycząca harmonogramu prac mogą zminimalizować te niedogodności. Mimo tych potencjalnych trudności, długofalowe korzyści płynące z modernizacji infrastruktury drogowej znacznie przewyższają chwilowe uciążliwości. Wzrost komfortu transportu, bezpieczeństwa i dostępności do różnych usług ma pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców oraz sprzyja zrównoważonemu rozwojowi gminy.
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych w Gminie Drawsko ma istotny pozytywny wpływ na mieszkańców. Systematyczne monitorowanie i rejestracja tych instalacji przyczynia się do lepszego zarządzania gospodarką ściekową w regionie. Działania te zwiększają również bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców, ograniczając potencjalne zagrożenia związane z niewłaściwym funkcjonowaniem zbiorników.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Drawsko, obejmująca wykonanie nowych przyłączy i rozbudowę sieci, przyniesie mieszkańcom liczne korzyści. Dzięki tym inwestycjom poprawi się dostępność wody pitnej oraz efektywność odprowadzania ścieków, co wpłynie na podniesienie standardów życia oraz ochronę środowiska. Jednakże, w trakcie realizacji tych prac, mieszkańcy mogą doświadczać pewnych uciążliwości. Prace budowlane mogą wiązać się z hałasem, ograniczeniami w ruchu drogowym oraz czasowymi przerwami w dostępie do wody. Ważne jest, aby odpowiednie zarządzanie projektem oraz komunikacja z mieszkańcami zminimalizowały te niedogodności. Mimo chwilowych trudności, długofalowe efekty tych inwestycji przyczynią się do znacznej poprawy jakości życia w gminie, a także do zrównoważonego rozwoju regionu.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcławie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację tych materiałów, ma znaczący pozytywny wpływ na mieszkańców Gminy Drawsko. Usunięcie wyrobów zawierających azbest przyczynia się do poprawy jakości powietrza i zdrowia publicznego, eliminując ryzyko narażenia na szkodliwe włókna azbestowe, które mogą prowadzić do poważnych chorób.
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności mają wiele pozytywnych skutków dla ludzi. Rośliny absorbują dwutlenek węgla i emitują tlen, co przyczynia się do lepszej jakości powietrza w otoczeniu. Zadrzewienia i roślinność mogą działać jako naturalne bariery akustyczne, zmniejszając hałas z ruchu drogowego i innych źródeł. Zieleń w przestrzeni publicznej poprawia wygląd okolicy, co sprzyja lepszemu samopoczuciu mieszkańców. Kontakt z naturą, w tym z roślinnością, ma pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne, redukując stres i poprawiając nastrój. Zadrzewienia i tereny zielone zachęcają do aktywności na świeżym powietrzu, takich jak spacerowanie, bieganie czy jazda na rowerze, co sprzyja zdrowemu stylowi życia.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) ma istotny pozytywny wpływ na mieszkańców Gminy Drawsko. Inwestycje w nowoczesny sprzęt i technologie poprawiają zdolności jednostek do szybkiego i skutecznego reagowania na sytuacje kryzysowe, takie jak pożary, powodzie czy inne katastrofy. Lepsze wyposażenie przekłada się na zwiększenie bezpieczeństwa lokalnych społeczności, co daje mieszkańcom większe poczucie ochrony. Szybsza i bardziej efektywna interwencja straży pożarnej nie tylko minimalizuje straty materialne, ale również może uratować życie.

Źródło: Opracowanie własne

7.5. Oddziaływanie na zwierzęta

Ze względu na to, że realizacja części przedsięwzięć wymaga wykonania prac ziemnych (głównie rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej), które mogą wpłynąć negatywnie na zwierzęta, na etapie prowadzenia prac ziemnych, minimum raz dziennie przed rozpoczęciem prac należy kontrolować wykopy, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne miejsce. Ponadto taką samą kontrolę będzie trzeba przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.

W celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych ze śmiertelnością zwierząt w wyniku wzmożonego ruchu pojazdów (potrącenia) należy zaplanować infrastrukturę drogową „przyjazną” dla zwierząt. W przypadku drogi przebiegającej przez las należy ustawić znaki ostrzegawcze dla kierowców. Gdy zachodzi taka potrzeba – tworzyć przejścia dla zwierząt. Zagrożeniem dla zwierząt nie będą jedynie potrącenia, ale również hałas, który powoduje ich płoszenie oraz zdezorientowanie. Należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w zasięgu oddziaływania dróg.

Tabela 32. Oddziaływanie na zwierzęta

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na zwierzęta	
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Działania takie jak wymiana źródeł ogrzewania, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz montaż odnawialnych źródeł energii w Gminie Drawsko nie mają znaczącego wpływu na zwierzęta. Większość z tych inicjatyw koncentruje się na poprawie infrastruktury i efektywności energetycznej, co nie wiąże się z bezpośrednią ingerencją w naturalne siedliska zwierząt. Modernizacja budynków oraz instalacja nowych systemów ogrzewania i oświetlenia odbywa się w już zagospodarowanej przestrzeni, co minimalizuje potencjalne zakłócenia w środowisku naturalnym. Budynki stanowią potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jerzyka (<i>Apus apus</i>) i wróbla (<i>Passer domesticus</i>) oraz nietoperzy. Jednak planowane działania są zgodne z zakazami obowiązującymi w odniesieniu do zwierząt chronionych, wymienionych w rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Przed podjęciem prac zostanie przeprowadzona inwentaryzacja budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac zostanie dostosowany do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji. Panele fotowoltaiczne mogą przypominać ptakom powierzchnię wody, co prowadzi do kolizji. Integracja paneli fotowoltaicznych z roślinnością lub zielonymi dachami zmniejsza powierzchnię błyszczącą oraz dodaje elementy naturalne. Zmniejsza to efekt tafli wody, ponieważ ptaki rozpoznają obecność roślinności i nie mylą paneli z wodą. Instalacje fotowoltaiczne mogą zajmować tereny, które są naturalnymi siedliskami ptaków lub miejscami ich żerowania, co może prowadzić do zmniejszenia dostępności tych zasobów. Pomocnym może być realizacja projektów renaturalizacyjnych na innych terenach, np. rekultywacja zdegradowanych obszarów. Duże farmy fotowoltaiczne mogą stanowić przeszkody migracyjne dla różnych gatunków zwierząt, w tym ssaków, które przemieszczają się na znaczne odległości w poszukiwaniu pożywienia, schronienia czy miejsc rozrodu. W celu migracji zwierząt można wprowadzić korytarze ekologiczne.	
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)		
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin		
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła		
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)		
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko		
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)		
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko		
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej		
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku		Proces budowlany przy przebudowie dróg oraz poprawie stanu infrastruktury drogowej może wiązać się z pewnymi zakłóceniami w lokalnym ekosystemie, takimi jak hałas czy ruch sprzętu budowlanego, co może stresować faunę w pobliżu obszarów robót. Jednakże prace będą przeprowadzone z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, a harmonogram działań będzie odpowiednio zaplanowany, zatem nie wystąpi wpływ na zwierzęta. Podczas realizacji projektów budowlanych stosowane będą praktyki ograniczające zakłócenia w naturalnych siedliskach oraz monitorować potencjalne skutki dla lokalnych gatunków.
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)		
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)		
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na zwierzęta
		ściekową oraz ochronę jakości wód gruntowych. Ewidencja jest procesem administracyjnym, który nie wiąże się z bezpośrednią ingerencją w środowisko naturalne ani z zakłóceniem siedlisk zwierząt. Dzięki stałej kontroli stanu zbiorników bezodpornych, można zredukować ryzyko zanieczyszczenia, co pośrednio wpływa na ochronę lokalnych ekosystemów. Sama działalność ewidencyjna nie ma negatywnego oddziaływania na faunę. W związku z tym, można stwierdzić, że to zadanie jest neutralne dla zwierząt.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko, obejmująca wykonanie nowych przyłączy i rozbudowę sieci, może mieć krótkoterminowy negatywny wpływ na zwierzęta. Proces budowlany wiąże się z hałasem, ruchem ciężkiego sprzętu oraz potencjalnymi zakłóceniami w naturalnym środowisku, co może stresować faunę i wpływać na ich migrację lub zachowanie w okolicy. Jednakże, w dłuższej perspektywie, te inwestycje przyniosą korzyści dla lokalnych ekosystemów. Poprawa jakości wody i efektywność systemów odprowadzania ścieków wpłynę na ochronę środowiska, co może sprzyjać stabilności i zdrowiu lokalnych siedlisk zwierząt. W rezultacie, chociaż krótkoterminowe prace budowlane mogą wywoływać pewne zakłócenia, długofalowe efekty rozbudowy infrastruktury będą korzystne dla bioróżnorodności w Gminie Drawsko.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcokowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację tych materiałów, nie wpłynie negatywnie na zwierzęta. Proces ten koncentruje się na bezpiecznym usunięciu niebezpiecznych wyrobów azbestowych z budynków i innych lokalizacji, co ma na celu ochronę zdrowia ludzi oraz środowiska. Działania te są przeprowadzane w kontrolowany sposób, minimalizując jakiegokolwiek zakłócenia w naturalnych siedliskach zwierząt. Utylizacja azbestu jest kluczowa dla poprawy jakości powietrza i wód gruntowych, co pośrednio przyczynia się do ochrony lokalnych ekosystemów. Dlatego można stwierdzić, że realizacja tych zadań jest neutralna w kontekście wpływu na faunę.
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności mają znaczący pozytywny wpływ na zwierzęta, przyczyniając się do ochrony i wzmocnienia lokalnych ekosystemów. Roślinność tworzy siedliska dla wielu gatunków, oferując schronienie, miejsca do gniazdowania oraz źródło pożywienia. Dobre warunki dla bioróżnorodności sprzyjają zdrowemu rozwojowi populacji zwierząt. Ponadto, zadrzewienia i tereny zielone pomagają w regulacji klimatu, poprawiając jakość powietrza oraz wody, co korzystnie wpływa na zdrowie zarówno roślin, jak i zwierząt. Nasadenia mogą również działać jako naturalne bariery, chroniąc przed erozją gleby i zanieczyszczeniem, co dodatkowo wspiera stabilność ekosystemów. W rezultacie, nasadenia roślinności są kluczowym elementem w tworzeniu zdrowych i zrównoważonych ekosystemów, korzystnych dla wszystkich organizmów.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) może mieć pozytywny wpływ na zwierzęta, szczególnie w kontekście ochrony środowiska i reakcji na sytuacje kryzysowe. Lepsze wyposażenie pozwala strażakom na szybsze i skuteczniejsze reagowanie na pożary, które mogą zagrażać faunie. Dzięki nowoczesnemu sprzętowi, strażacy mogą efektywniej prowadzić akcje ratunkowe, na zagrożonych obszarach.

Źródło: Opracowanie własne

7.6. Oddziaływanie na rośliny

Istniejące na terenie miasta zadrzewienia wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najgroźniejszymi dla drzew są wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z daną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) – wyznaczonej przez inspektora nadzoru

dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarzeniem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew.

Inwestor danego przedsięwzięcia zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ww. ustawy zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

Wszelkie prace poprzedzone będą inwentaryzacją drzew również pod kątem obecności chronionych gatunków roślin i grzybów (m.in. mchów i porostów), wskazanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. W celu wyeliminowania negatywnego oddziaływania, w przypadku stwierdzenia obecności chronionych gatunków grzybów lub roślin, prace zostaną rozpoczęte po uzyskaniu stosownego zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do danych gatunków na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W ramach wykonania zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska nie jest planowana wycinka drzew ani krzewów. Ponadto ograniczona zostanie powierzchnia oddziaływania ciężkiego sprzętu na rośliny, gdyż dojazd na teren prac budowlanych będzie przebiegał po istniejących szlakach komunikacyjnych. W celu minimalizacji ewentualnego negatywnego oddziaływania robót prowadzonych w bezpośrednim sąsiedztwie drzew, należy je zabezpieczyć przed mechanicznymi uszkodzeniami, a odsłonięte systemy korzeniowe zabezpieczyć przed przesuszeniem i przemarzeniem. Ponadto miejsca składowania materiałów budowlanych oraz postoju ciężkiego sprzętu będą wyznaczone poza obrysem rzutu koron drzew.

Mając na względzie lokalizację planowanych przedsięwzięć na terenie przekształconym antropogenicznie, brak konieczności wycinki drzew i krzewów oraz realizację przedsięwzięć zgodnie z nałożonymi w decyzjach warunkami, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Tabela 33. Oddziaływanie na rośliny

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na rośliny
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	<p>Zadania takie jak wymiana źródeł ogrzewania, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, rozbudowa oświetlenia ulicznego, montaż odnawialnych źródeł energii oraz przebudowa i poprawa infrastruktury drogowej w Gminie Drawsko nie będą miały istotnego wpływu na rośliny. Te działania koncentrują się głównie na poprawie efektywności energetycznej, zwiększeniu bezpieczeństwa oraz komfortu mieszkańców. Realizowane są w istniejących przestrzeniach urbanistycznych, co minimalizuje ingerencję w naturalne siedliska roślin. Zastosowanie nowoczesnych technologii, takich jak oświetlenie LED czy instalacje OZE, sprzyja również redukcji zanieczyszczeń, co może korzystnie wpłynąć na jakość powietrza i gleby.</p>
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	<p>Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych jest działaniem administracyjnym, które nie ma wpływu na roślinność. Ewidencja ta koncentruje się na monitorowaniu i rejestrowaniu zbiorników, co ma na celu poprawę zarządzania gospodarką ściekową i ochronę jakości wód gruntowych. Działanie to nie wiąże się z bezpośrednią ingerencją w środowisko naturalne ani z zakłóceniem siedlisk roślin. Dzięki lepszemu zarządzaniu zbiornikami można zredukować ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód, co pośrednio sprzyja zdrowemu rozwojowi roślinności. W związku z tym, ewidencja zbiorników bezodpływowych jest neutralna w kontekście wpływu na rośliny.</p>
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	<p>Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko, obejmująca wykonanie nowych przyłączy i rozbudowę sieci, może mieć krótkotrwale negatywny wpływ na rośliny w obszarze robót budowlanych. Proces budowy wiąże się z ruchem ciężkiego sprzętu oraz wykopami, co może prowadzić do uszkodzenia roślinności w pobliżu oraz zmian w warunkach glebowych. Jednakże, po zakończeniu prac, obszar ten ma potencjał do regeneracji, a długoterminowe efekty rozbudowy infrastruktury przyczynią się do poprawy jakości wód i ochrony środowiska, co w rezultacie będzie korzystne dla lokalnej roślinności. Podczas realizacji projektów stosowane będą praktyki minimalizujące negatywne skutki dla roślinności.</p>
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęckowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	<p>Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację tych materiałów, nie ma wpływu na rośliny. Proces ten koncentruje się na bezpiecznym usunięciu niebezpiecznych wyrobów azbestowych, co ma na celu ochronę zdrowia ludzi oraz środowiska. Działania te będą przeprowadzane w kontrolowany sposób, z zachowaniem odpowiednich procedur, co minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych. W rezultacie, utylizacja wyrobów zawierających azbest przyczynia się do poprawy jakości środowiska, co może pośrednio sprzyjać zdrowemu wzrostowi roślinności. Działania te są neutralne w kontekście wpływu na rośliny.</p>

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na rośliny
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności mają pozytywny wpływ na środowisko i ekosystemy, przyczyniając się do zwiększenia bioróżnorodności. Roślinność odgrywa kluczową rolę w poprawie jakości gleby, co prowadzi do lepszego wchłaniania wody i zmniejszenia erozji. W dłuższej perspektywie, roślinność tworzy korzystne warunki dla lokalnych ekosystemów, wpływając na ich stabilność i zdrowie, co przyczynia się do zrównoważonego rozwoju obszarów zielonych. W rezultacie, nasadenia roślinności mają kluczowe znaczenie dla ochrony i wzmacniania naturalnych ekosystemów.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Zakup odpowiedniego wyposażenia dla Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) może przyczynić się do pozytywnego wpływu na rośliny. OSP jest pierwszą linią obrony przed pożarami. Dzięki odpowiedniemu wyposażeniu, takiemu jak specjalistyczne pojazdy gaśnicze i sprzęt do gaszenia pożarów, mogą skutecznie przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się ognia. To z kolei pomaga w ochronie roślinności i ekosystemów. Wyposażenie OSP obejmuje nie tylko sprzęt gaśniczy, ale także narzędzia do prowadzenia akcji ratowniczych. W przypadku powodzi, wichur czy innych klęsk żywiołowych, OSP może pomóc w ochronie roślin i zwierząt, np. ewakuując je z zalanych obszarów.

Źródło: Opracowanie własne

7.7. Oddziaływanie na wody

Gmina Drawsko jest zaopatrywana w wodę z SUW Drawsko oraz SUW Chełst. Głównymi źródłami zaopatrzenia w wodę gminy Drawsko są czwartorzędowe zasoby wód podziemnych, czerpane z ujęć w Drawsku, Drawsku-Abisynia oraz zasoby wód czwartorzędowych pobierane z ujęcia Chełst.

Ujęcie objęte strefą ochrony bezpośredniej:

1. Drawsko-Abisynia: Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją o nr BD.ZUZ.2.4100.428.2018.AS Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Pile z dnia 24 września 2019 r.:
 - Studnia nr 1 – działka o nr ewid. 495/7;
 - Studnia nr 2 – działka o nr ewid. 495/18.
2. Drawsko: Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją o nr BD.ZUZ.2.4100.293.2018.AS Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Pile z dnia 14 sierpnia 2019 r.:
 - Studnia nr 1 i nr 2 – działka o nr ewid. 950/5;
 - Studnia nr 3 – działka o nr ewid. 936/3;
 - Studnia nr 4 – działka o nr ewid. 962/7.

Na terenie ochrony bezpośredniej należy:

1. odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
2. zagospodarować teren zielenią,
3. odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
4. ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Na terenach ochrony pośredniej może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, a w szczególności:

1. wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
2. rolnicze wykorzystanie ścieków;
3. przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych;
4. stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin;
5. budowa autostrad, dróg oraz torów kolejowych;
6. wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych;
7. lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
8. lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu;
9. lokalizowanie składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
10. mycie pojazdów mechanicznych;
11. urządzenie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk;
12. lokalizowanie nowych ujęć wody;
13. lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie zwłok zwierzęcych.

Realizacja założeń Programu pozwoli na przybliżenie i osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie gminy Drawsko.

Realizacja ustaleń projektu dokumentu nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w aktualnie obowiązującym „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Większość zaplanowanych działań, takich jak wymiana źródeł ogrzewania, termomodernizacja budynków, czy budowa dróg i ścieżek rowerowych, nie ingeruje bezpośrednio w zasoby wodne i nie wpływa na stan cieków wodnych, zbiorników wodnych, ani obszarów chronionych w dorzeczu Odry. Projekty te koncentrują się na poprawie infrastruktury publicznej, zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych i zrównoważonym rozwoju, co nie stanowi zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja przedsięwzięć, które mogłyby pogorszyć stan wód oraz ograniczyć ich funkcje ekologiczne, jest zabroniona. JCWP i JCWPd, które zostały określone w Planie gospodarowania wodami, jako mające zły stan lub wskazano je, jako zagrożone osiągnięciem celów środowiskowych są szczególnie wrażliwe na ewentualne zanieczyszczenia. Szczegółowa ocena wpływu konkretnego przedsięwzięcia na wody jest dokonywana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prawidłowo przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko skutecznie

wskazuje możliwości eliminacji potencjalnych negatywnych oddziaływań na cele ochrony jednolitych części wód podziemnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nie planuje się realizacji zadań ujętych w projekcie Programu.

Prace związane z budową czy rozbudową infrastruktury technicznej będą realizowane w sposób bezpieczny i minimalizujący ryzyko przenikania szkodliwych substancji do wód. W celu zabezpieczenia wód podziemnych i powierzchniowych przed oddziaływaniem planowanych zadań należy przestrzegać warunków pracy, by nie dopuścić do zanieczyszczeń powierzchni terenu. Powierzchnia robót powinna zostać ograniczona do niezbędnego minimum. Plac budowy należy wyposażyć w odpowiednią ilość sorbentów do neutralizowania ewentualnie powstających wycieków substancji ropopochodnych. Stosowany sprzęt powinien być w pełni sprawny oraz spełniający wymogi dopuszczające go do użytku. Rodzaj i stan techniczny wykorzystywanego sprzętu budowlanego i transportowego musi zapewnić ochronę gruntu oraz wód przed zanieczyszczeniami. W celu ochrony wód i uniknięcia sytuacji awaryjnych należy prowadzić kontrolę techniczną układów paliwowych używanych maszyn, a w przypadku awarii i wycieku oleju lub paliwa, zebrać zanieczyszczone masy ziemne i je zneutralizować. Wszelkie awaryjne naprawy sprzętu budowlanego oraz tankowanie należy prowadzić w przeznaczonych do tego celu miejscach na terenie utwardzonym, z zabezpieczeniem środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnymi zanieczyszczeniami. Materiały budowlane należy umieścić w specjalnie wyznaczonym do tego miejscu, na szczelnej i utwardzonej nawierzchni, poza terenami występowania wód gruntowych w dobrze przepuszczalnych utworach piaszczysto-żwirowych oraz poza terenami stagnowania wód roztopowych w okresie wiosennym. Teren budowy należy wyposażyć w urządzenia sanitarne ze szczelnym, bezodpływowym zbiornikiem do gromadzenia ścieków bytowych (toalety przenośne), które będą systematycznie opróżniane przez wyspecjalizowane podmioty. Należy również zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami wytwarzanymi w czasie realizacji przedsięwzięcia, tj. minimalizować ich ilość, składować selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska substancji szkodliwych oraz zapewnić ich sprawny odbiór. Po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia teren robót należy uporządkować i przywrócić do stanu sprzed inwestycji. Grunt należy zagęścić do warunków pierwotnych, aby nie dopuścić do tworzenia się stref uprzywilejowanego przepływu wody po zasypaniu wykopów.

Tabela 34. Oddziaływanie na wody

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na wody
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Zadania takie jak wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej, termomodernizacja, rozbudowa oświetlenia ulicznego, montaż instalacji odnawialnych źródeł energii oraz budowa sieci dróg dla rowerów w Gminie Drawsko będą realizowane w sposób, który nie będzie mieć znaczącego wpływu na wody. Działania te koncentrują się głównie na poprawie efektywności energetycznej, zwiększeniu bezpieczeństwa i komfortu
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na wody	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	mieszkańców, a także promowaniu zrównoważonego rozwoju. W związku z tym, nie wiążą się z bezpośrednią ingerencją w zasoby wodne ani z ryzykiem zanieczyszczenia wód gruntowych, czy powierzchniowych. Dodatkowo, montaż instalacji odnawialnych źródeł energii oraz działania promujące gospodarkę niskoemisyjną mogą przyczynić się do poprawy jakości powietrza, co również pośrednio wpływa na zdrowie ekosystemów wodnych. Dlatego można stwierdzić, że te zadania są neutralne w kontekście wpływu na wody w regionie.	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła		
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)		
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko		
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)		
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko		
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej		
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku		Przebudowa dróg oraz poprawa stanu infrastruktury drogowej, która obejmuje utwardzenie nawierzchni, nie będzie mieć znaczącego wpływu na wody. Działania te koncentrują się na poprawie jakości nawierzchni dróg, co zwiększa komfort podróżowania oraz bezpieczeństwo użytkowników. W trakcie realizacji projektów stosowane są odpowiednie metody budowlane, które minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Wykonanie tych prac jest planowane z uwzględnieniem uwarunkowań hydrologicznych, co sprzyja ochronie lokalnych zasobów wodnych. Dlatego można stwierdzić, że przebudowa infrastruktury drogowej jest neutralna pod względem wpływu na wody w regionie.
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)		
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)		
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych nie ma bezpośredniego wpływu na wody. Działanie to koncentruje się na monitorowaniu i ewidencjonowaniu zbiorników, co ma na celu poprawę zarządzania gospodarką ściekową oraz ochronę środowiska. Ewidencja pozwala na lepszą kontrolę nad stanem tych zbiorników, co z kolei przyczynia się do minimalizacji ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Dzięki odpowiedniemu zarządzaniu i monitorowaniu, można skuteczniej zapobiegać ewentualnym awariom i wyciekom, co pozytywnie wpływa na ochronę lokalnych zasobów wodnych.	
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko, obejmująca wykonanie nowych przyłączy i rozbudowę sieci, ma pozytywny wpływ na wody. Działania te przyczyniają się do poprawy jakości wody pitnej oraz efektywnego zarządzania ściekami, co znacząco redukuje ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Nowa infrastruktura umożliwi lepsze odprowadzanie ścieków, co zapobiega ich niekontrolowanemu wyciekowi do środowiska. Dzięki temu mieszkańcy zyskują dostęp do czystszej wody, co przekłada się na poprawę zdrowia publicznego. Rozbudowa systemów wodociągowych i kanalizacyjnych sprzyja także zrównoważonemu rozwojowi regionu, wspierając ochronę lokalnych ekosystemów wodnych. W rezultacie, zadania mają korzystny wpływ na jakość i dostępność zasobów wodnych w gminie.	
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcownie		
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację tych wyrobów, nie ma bezpośredniego wpływu na wody. Działania te są zaplanowane w sposób, który minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Odpowiednie procedury transportowe oraz utylizacyjne zapewniają, że azbest, który jest substancją niebezpieczną, jest usuwany w sposób bezpieczny i zgodny z przepisami, eliminując możliwość jego przypadkowego uwolnienia do środowiska. W ten sposób, program ten przyczynia się do ochrony zdrowia publicznego oraz środowiska, a także wspiera utrzymanie czystości zasobów wodnych w regionie.	
17.	Nasadzenia roślinności	Nasadzenia roślinności nie mają negatywnego wpływu na wody. Działania te są neutralne pod względem oddziaływania na zasoby wodne, ponieważ roślinność nie prowadzi do zanieczyszczenia ani nie zakłóca naturalnych cykli wodnych. Wprowadzenie nowych roślin nie powoduje zmian, które mogłyby wpłynąć na jakość lub ilość wód w danym obszarze.	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na wody
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) nie ma bezpośredniego wpływu na wody. Działania związane z zakupem sprzętu oraz jego modernizacją koncentrują się na poprawie zdolności operacyjnych straży pożarnej, co nie wiąże się z zanieczyszczeniem wód ani zakłóceniem ich naturalnych cykli. OSP, dzięki nowemu wyposażeniu, mogą skuteczniej reagować na sytuacje kryzysowe, jednak same procesy związane z tym zadaniem są neutralne pod względem wpływu na zasoby wodne.

Źródło: Opracowanie własne

7.8. Oddziaływanie na powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na stan jakości powietrza w związku z realizacją założeń Programu Ochrony Środowiska. Na etapie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych może nastąpić niewielka emisja substancji do powietrza. Będzie ona związana z powstawaniem pyłów, w związku z prowadzeniem robót ziemnych. Ponadto źródłem emisji substancji do powietrza będą procesy spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na budowie. Z uwagi jednak na fakt, że emisje te będą miały charakter miejscowy i okresowy oraz ustaną po zakończeniu prac budowlanych, należy je uznać za pomijalne.

Tabela 35. Oddziaływanie na powietrze

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na powietrze
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Wymiana źródeł ogrzewania oraz termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko, jak również montaż odnawialnych źródeł energii, mają pozytywny wpływ na jakość powietrza. Nowoczesne źródła ogrzewania są zazwyczaj bardziej efektywne i emitują znacznie mniej zanieczyszczeń w porównaniu do starszych systemów, co prowadzi do redukcji emisji szkodliwych substancji, takich jak pyły czy dwutlenek siarki. Przy rozbudowie oświetlenia ulicznego planowane jest zastosowanie technologii , LED, która przyczynia się do zmniejszenia zużycia energii, co również wpływa na poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych związanych z produkcją energii. Budowa ścieżek rowerowych sprzyja promowaniu transportu niskoemisyjnego, co dodatkowo zmniejsza zanieczyszczenie powietrza związane z ruchem samochodowym. Działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej zwiększają świadomość mieszkańców na temat ochrony powietrza, co może prowadzić do dalszych inicjatyw na rzecz poprawy jakości środowiska. W związku z tym, powyższe działania mają znaczący pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza w Gminie Drawsko.
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	Przebudowa infrastruktury drogowej oraz poprawa jej stanu może wiązać się z krótkotrwałym negatywnym wpływem na jakość powietrza. W trakcie prac budowlanych, takich jak utwardzenie nawierzchni, mogą wystąpić emisje pyłów oraz hałas, co wpływa na lokalne warunki atmosferyczne i komfort mieszkańców. Jednakże, po zakończeniu prac, poprawa stanu dróg przyczyni się do długoterminowej redukcji emisji zanieczyszczeń związanych z ruchem drogowym. Nowe, lepsze nawierzchnie zmniejszają opory toczenia, co prowadzi do bardziej efektywnej jazdy i mniejszego zużycia paliwa. W rezultacie, poprawa infrastruktury drogowej przyniesie korzyści w postaci czystszej atmosfery oraz lepszej jakości powietrza w gminie.
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na powietrze
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych nie ma wpływu na jakość powietrza. Działanie to polega na rejestrowaniu zbiorników, co nie wiąże się z emisją zanieczyszczeń ani innymi procesami, które mogłyby oddziaływać na atmosferę. Ewidencja ma na celu poprawę zarządzania gospodarką ściekową, ale nie generuje skutków dla jakości powietrza.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko, obejmująca wykonanie nowych przyłączy i rozbudowę sieci, nie ma wpływu na jakość powietrza. Proces ten nie generuje emisji zanieczyszczeń ani nie wiąże się z innymi działaniami, które mogłyby oddziaływać na atmosferę. Ewentualne prace budowlane są lokalne i krótkotrwałe, a ich wpływ na powietrze jest minimalny.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęckowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację wyrobów azbestowych, ma pozytywny wpływ na jakość powietrza. Usunięcie azbestu z budynków eliminuje ryzyko uwolnienia włókien azbestowych do atmosfery, co znacząco poprawia bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców. Prawidłowe przeprowadzenie prac, zmniejsza się zagrożenie związane z ekspozycją na azbest, a w konsekwencji podnosi się jakość powietrza w otoczeniu. Długoterminowo, działania te przyczyniają się do tworzenia zdrowszego środowiska, co jest istotne dla jakości życia mieszkańców gminy.
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności mają istotny pozytywny wpływ na jakość powietrza. Rośliny, poprzez proces fotosyntezy, absorbują dwutlenek węgla i wydzielają tlen, co przyczynia się do poprawy składu atmosfery. Dodatkowo, roślinność działa jako naturalny filtr, zatrzymując zanieczyszczenia powietrza, takie jak pyły i substancje chemiczne. Tereny zielone poprawiają także mikroklimat, obniżając temperaturę otoczenia i zwiększając wilgotność, co dodatkowo korzystnie wpływa na jakość powietrza.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Zakup wyposażenia dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) nie ma istotnego wpływu na jakość powietrza. Działania podejmowane przez OSP koncentrują się na ochronie życia i mienia. Warto jednak zauważyć, że skuteczne działania straży pożarnej w przypadku pożarów mogą przyczynić się do ograniczenia emisji dymu i innych szkodliwych substancji do atmosfery, co pośrednio wspiera poprawę jakości powietrza. Jednakże sam zakup sprzętu nie generuje emisji ani nie wpływa negatywnie na środowisko.

Źródło: Opracowanie własne

7.9. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia powierzchni ziemi związane będą m.in. z prowadzeniem prac budowlanych przy realizacji infrastruktury liniowej. Oddziaływania negatywne w tym zakresie będą krótkotrwałe i wiążą się jedynie z pracami ziemnymi, w tym ze zdjęciem warstwy ziemi na czas wykonywania prac budowlanych. Powierzchnie, które uległy zniszczeniu na skutek prac ziemnych, zostaną przywrócone do stanu sprzed rozpoczęcia inwestycji. Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie prac budowlanych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania na gleby i powierzchnie ziemi.

Tabela 36. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Działania związane z wymianą źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej, termomodernizacją budynków, rozbudową oświetlenia ulicznego, montażem odnawialnych źródeł energii, budową sieci dróg rowerowych oraz działaniami edukacyjno-promocyjnymi nie mają wpływu na powierzchnię ziemi. Prace te koncentrują się głównie na modernizacji istniejącej infrastruktury, co minimalizuje konieczność naruszenia terenu. Na przykład, montaż instalacji OZE czy oświetlenia ulicznego można przeprowadzić bez znacznych ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu. Zmiany w infrastrukturze mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a ich wpływ na powierzchnię ziemi jest nieznaczny, ograniczając się do obszarów już zurbanizowanych. W związku z
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	tym, realizacja tych zadań nie prowadzi do znaczącej zmiany w użytkowaniu terenu.
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	Przebudowa dróg i poprawa stanu infrastruktury drogowej Gminy Drawsko mogą potencjalnie wpływać na powierzchnię ziemi. Proces utwardzania nawierzchni i przebudowy dróg może wiązać się z pracami ziemnymi, które prowadzą do przekształcenia terenu. Jednakże, ze względu na niewielką skalę działań, ich negatywny wpływ na powierzchnię ziemi może być minimalny. W większości przypadków prace te odbywają się na obszarach już uprzednio zurbanizowanych, co ogranicza potrzebę ingerencji w tereny naturalne. W związku z tym, choć istnieje możliwość wpływu na powierzchnię ziemi, jego skala i znaczenie mogą być ograniczone.
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Drawsko może wpływać na powierzchnię ziemi. W trakcie realizacji tych zadań mogą być prowadzone prace ziemne, takie jak wykopy, czy instalacja nowych przyłączy, co może wiązać się z tymczasowym przekształceniem powierzchni terenu. Jednakże zastosowanie odpowiednich technologii i metod budowlanych może ograniczyć negatywny wpływ na środowisko, minimalizując zakłócenia w otoczeniu. Po zakończeniu prac, obszary te zostaną co najmniej przywrócone do pierwotnego stanu.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcownie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmujących odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest, nie będzie miała wpływu na powierzchnię ziemi. Proces ten koncentruje się głównie na usuwaniu materiałów azbestowych z istniejących obiektów, co nie wiąże się z pracami ziemnymi ani przekształceniem terenu. Działania te mają na celu poprawę bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, nie ingerując w struktury gruntowe ani nie zmieniając formy zagospodarowania przestrzennego.
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności będą miały pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi, przyczyniając się do poprawy jakości gleby oraz zwiększenia jej stabilności. Rośliny wspierają procesy erozyjne, ograniczając spływ wód opadowych i zwiększając retencję wody w glebie. Dodatkowo, poprzez wzbogacanie gleby w materię organiczną, nasadenia te przyczyniają się do polepszenia jej struktury i żyzności. W dłuższej perspektywie nasadenia roślinności wspierają zrównoważony rozwój i przyczyniają się do poprawy jakości środowiska.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) może mieć pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi, poprzez zwiększenie efektywności działań związanych z ochroną środowiska i zarządzaniem kryzysowym. Lepsze wyposażenie umożliwi strażakom szybsze i skuteczniejsze reagowanie na pożary, co z kolei pomaga w minimalizacji szkód, jakie mogą powstać w wyniku takich zdarzeń. Zmniejszenie skutków pożarów prowadzi do ochrony terenów leśnych oraz innych ekosystemów, co przyczynia się do zachowania jakości gleby i różnorodności biologicznej. W ten sposób, inwestycje w wyposażenie OSP wspierają zrównoważony rozwój i ochronę naturalnych zasobów ziemi.

Źródło: Opracowanie własne

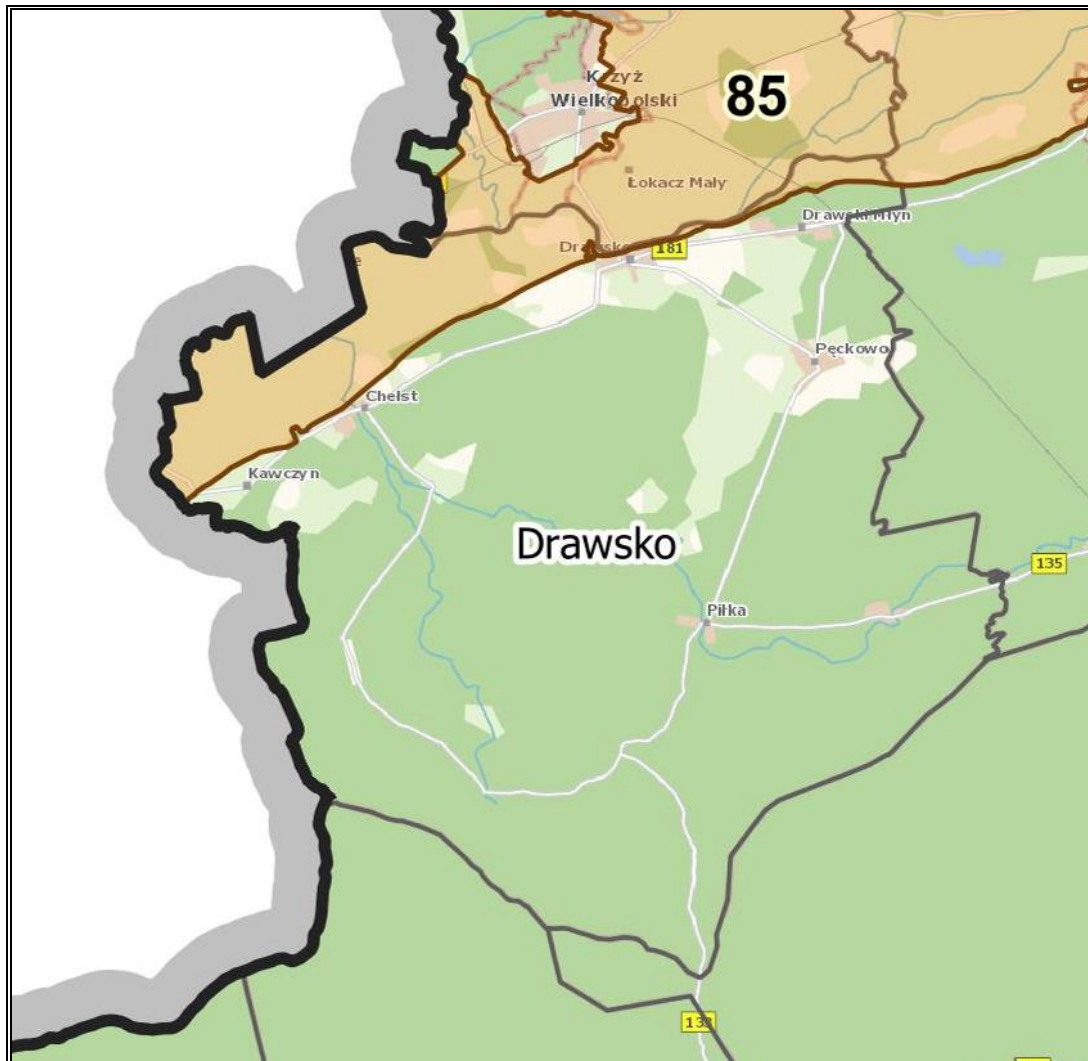
7.10. Oddziaływanie na krajobraz

Działania określone w Programie Ochrony Środowiska będą realizowane z uwzględnieniem potrzeby ochrony i zachowania krajobrazu. Ewentualne oddziaływania pozytywne wystąpią w wyniku demontażu wyrobów zawierających azbest. Ponadto działania związane z nasadzeniami roślinności poprawiają estetykę i walory krajobrazowe gminy.

Negatywne oddziaływania na krajobraz będą mieć miejsce w przypadku działań infrastrukturalnych. Ewentualna ingerencja zostanie przeanalizowana pod kątem potrzeby ochrony krajobrazu i prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. Infrastruktura będzie integrowana z krajobrazem poprzez odpowiednią lokalizację wyznaczonych tras dróg.

Zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku na terenie gminy Drawsko zlokalizowany jest krajobraz priorytetowy.

Rysunek 14. Lokalizacja krajobrazu priorytetowego na terenie gminy Drawsko

Źródło: Audyt Krajobrazowy Województwa Wielkopolskiego. Lokalizacja krajobrazów priorytetowych

W fazie realizacji oddziaływania na krajobraz nie będą znaczące i przede wszystkim związane z czasowym zajęciem terenów pod zaplecze budowy oraz wzmożonym ruchem pojazdów i ciężkiego sprzętu budowlanego. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i odwracalne, gdyż ustanie po zakończeniu prac wykonawczych.

Tabela 37. Oddziaływanie na krajobraz

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na krajobraz
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Działania takie jak wymiana źródeł ogrzewania, termomodernizacja budynków, rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz montaż instalacji odnawialnych źródeł energii, nie będą miały znaczącego wpływu na krajobraz Gminy Drawsko. Te inwestycje są zazwyczaj zintegrowane z istniejącą infrastrukturą i realizowane w sposób, który nie zmienia charakteru otoczenia. Rozbudowa sieci dróg rowerowych również wspiera aktywny tryb życia mieszkańców, nie naruszając przy tym estetyki krajobrazu. W rezultacie, działania przyczyniają się do poprawy jakości życia w gminie, jednocześnie minimalizując ich wpływ na wizualny aspekt otoczenia.
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica)	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na krajobraz
	Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	Przebudowa dróg i poprawa gminnej infrastruktury będą miały krótkotrwały wpływ na krajobraz. Proces robót budowlanych może prowadzić do tymczasowych zmian w estetyce otoczenia, związanych z wykopami, ruchem ciężkiego sprzętu czy obecnością materiałów budowlanych. Jednakże, po zakończeniu prac, nowe nawierzchnie dróg oraz poprawiona infrastruktura przyczynią się do zwiększenia funkcjonalności i komfortu użytkowania dróg.
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych nie ma wpływu na krajobraz. Proces ten polega głównie na zbieraniu i archiwizowaniu danych dotyczących zbiorników, co odbywa się w sposób biurowy i administracyjny. Nie wiąże się to z żadnymi pracami terenowymi ani zmianami w otoczeniu, które mogłyby wpływać na estetykę lub strukturę krajobrazu. W efekcie, zadanie pozostaje neutralne pod względem wizualnym i nie wprowadza żadnych zauważalnych zmian w przestrzeni gminy.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko nie ma znaczącego wpływu na krajobraz. Choć prace te mogą wymagać krótkotrwałych działań budowlanych, takie jak wykopy czy montaż nowych przyłączy, to ich efekt końcowy jest zazwyczaj zminimalizowany i dobrze zintegrowany z istniejącą infrastrukturą. Po zakończeniu robót, obszar zostaje przywrócony do pierwotnego stanu, co sprawia, że nie dochodzi do trwałych zmian w estetyce krajobrazu. W rezultacie zadania pozostają neutralne pod względem wizualnym i nie wpływają na walory krajobrazowe gminy.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęckowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację wyrobów azbestowych, może mieć pozytywny wpływ na krajobraz. Usunięcie azbestu z terenów zabudowanych przyczynia się do poprawy estetyki otoczenia, eliminując nieestetyczne i potencjalnie niebezpieczne materiały.
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności mają pozytywny wpływ na krajobraz, przyczyniając się do jego urozmaicenia i estetyki. Rośliny nie tylko wzbogacają wizualnie przestrzeń, ale także poprawiają jej funkcje ekologiczne, takie jak zatrzymywanie wody, filtracja powietrza oraz wspieranie bioróżnorodności. Zielone tereny stanowią miejsce schronienia dla różnych gatunków zwierząt, a także wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców, tworząc przyjemne i relaksujące otoczenie.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) nie ma bezpośredniego wpływu na krajobraz. Nie wprowadza to zmian w otoczeniu naturalnym ani w przestrzeni publicznej. W związku z tym, zadanie to nie wpływa na estetykę krajobrazu ani na jego funkcje ekologiczne.

Źródło: Opracowanie własne

7.11. Oddziaływanie na klimat

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie,

w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu. Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie gminy i jej infrastruktury na zmiany klimatu.

Prowadzenie działań mitygacyjnych i adaptacyjnych do zachodzących zmian klimatu przez samorządy lokalne zależy od działań podejmowanych w skali międzynarodowej, które następnie wytyczają kierunki zmian w zakresie prawa krajowego oraz miejscowego. Gmina może również inicjować i wprowadzać własne rozwiązania.

Gminy mają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy
 - organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,

- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

W celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy, czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwdziałania suszy należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Istotna jest także systematyczna konserwacja rowów melioracyjnych oraz działania z zakresu małej retencji obejmujące np. budowę niewielkich zbiorników, oczek wodnych i stawów, ale również zadrzewianie.

Realizacja planowanych zadań wiąże się w większości z oddziaływaniem pozytywnym lub neutralnym na klimat. Podobnie, jak w przypadku oddziaływania na powietrze, negatywny wpływ na klimat w dłuższej perspektywie czasu wiązać się będzie ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego na wybudowanych drogach.

Tabela 38. Oddziaływanie na klimat

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na klimat
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	<p>Działania takie jak wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej, termomodernizacja budynków oraz montaż instalacji odnawialnych źródeł energii przyczyniają się do poprawy efektywności energetycznej, co w rezultacie prowadzi do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Rozbudowa oświetlenia ulicznego, zwłaszcza z zastosowaniem technologii LED, również przyczynia się do redukcji zużycia energii. Budowa sieci dróg dla rowerów promuje ekologiczne środki transportu, co może zmniejszyć ruch samochodowy i emisję spalin. Działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej zwiększają świadomość mieszkańców i angażują ich w proekologiczne inicjatywy. Wszystkie te działania mają zatem pozytywny wpływ na klimat, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości życia w Gminie Drawsko.</p>
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejsce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na klimat
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	Przebudowa dróg i poprawa stanu infrastruktury drogowej mogą mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na klimat. Z jednej strony, poprawa stanu nawierzchni dróg przyczynia się do zwiększenia efektywności transportu, co może prowadzić do redukcji zużycia paliw i emisji spalin w przypadku poprawy komfortu jazdy. Lepsza infrastruktura może sprzyjać rozwojowi lokalnych społeczności oraz przyciągać inwestycje, co w dłuższej perspektywie może wspierać zrównoważony rozwój. Z drugiej strony, prace budowlane mogą wiązać się z chwilowym wzrostem emisji CO ₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza, związanym z transportem materiałów budowlanych oraz samymi pracami budowlanymi. W okresie realizacji projektów mogą również wystąpić zakłócenia w naturalnym krajobrazie, co może mieć wpływ na lokalny mikroklimat. W związku z tym, choć krótkoterminowe skutki mogą być negatywne, długofalowe korzyści wynikające z poprawy infrastruktury drogowej mogą przyczynić się do lepszej jakości życia mieszkańców oraz pozytywnie wpłynąć na klimat.
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych nie wpływa na klimat. To zadanie ma charakter administracyjny i polega na zbieraniu danych o istniejących zbiornikach, co pozwala na lepsze zarządzanie gospodarką wodną. Nie wiąże się z emisją gazów cieplarnianych ani innymi działaniami, które mogłyby wpływać na zmiany klimatyczne. W związku z tym, ewidencja zbiorników bezodpływowych nie ma bezpośredniego wpływu na klimat.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko nie ma bezpośredniego wpływu na klimat. Te działania koncentrują się na poprawie dostępu do wody oraz zarządzaniu ściekami, co jest istotne dla zdrowia publicznego i ochrony środowiska. Nie wiążą się one z emisją gazów cieplarnianych ani innymi procesami, które mogłyby wpływać na zmiany klimatyczne. Dlatego można stwierdzić, że te zadania nie mają wpływu na klimat.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest, nie ma bezpośredniego wpływu na klimat. Proces ten skupia się na eliminacji szkodliwych materiałów z otoczenia, co przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego i ochrony środowiska, ale nie generuje emisji gazów cieplarnianych ani innych działań, które mogłyby wpływać na zmiany klimatyczne.
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności mają pozytywny wpływ na klimat, ponieważ przyczyniają się do poprawy jakości powietrza poprzez pochłanianie dwutlenku węgla oraz produkcję tlenu. Rośliny działają jak naturalne filtry, redukując zanieczyszczenia atmosferyczne i wspierając bioróżnorodność. Dodatkowo, zwiększona roślinność może wpływać na lokalny mikroklimat, stabilizując temperatury oraz zwiększając wilgotność powietrza. W rezultacie nasadenia roślinności są kluczowym elementem w walce ze zmianami klimatycznymi.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) nie ma bezpośredniego wpływu na klimat. Wprowadzenie nowych narzędzi i sprzętu ma na celu przede wszystkim poprawę efektywności działań ratunkowych oraz ochrony ludności, jednak nie wpływa na emisję gazów cieplarnianych ani na inne czynniki klimatyczne.

Źródło: Opracowanie własne

7.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Żadne z planowane działań nie powoduje wystąpienia negatywnego oddziaływania na zasoby naturalne. Wzrost zużycia zasobów naturalnych w stosunku do stanu sprzed realizacji Programu wystąpi jedynie w fazie realizacji/budowy przedsięwzięć (zużycie materiałów budowlanych, energii). Wszystkie zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska mają jednak ostatecznie na celu ich ochronę i nie pogorszenie stanu czy dostępu do zasobów. W wyniku realizacji części z nich wystąpi oddziaływanie pozytywne, tj. wykonanie nasadzeń roślinności. Nasadzenia roślinności są kluczowe

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

dla zrównoważonego rozwoju gminy i ochrony zasobów naturalnych, przyczyniając się do lepszej jakości życia i ochrony środowiska dla przyszłych pokoleń.

Wyposażenie OSP może także wywierać pozytywny wpływ na zasoby naturalne, poprzez ochronę zasobów naturalnych w sytuacji zagrożenia powodziowego lub pożarowego.

Tabela 39. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na zasoby naturalne
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Zadania związane z wymianą źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej, termomodernizacją budynków, rozbudową oświetlenia ulicznego oraz montażem odnawialnych źródeł energii w Gminie Drawsko nie mają bezpośredniego wpływu na zasoby naturalne. Wprowadzenie bardziej efektywnych systemów ogrzewania i oświetlenia oraz promowanie energii odnawialnej przyczynia się do oszczędności energii, ale nie prowadzi do degradacji ani zużycia zasobów naturalnych. Działania te mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej oraz promowanie zrównoważonego rozwoju, nie oddziałując negatywnie na zasoby naturalne gminy.
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)	
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin	
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła	
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)	
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko	
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)	
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko	
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku	
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)	
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych nie ma wpływu na zasoby naturalne. To zadanie polega głównie na zbieraniu i systematyzowaniu informacji dotyczących takich zbiorników, co przyczynia się do lepszego zarządzania ich użytkowaniem. Nie wiąże się to z eksploatacją ani degradacją zasobów naturalnych.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Gminie Drawsko nie ma negatywnego wpływu na zasoby naturalne. Te działania są zaprojektowane w taki sposób, aby poprawić zarządzanie wodami oraz efektywność korzystania z zasobów wodnych.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest, nie ma wpływu na zasoby naturalne. Działania te są skoncentrowane na usuwaniu szkodliwych materiałów, co przyczynia się do poprawy jakości środowiska oraz ochrony zdrowia mieszkańców, a także minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia zasobów naturalnych.
17.	Nasadzenia roślinności	Nasadzenia roślinności mają pozytywny wpływ na zasoby naturalne, ponieważ przyczyniają się do zwiększenia bioróżnorodności, poprawy jakości gleby oraz

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na zasoby naturalne
		zatrzymywania wody. Roślinność działa jako naturalny filtr, redukując erozję gleby i wspierając ekosystemy. Nasadzenia mogą poprawić mikroklimat lokalny, sprzyjając zdrowiu ekosystemów i wpływając korzystnie na cykle biogeochemiczne. Wspierają również życie wielu organizmów, co dodatkowo podnosi wartość przyrodniczą danego obszaru.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) może mieć pozytywny wpływ na zasoby naturalne poprzez zwiększenie efektywności działań ratunkowych i prewencyjnych. Lepsze wyposażenie pozwala na szybsze i skuteczniejsze gaszenie pożarów, co z kolei pomaga w ochronie lasów, terenów zielonych i innych cennych ekosystemów. W rezultacie, wzmocnione jednostki OSP przyczyniają się do większej ochrony przyrody i zasobów naturalnych w regionie.

Źródło: Opracowanie własne

7.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne¹⁰

Niewielkie negatywne oddziaływania na zabytki i dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie prac budowlanych wykonywanych bezpośrednio przy obiektach cennych kulturowo bądź historycznie. Oddziaływania te będą krótkotrwałe i dotyczą realizacji zadań z zakresu budowy dróg oraz sieci wodociągowej. Przygotowanie i prowadzenie plac budowlanych wiąże się z czasowym zajęciem terenu i ograniczeniem dostępu do obiektów znajdujących się w pobliżu.

Tabela 40. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	
1.	Wymiana źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Drawsko	Zadania związane z wymianą źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej oraz termomodernizacją, a także rozbudową oświetlenia ulicznego i instalacji odnawialnych źródeł energii w Gminie Drawsko, nie mają wpływu na zabytki i dobra materialne. Działania te są zaplanowane z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań, co pozwala na ochronę istniejących wartości kulturowych i architektonicznych. Inwestycje w infrastrukturę rowerową oraz działania edukacyjne również koncentrują się na poprawie jakości życia mieszkańców, nie zakłócając przy tym estetyki i integralności obiektów zabytkowych oraz innych dóbr materialnych w gminie.	
2.	Termomodernizacja Urzędu Gminy Drawsko (remont elewacji zewnętrznej budynku urzędu)		
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Marylin		
4.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Moczydła		
5.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Drawsko (świetlica Kwiejce, budynek po SP, obecnie siedziba Centrum Kultury w Drawsku)		
6.	Wykonanie, rozbudowa, montaż oświetlenia ulicznego na terenie gminy Drawsko		
7.	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Drawsko (OZE, fotowoltaika)		
8.	Budowa sieci dróg dla rowerów, ścieżek rowerowych na terenie Gminy Drawsko		
9.	Działania edukacyjno – promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej		
10.	Przebudowa ul. Kościelnej w Drawsku		Zadania związane z przebudową dróg oraz poprawą stanu infrastruktury drogowej mogą negatywnie wpływać na zabytki i dobra materialne. W zależności od specyfiki lokalizacji i charakteru zabytków, istnieje potencjalne ryzyko, że prace budowlane mogą wpłynąć na otoczenie zabytkowe lub jego estetykę. Jednak odpowiednie planowanie i wykonanie prac, z uwzględnieniem
11.	Przebudowa gminnej infrastruktury drogowej w miejscowości Drawski Młyn (droga przy PKP, ul. Notecka)		

¹⁰ Dobro materialne – jest tym wszystkim, co dany człowiek może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne (na podstawie definicji przytoczonej w Prognozie oddziaływania na środowisko dla Polityki ekologicznej państwa 2030 – Strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, str. 115).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Lp.	Zadanie	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne
12.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej w miejscowości Moczydła, Kamiennik, Kwiejce Nowe, Marylin w Gminie Drawsko (zadanie polega na utwardzeniu nawierzchni metodą nakładki w każdej miejscowości ok. 0,2 km – 0,3 km)	obowiązujących przepisów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, będą minimalizować te negatywne skutki. Ważne jest przeprowadzenie analizy przed rozpoczęciem prac, co pozwoli na zabezpieczenie wartościowych elementów i zachowanie integralności przestrzeni zabytkowej.
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych nie ma wpływu na zabytki i dobra materialne. Działanie to koncentruje się na rejestrowaniu informacji dotyczących zbiorników, co nie wiąże się z żadnymi fizycznymi pracami budowlanymi ani zmianami w przestrzeni, które mogłyby zagrażać wartościowym obiektom, czy elementom kulturowym. Ewidencja ta jest działaniem administracyjnym, które nie ingeruje w istniejące zasoby zabytkowe ani ich otoczenie.
14.	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Drawsko (wykonanie nowych przyłączy oraz rozbudowa sieci)	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Drawsko może mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na zabytki i dobra materialne. Z jednej strony, inwestycje te mogą przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony środowiska, co pośrednio wpływa na zachowanie wartości historycznych regionu. Z drugiej strony, prace budowlane mogą wiązać się z ryzykiem uszkodzenia lub zniszczenia elementów zabytkowych, zwłaszcza jeśli infrastruktura jest realizowana w pobliżu historycznych obiektów lub na terenach o wysokiej wartości kulturowej. W związku z tym, istotne jest przeprowadzenie odpowiednich badań i konsultacji przed rozpoczęciem prac, aby zminimalizować potencjalne negatywne skutki.
15.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Drawsku, Drawskim Młynie i Pęcowie	
16.	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest	Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, obejmująca odbiór, transport i utylizację wyrobów, może mieć wpływ na zabytki i dobra materialne. W szczególności, proces usuwania azbestu z obiektów zabytkowych wymaga ostrożności, aby nie uszkodzić wartościowych elementów architektonicznych oraz zapewnić ochronę dziedzictwa kulturowego. Dodatkowo, transport i utylizacja takich materiałów mogą wiązać się z koniecznością zachowania odpowiednich norm i przepisów, aby zminimalizować ryzyko dla otoczenia, w tym obiektów historycznych. W związku z tym istotne jest przeprowadzenie wcześniejszych ocen oraz konsultacji w celu ochrony dóbr materialnych.
17.	Nasadenia roślinności	Nasadenia roślinności nie mają wpływu na zabytki i dobra materialne. Działania te są realizowane w sposób, który nie ingeruje w istniejące struktury ani nie zagraża wartościowym elementom dziedzictwa kulturowego.
18.	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) może mieć pozytywny wpływ na zabytki i dobra materialne poprzez zwiększenie efektywności działań ratunkowych i ochrony. Lepiej wyposażone jednostki są w stanie szybciej i skuteczniej reagować na zagrożenia, takie jak pożary czy inne sytuacje kryzysowe, co z kolei może przyczynić się do ochrony wartościowych obiektów historycznych i kulturowych. Działania te zwiększają bezpieczeństwo, a w konsekwencji mogą pomóc w zachowaniu dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń.

Źródło: Opracowanie własne

7.14. Wpływ na środowisko realizacji zadań monitorowanych

Celem zadań monitorowanych jest zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych o środowisku i zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Zadania te pozwolą:

- ocenić aktualny stan środowiska,
- zidentyfikować obszary problemowe,
- ocenić rozbieżności pomiędzy założonymi celami, a obecnym stanem.

W ramach monitoringu prowadzone są stałe obserwacje poszczególnych komponentów środowiska, dzięki którym można ocenić i w razie potrzeby podjąć kroki zmierzające do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie gminy.

7.15. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustaleniami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne definiowane jest jako „jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym „oddziaływanie” oznacza jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Wobec powyższego, ze względu na lokalny charakter działań oraz zasięg przestrzenny obszaru objętego Programem (w tym wielkość oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć), skutki realizacji jego założeń nie będą miały znaczenia transgranicznego.

8. Edukacja ekologiczna

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 poz. 54 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska, oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określone w art. 86 Konstytucji RP.

Obecnie edukacja ekologiczna na terenie gminy Drawsko prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. W szkołach przeprowadzane są m.in.: konkursy ekologiczne, pogadanki dot. ochrony środowiska, pogadanki dot. zbiórki i utylizacji odpadów, czy zajęcia plenerowe. Dodatkowo zamieszczane są informacje na stronach internetowych w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Ocenia się jednak, że poziom świadomości w zakresie efektywności energetycznej i możliwości oszczędzania energii nie jest jeszcze zadowalający, dlatego planowana jest dalsza realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych i promocyjnych, których celem będzie komunikacja

z mieszkańcami i lokalnymi interesariuszami oraz podniesienie ich wiedzy w zakresie ochrony środowiska.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- edukacja lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków,
- promowanie atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego,
- promowanie ochrony środowiska przyrodniczego na terenie gminy Drawsko,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego,
- edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i negatywnych skutków promieniowania elektromagnetycznego,
- edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wodnych,
- prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- edukacja mieszkańców w zakresie właściwego zachowania się w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu

Zadania ujęte w Programie wpływają na:

- poprawę jakości powietrza atmosferycznego poprzez wymianę źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej, termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, rozbudowę oświetlenia, montaż OZE, budowę sieci dróg dla rowerów oraz działania edukacyjno-promocyjne,
- poprawę klimatu akustycznego poprzez przebudowę dróg na terenie gminy oraz poprawę stanu infrastruktury drogowej,
- osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód poprzez prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych,
- rozbudowę i modernizację infrastruktury wodno-ściekowej poprzez poprawę funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej,
- zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami poprzez realizację zadań wynikających z Krajowego Programu Wyrobów Zawierających Azbest – odbiór, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest,
- zachowanie i ochronę walorów przyrodniczych poprzez nasadzenia roślinności,

— ochronę przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi poprzez wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP).

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 będzie stosunkowo niewielki i będzie ograniczał się do etapu budowy. Ponadto planowane inwestycje bazują na tzw. „istniejącym śladzie”, tzn. zakłada się przebudowę lub remont już istniejących obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary. Nowa infrastruktura będzie realizowana poza miejscami występowania gatunków chronionych oraz nie wiąże się z koniecznością wycinki drzew ani krzewów. Zadania będą zlokalizowane na terenach już przekształconych, gdzie występuje zabudowa mieszkalna lub w sąsiedztwie pól uprawnych. Ponadto po zakończeniu realizacji teren robót ziemnych zostanie uporządkowany i przywrócony do stanu sprzed inwestycji. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

Działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie oddziaływań poszczególnych zadań na środowisko przedstawiono w rozdziale 7. W poniższej tabeli zaprezentowano zbiorczo środki łagodzące i zalecenia, które należy wziąć pod uwagę przy realizacji większości z planowanych zadań.

Tabela 41. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
<p>Powietrze i klimat</p>	<p>Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> — systematyczne sprzątanie placów budowy, — zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), — ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, — uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (niesypanie na nadkola i inne części pojazdu), — przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów), — ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy. <p>Ważną kwestią, mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza, jest również dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności ruchu. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Ponadto należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.</p>
<p>Klimat akustyczny</p>	<p>W celu zmniejszenia emisji hałasu związanego z pracami budowlanymi, powinny one być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych należy ograniczyć do minimum.</p> <p>Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne.</p> <p>Analiza i zastosowanie odpowiedniej lokalizacji, w tym maksymalne odsunięcie od obszarów chronionych, np. siedlisk zwierząt, osiedli mieszkaniowych.</p> <p>Na obszarach zagrożonych hałasem należy zastosować infrastrukturę przeciwhałasową: poprawa nawierzchni dróg, budowa ekranów akustycznych.</p>
<p>Wody</p>	<p>Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków bytowych do wód, zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków bytowych oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki bytowe przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów.</p> <p>Należy badać jakość wód przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Należy prowadzić badania jakości zrzucanych wód opadowych w oparciu o obowiązujące warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.</p> <p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi.</p> <p>Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-aseptycznych wyposażonych w odpowiednie akcesoria.</p> <p>Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi tak, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.</p>
<p>Gleby</p>	<p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>opadowymi tak, aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu.</p> <p>W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”.</p> <p>Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – deponowana na powierzchni terenu.</p> <p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <p>uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m,</p> <p>fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodenie terenu ich występowania,</p> <p>przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem,</p> <p>mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić należy w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu,</p> <p>zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew,</p> <p>mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.</p>
<p>Rośliny</p>	<p>W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odstonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach.</p> <p>Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć, np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.</p> <p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <p>uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m,</p> <p>fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodenie terenu ich występowania,</p> <p>przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem,</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić należy w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu,</p> <p>zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew,</p> <p>mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.</p>
Zwierzęta	<p>W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym ptaków.</p>
Ludzie	<p>Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane, aby zwiększyć poziom bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac.</p> <p>W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP.</p> <p>W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.</p>
Krajobraz, zabytki i dobra materialne	<p>Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.</p>

Źródło: Opracowanie własne

10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć charakteryzuje się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” i nie wykracza na nowe obszary. W takim przypadku proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych w Programie inwestycji, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych zadań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w otoczeniu tzw. obszarów wrażliwych. Trafne wskazanie rozwiązań alternatywnych jest niemożliwe również w przypadku braku pełnej dokumentacji technicznej – większość zadań zaplanowanych do realizacji nie ma opracowanej jeszcze takiej dokumentacji.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć, można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Poziom szczegółowości prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu, w tym posiadanej wiedzy na temat zakresu poszczególnych działań w chwili opracowywania Programu. Dostępne dane techniczne opisujące planowane zadania prezentują bowiem bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po ogólne koncepcje.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2024 poz. 54 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady gminy, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2031 powinien zostać przygotowany za lata 2024-2025, następny za lata 2026-2027 itd.

W związku z powyższym podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania Programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę potrzeby aktualizacji Programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 Wójt Gminy Drawsko przedstawi efekty podjętych działań Radzie Gminy Drawsko, a następnie przekaze do informacji raport Zarządowi Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 42. Propozycje wskaźników monitorowania celów Programu

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa	Wartość docelowa	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych źródeł ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej [szt.]	8	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba zmodernizowanych budynków [szt.]	1	
		Liczba nowych opraw oświetleniowych [szt.]	26	
		Liczba zmodernizowanych budynków [szt.]	2	
		Liczba nowych opraw oświetleniowych [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba obiektów, na których zamontowano OZE [szt.]	6	
		Liczba nowopowstałych ścieżek rowerowych [szt.]	2	
	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjno-promocyjnych [szt.]	8		
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość przebudowanej drogi [km]	1,21	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
		Liczba miejscowości, w których poprawiono stan infrastruktury drogowej [szt.]	4	
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Liczba prowadzonych ewidencji zbiorników bezodpływowych [szt.]	1	Stan badanych JCWP i JCWPd
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość rozbudowanej sieci wodociągowej [km]	wzrost wartości	Stopień rozbudowania i zmodernizowania infrastruktury wodno-ściekowej
		Długość rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	1,2	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa unieszkodliwionego azbestu [kg]	>389 215	Zutylizowany azbest
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Liczba nasadzeń roślinności [szt.]	wzrost wartości	Zwiększona liczba zieleni
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba doposażonych jednostek straży pożarnej [szt.]	5	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

Poza głównymi miernikami, przy ocenie skuteczności realizacji Programu, powinny być również wzięte pod uwagę wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki reakcji państwa i społeczeństwa.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców mierzona przy pomocy takich mierników, jak: długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności,
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji,
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska,
- zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, przede wszystkim metali ciężkich, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej,
- wzrost lesistości, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych,
- zmniejszenie ingerencji w krajobraz oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

Wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych.

13. Konsultacje społeczne

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu na okres min. 21 dni w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem Prognozy jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031. Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.) oraz zgodnie z ustaleniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Zakres Prognozy jest zgodny z zapisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001).

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Przedmiotowe dokumenty, tj. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 oraz Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031 podlegają udostępnieniu społeczeństwu lokalnemu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza składa się z kilku zasadniczych części: informacji o zawartości Prognozy, głównych celach, jej powiązaniach z innymi dokumentami, metodach sporządzenia czy miernikach.

Zakres merytoryczny niniejszej Prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu. Niniejszą Prognozę sporządzono przy zastosowaniu m.in.: analiz jakościowych opartych na danych dostępnych z państwowego monitoringu środowiska, metod opisowych czy danych z fachowej literatury.

Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Program ochrony środowiska jest dokumentem strategicznym odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie gminy Drawsko oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Gmina Drawsko jest gminą wiejską zlokalizowaną na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckim i województwa wielkopolskiego. Gminę Drawsko w 2022 r. zamieszkiwało 5 606 osób, a jej powierzchnia wynosiła 16 305 ha¹¹.

Układ komunikacyjny stanowi szkielet układu przestrzennego obszaru gminy. Gęstość sieci, stan techniczny i relacje stanowią o możliwościach rozwojowych danego obszaru. Sieć dróg publicznych na terenie gminy Drawsko tworzą:

- droga wojewódzka nr 133 relacja Chełst – Chrzypsko Wielkie,
- droga wojewódzka nr 135 relacji Wieleń – Borzysko-Młyn,
- droga wojewódzka nr 181 relacji Drezdenko-Czarnków,
- drogi powiatowe, drogi gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych wynosi 65,173 km.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Stan jakości powietrza w województwie wielkopolskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Województwo wielkopolskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina Drawsko należy do strefy wielkopolskiej.

Roczna ocena jakości powietrza za 2023 r. w strefie wielkopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- pod kątem ochrony zdrowia:
 - dla poziomu docelowego B(a)P w pyle zawieszonym PM10,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu,
- pod kątem ochrony roślin:
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

¹¹ Bank Danych Lokalnych GUS.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy wielkopolskiej były dotrzymane. Gmina Drawsko znalazła się w obszarze przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozony zarówno pod kątem ochrony zdrowia, jak i ochrony roślin.

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Wyniki pomiarów hałasu w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził na terenie gminy Drawsko pomiarów poziomu hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz nie zostały przekazane do GIOŚ wyniki badań w zakresie hałasu komunikacyjnego wykonanych przez inne podmioty. Ze względu na natężenie ruchu pojazdów poniżej 3 mln pojazdów rocznie, odcinki dróg wojewódzkich nr: 181, 133, 135 przebiegające przez teren gminy nie zostały objęte obowiązkiem sporządzenia strategicznych map hałasu.

W prowadzonym przez GIOŚ rejestrze danych o stanie akustycznym środowiska znajdują się wyniki pomiarów okresowych hałasu przemysłowego wykonanych przez Zarządzającego w latach: 2019, 2022, 2023 w otoczeniu zakładu produkcyjnego zlokalizowanego w Drawskim Młynie. W żadnym przypadku nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku. Rejestr nie obejmuje jednak wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez gminę Drawsko.

Na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Drawsko nie został przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem.

Na terenie gminy Drawsko prowadzono pomiary promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2020 r. Punkt pomiarowy PEM zlokalizowano w miejscowości Drawski Młyn. W opomiarowanym punkcie nie została

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

przekroczona norma, która wynosi 7 V/m. Na rok 2024 planowane jest wykonanie pomiarów poziomu PEM w gminie Drawsko, w ramach monitoringu badawczego, w miejscowości Piłka. W trakcie badań monitoringowych PEM do roku 2022 na obszarze całej Wielkopolski nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego poziomu PEM.

Zgodnie z wykazem JCWP obowiązującym w latach 2016-2021 do jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie znajdowały się na obszarze gminy Drawsko należały:

- RW600017188922 – Miała do Dopływu z Pęckowa;
- RW600017188924 – Kamiennik;
- RW600017188926 – Człapia;
- RW600020188929 – Miała od Dopływu z Pęckowa do ujścia;
- RW60002118877 – Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki;
- RW60002118879 – Noteć od Bukówki do Drawy;
- RW600021188931 – Noteć od Drawy do Rudawy.

Od dnia 24 lutego 2023 obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry. Poniżej zostały przedstawione JCWP na terenie gminy Drawsko wg nowego planu:

- RW60001218879 – Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy;
- RW600011188929 – Miała;
- RW600010188924 – Kamiennik;
- RW600012188931 – Noteć od Drawy do Rudawy.

Badania JCWP w ostatnich latach wykazały ogólny zły stan wód powierzchniowych na obszarze gminy Drawsko.

Na terenie gminy nie prowadzono badań wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Najbliżej zlokalizowany punkt pomiarowy znajduje się w gminie Wieleń, w miejscowości Bęglewo (numer JCWPd: 34).

Obszar gminy wyposażony jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Stopień zwodociągowania gminy wynosi 96,2%, natomiast stopień skanalizowania 53,6%.

Źródłem ciepła mieszkańców są indywidualne systemy grzewcze, ponieważ na tym terenie nie funkcjonuje sieć ciepłownicza. Dominujące są systemy centralnego ogrzewania (lokalne kotłownie), następnie są to indywidualne piece węglowe¹².

¹² Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Drawsko.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Na terenie gminy Drawsko funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Drawski Młyn (teren przy oczyszczalni ścieków). Natomiast nie są zlokalizowane żadne składowiska odpadów niebezpiecznych.

W 2022 r. masa odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych w Gminie Drawsko wynosiła 1 460,08 Mg, masa odpadów zebranych w PSZOK – 83,93 Mg, masa odpadów zebranych przez zbierających – 15,77 Mg, natomiast masa odpadów odebranych z nieruchomości niezamieszkałych wyniosła 217,94 Mg, co łącznie daje 1 777,72 Mg odpadów.

Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów odebranych od mieszkańców na terenie gminy Drawsko wynosiła 983,30 Mg, a z nieruchomości niezamieszkałych 178,30 Mg.

Masa bioodpadów odebranych od mieszkańców na terenie gminy Drawsko wyniosła 175,66 Mg, z nieruchomości niezamieszkałych – 0,00 Mg.

Do składowania na terenie gminy Drawsko przekazano 373,71 Mg odpadów.

Zgodnie z art. 3b ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. gminy są zobowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości co najmniej 30% wagowo za każdy rok w latach 2025-2029. Gmina Drawsko w 2022 r. osiągnęła poziom 27,86%.

Zgodnie z art. 3b ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r., gminy są zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25% wagowo – za rok 2022. Gmina Drawsko osiągnęła wymagany poziom, tj. 25,27%.

Na terenie Związku Międzygminnego "PRGOK", odpady o kodzie 20 01 32 (leki inne niż wymienione w 20 01 31) zebrane przez Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zostały przekazane do termicznego przekształcania w Zakładzie Utylizacji Odpadów Medycznych działającym przy Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy. Na terenie gminy Drawsko zebrano 0,0160 Mg takich odpadów (0,0009%).

Na terenie gminy Drawsko znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Warty i Dolnej Noteci,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka,
- 8 pomników przyrody,
- 2 użytki ekologiczne.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na obszarze gminy Drawsko nie funkcjonują takie zakłady.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Drawsko.

Zadania wyznaczone w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza skupiają się przede wszystkim na montażu OZE, termomodernizacji obiektów, czy też wymianie systemów grzewczych w budynkach. W ramach obszaru interwencji Zagrożenia hałasem wyznaczono zadanie związane z przebudową nawierzchni dróg. W ramach gospodarowania wodami wyznaczono zadanie: prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych. Działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej polegają m.in. na rozbudowie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W ramach obszaru interwencji Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów wskazano na zadanie związane z utylizacją azbestu. Zadania związane z nasadzeniami roślinności wpisano w obszar Zasoby przyrodnicze. W ramach Zagrożeń poważnymi awariami skupiono się przede wszystkim na wsparciu jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy gminy Drawsko odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Gminy raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

15. Spis tabel, rysunków

Tabela 1. Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031	9
Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	10
Tabela 3. Położenie gminy Drawsko wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	29
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	34
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	34
Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$	37
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	38
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	39
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	40
Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Drawsko	41
Tabela 11. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Drawsko w latach 2016-2021	49
Tabela 12. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Drawsko za rok 2023	52
Tabela 13. Charakterystyka GZWP 138 Pradolina Toruń - Eberswalde.....	58
Tabela 14. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Drawsko.....	61
Tabela 15. Aktualne przestrzenie górnicze na obszarze gminy Drawsko.....	61
Tabela 16. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Drawsko.....	65
Tabela 17. Lista chronionych mchów i grzybów o znanych stanowiskach w Nadleśnictwie Potrzebowice	67
Tabela 18. Zestawienie gatunków bezkręgowców występujących na terenie Nadleśnictwa Potrzebowice	68
Tabela 19. Zestawienie stanowisk cennych gatunków ryb w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice	69
Tabela 20. Zestawienie gatunków płazów występujących na terenie Nadleśnictwa Potrzebowice.....	69
Tabela 21. Zestawienie gatunków gadów występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice	70
Tabela 22. Zestawienie gatunków ptaków występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Potrzebowice	70
Tabela 23. Cele działań ochronnych Obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB3000015	79
Tabela 24. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Drawsko	80
Tabela 25. Wykaz użytków ekologicznych znajdujących się na terenie gminy Drawsko.....	80
Tabela 26. Wykaz gatunków objętych ochroną gatunkową występujących w obszarze projektowanego użytku ekologicznego „Jezioro Perskie”	82
Tabela 27. Wykaz gatunków objętych ochroną gatunkową występujących w obszarze projektowanego użytku ekologicznego „Jezioro Zgnile”	83
Tabela 28. Wpływ zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra materialne	90
Tabela 29. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	94
Tabela 30. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	97
Tabela 31. Oddziaływanie na ludzi.....	99
Tabela 32. Oddziaływanie na zwierzęta	101

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Gminy Drawsko na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031

Tabela 33. Oddziaływanie na rośliny	104
Tabela 34. Oddziaływanie na wody	107
Tabela 35. Oddziaływanie na powietrze	109
Tabela 36. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	110
Tabela 37. Oddziaływanie na krajobraz	113
Tabela 38. Oddziaływanie na klimat	116
Tabela 39. Oddziaływanie na zasoby naturalne	118
Tabela 40. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	119
Tabela 41. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu	124
Tabela 42. Propozycje wskaźników monitorowania celów Programu	129
Rysunek 1. Lokalizacja Gminy Drawsko na tle powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego i województwa wielkopolskiego	29
Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Drawsko	30
Rysunek 3. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Drawsko	44
Rysunek 4. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie gminy Drawsko	55
Rysunek 5. Mapa ryzyka powodziowego w obrębie gminy Drawsko	56
Rysunek 6. JCWPd na obszarze gminy Drawsko	57
Rysunek 7. GZWP na terenie gminy Drawsko	58
Rysunek 8. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Drawsko	60
Rysunek 9. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie gminy Drawsko	62
Rysunek 10. Mapa obszarów leśnych w gminie Drawsko	66
Rysunek 11. Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka	77
Rysunek 12. Korytarz ekologiczny 2005 na terenie gminy Drawsko	84
Rysunek 13. Korytarze ekologiczne 2012 na terenie gminy Drawsko	85
Rysunek 14. Lokalizacja krajobrazu priorytetowego na terenie gminy Drawsko	113